

ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนแม่ปะวิทยาคม จังหวัดตาก

นายนิพนธ์ บุญประเสริฐ

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2559

The Effects of Using a Guidance Activities Package to
Develop Applicative Thinking of Mathayom Suksa V
Students at Maepa Wittayakom School
in Tak Province

Mr. Nipon Boonprasert

An Independence Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Guidance and Psychological Counseling

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

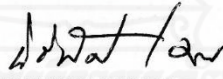
2016

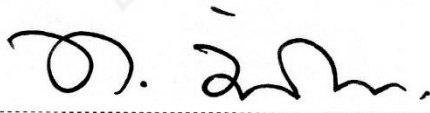
หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนแม่ปะวิทยาคม
จังหวัดตาก
ชื่อและนามสกุล นายนิพนธ์ บุญประเสริฐ
แขนงวิชา การแนะแนว
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจโทหญิง ดร.สุขอรุณ วงษ์ทิม

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2560

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจโทหญิง ดร.สุขอรุณ วงษ์ทิม)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.นิธิพัฒน์ เมฆขจร)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนแม่ปะวิทยาคม จังหวัดตาก

ผู้วิจัย นายนิพนธ์ บุญประเสริฐ **รหัสนักศึกษา** 2582800450 **ปริญญา** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
(การแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา) **อาจารย์ที่ปรึกษา** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจโท หลุยง
ดร. สุขอรุณ วงษ์ทิม **ปีการศึกษา** 2559

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบการคิดเชิงประยุกต์ของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว และ 2) เปรียบเทียบการคิดเชิงประยุกต์ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์และกลุ่มควบคุมที่ใช้กิจกรรมแนะแนวแบบปกติ

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนแม่ปะวิทยาคม จังหวัดตาก จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 24 คน ที่ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม จากนั้นจึงสุ่มอย่างง่ายเพื่อแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 12 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์ 2) ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบปกติ และ 3) แบบทดสอบการคิดเชิงประยุกต์ ที่มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .90 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเบี่ยงเบนควอไทล์ ค่ามัธยฐาน การทดสอบวิลคอกชันและการทดสอบแมนวิทนี

ผลการวิจัยปรากฏว่า 1) นักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์ มีความคิดเชิงประยุกต์สูงกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 2) ภายหลังจากการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์ นักเรียนกลุ่มทดลองมีความคิดเชิงประยุกต์สูงกว่าของนักเรียนกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ การคิดเชิงประยุกต์ ชุดกิจกรรมแนะแนว มัธยมศึกษา

Independent Study title: The Effects of Using a Guidance Activities Package to Develop Applicative Thinking of Mathayom Suksa V Students at Maepa Wittayakom School in Tak Province

Researcher: Mr. Nipon Boonprasert; **ID:** 2582800450;

Degree: Master of Education (Guidance and Psychological Counseling);

Independent Study advisor: Police Lieutenant Colonel Dr. Sukaroon Wongtim, Assistant Professor; **Academic year:** 2016

Abstract

The objectives of this research were (1) to compare levels of applicative thinking of the experimental group students before and after using a guidance activities package, and (2) to compare applicative thinking level of the experimental group students who used the guidance activities package with the counterpart thinking level of the control group students who participated in normal guidance activities.

The research sample consisted of 24 Mathayom Suksa V students at Maepa Wittayakom School in Tak Province, obtained by cluster sampling. Then they were randomly assigned into an experimental group and a control group, with 12 students in each group. Research instruments were (1) a guidance activities package to develop applicative thinking; (2) a set of normal guidance activities; and (3) a test of applicative thinking, with reliability coefficient of .90. Statistics for data analysis were the median, inter-quartile range, Wilcoxon Matched Pairs Signed-Ranks Test, and Mann-Whitney U Test.

The findings revealed that (1) the post-experiment applicative thinking level of the experimental group students who used the guidance activities package to develop applicative thinking was significantly higher than their pre-experiment counterpart level at the .01 level of statistical significance; and (2) after using the guidance activities package to develop applicative thinking, the applicative thinking level of the experimental group students was significantly higher than the counterpart level of the control group students at the .01 level of statistical significance.

Keywords: Applicative thinking, Guidance activities package, Mathayom Suksa

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ที่ประสบผลสำเร็จ เนื่องจากได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจาก อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจโทหญิง ดร. สุขอรุณ วงษ์ทิม ที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่าเพื่อให้คำปรึกษา แนวคิด คำแนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องในการศึกษา ค้นคว้าอิสระฉบับนี้ตลอดมา และท่านยังเป็นแบบฉบับของอาจารย์ที่ทุ่มเทให้กับศิษย์อย่างไม่เหน็ดเหนื่อย ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. นิธิพัฒน์ เมฆขจร กรรมการสอบ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เฉพาะอย่างยิ่งคณาจารย์ในสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ แขนงวิชาการแนะแนวและการศึกษาเชิงจิตวิทยาทุกๆ ท่าน ที่ได้ให้ความรู้ให้คำแนะนำด้วยความเอื้ออาทร และให้ประสบการณ์ที่ดีต่อบรรดาศิษย์ด้วยใจกว้างขวางเสมอมา

ขอขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนแม่จางวิทยาคม ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์สถานที่ในการทดลองเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นรินาถ แสนสา อาจารย์รัฐวิทย์ เส็งพานิช อาจารย์อภิวัฒน์ บัวลอย อาจารย์จักรคุณ มนตรีกุล ณ อยุธยาและอาจารย์เมทินี ทิพสอนที่ได้กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย

ขอขอบคุณ นางสาวเสาวนีย์ สุขสำราญ นางสาวอรนลิน ไทยเจริญ นางสาววลัยพร ประสานพันธ์ ที่คอยช่วยเหลือให้คำแนะนำตลอดจนให้กำลังใจในการทำวิจัยเสมอมา

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร คณะครูโรงเรียนแม่ปะวิทยาคม จังหวัดตาก ที่คอยอำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือในการทำวิจัย และพี่ ๆ เพื่อน ๆ และน้อง ๆ นักศึกษาปริญญาโท สาขาการแนะแนวและการศึกษาเชิงจิตวิทยา ที่ได้ให้คำแนะนำ และส่งเสริมกำลังใจตลอดมา

ท้ายสุดผู้วิจัยขอขอบพระคุณพ่อ แม่ สมาชิกในครอบครัว และทุกๆ ท่านที่มีส่วนช่วยเหลือในทุก ๆ ด้านทั้งกำลังกาย กำลังใจ ที่ดีเยี่ยมตลอดระยะเวลาที่ทำการศึกษา และทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ ขอให้ทุกท่านได้รับสิ่งดีงามตอบแทนตลอดไป และผู้ที่ไม่สามารถกล่าวนามในที่นี้ได้หมด ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

นิพนธ์ บุญประเสริฐ

สิงหาคม 2560

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
สมมติฐานการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	8
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการคิดเชิงประยุกต์.....	9
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมแนะแนว.....	14
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	27
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	33
ประเภทและแบบของการวิจัย.....	33
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	33
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	34
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	38
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	41
การเสนอผลการวิจัย.....	41
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐานของงานวิจัย.....	42
บทที่ 5 สรุปการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	44
สรุปการศึกษา.....	44
อภิปรายผล.....	46
ข้อเสนอแนะ.....	48
บรรณานุกรม.....	49

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก.....	53
ก ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	54
ข การหาความตรงเชิงเนื้อหา ความเที่ยง และคุณภาพของเครื่องมือ.....	62
ค แบบทดสอบการคิดเชิงประยุกต์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5.....	66
ง ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์.....	72
ประวัติผู้ศึกษา.....	113

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนการคิดเชิงประยุกต์ก่อนการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้การทดสอบแมนวิทนีย (The Mann-Whitney U Test) (n=24 คน).....	42
ตารางที่ 4.2 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนการคิดเชิงประยุกต์ของกลุ่มทดลอง โดยใช้การทดสอบวิลคอกสัน (The Wilcoxon pairs rank test) (n=12 คน).....	42
ตารางที่ 4.3 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนการคิดเชิงประยุกต์ภายหลังการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้การทดสอบแมนวิทนีย (The Mann-Whitney U Test).....	43

ญ

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	5
ภาพที่ 2.1 แสดงวงจรการเรียนรู้.....	27
ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการสร้างแบบวัดทักษะการคิดเชิงประยุกต์.....	35
ภาพที่ 3.2 ขั้นตอนการสร้างชุดกิจกรรมแนะแนว.....	38

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นรากฐานสำคัญในการเตรียมคนให้มีความสามารถให้พร้อมที่จะเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคมยุคศตวรรษที่ 21 การศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญหรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นหัวใจสำคัญของการเตรียมพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง เพราะการศึกษามีบทบาทสำคัญในการพัฒนามนุษย์ให้มีคุณภาพและสามารถปรับตัวให้ทันต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้ (นันทธีรา หนูขาว, 2556, น. 1)

การจัดการศึกษาตามแนวทางที่กำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มุ่งเน้นเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนรู้ไว้อย่างชัดเจนว่าให้ผู้เรียน ได้พัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มศักยภาพ เน้นการเรียนรู้ที่มีความสุข เรียนรู้จากการคิดและปฏิบัติจริง เรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น การเรียนรู้แบบองค์รวม เรียนรู้กระบวนการได้พัฒนาศักยภาพโดยให้ผู้เรียนเลือกที่จะเรียนและวางแผนการจัดการเรียนรู้ ปฏิบัติการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างหลากหลายจากแหล่งเรียนรู้ อภิปราย แลกเปลี่ยนประสบการณ์ สะท้อนความคิดทบทวน ต่อยอดการเรียนรู้ที่เรียนอย่างต่อเนื่อง สรุปความรู้ด้วยตนเอง เน้นการฝึกทักษะ กระบวนการคิดการจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้ไปใช้ในชีวิตจริงเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา (กรมวิชาการ, 2545, น. 13)

กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายในการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 (พ.ศ. 2552-2561) โดยกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนานักเรียนในยุทธศาสตร์ที่ 1 ไว้ว่า “การเพิ่มขีดความสามารถในการเรียนรู้ โดยเน้นความสำคัญของการส่งเสริมทักษะจำเป็นพื้นฐานตามจุดเน้นการพัฒนาเด็กเรียนคือ พัฒนาด้านความสามารถในการแสวงหาความรู้เพื่อการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ เน้นเพิ่มเติมความสามารถด้านการใช้ภาษาต่างประเทศให้สามารถสื่อสารได้ ทักษะการคิดขั้นสูง ทักษะชีวิต ทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย ” (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553) และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งการพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดนั้นจะช่วยให้เด็กเกิดสมรรถนะที่สำคัญประกอบด้วย ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีและความสามารถในการคิด ซึ่งเป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดสร้างสรรค์และการคิดอย่างเป็นระบบเพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือเป็นสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, น. 6) ความสามารถในการแก้ปัญหาเป็นสมรรถนะสำคัญของนักเรียน 1 ใน 5 ประการที่ต้องพัฒนาให้เด็กกับนักเรียนเมื่อจบการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเป็นความสามารถในการนำความรู้ความคิดในการรวบรวม วิเคราะห์ และตรวจสอบข้อมูลเพื่อตัดสินใจ

อย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อเสนอแนวทางในการจัดอุปสรรคหรือสภาพการณ์ที่ไม่ต้องการให้ลดน้อยลงหรือหมดไป ซึ่งทำให้บุคคลสามารถฟันฝ่าอุปสรรคไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ได้ โดยสามารถนำไปใช้ได้ทั้งระดับบุคคล ระดับกลุ่มรวมทั้งระดับองค์กรที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม และสามารถบูรณาการเพื่อให้เข้ากับกิจกรรมต่าง ๆ ได้ เป็นแนวทางใหม่ เป็นเครื่องมือสร้างความแตกต่างระหว่างบุคคลองค์กรได้อย่างแท้จริงสามารถกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในชีวิตและในการทำงานได้อย่างยาวนาน (Treffinger, Isaksen and Dorval, 2005) นั้นย่อมแสดงให้เห็นว่า ความสามารถในการแก้ปัญหาที่มีประโยชน์ต่อการใช้ชีวิตประจำวัน

การส่งเสริมความรู้หรือการเพิ่มพูนความรู้แก่ผู้เรียน จนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ จำเป็นที่จะต้องเข้าใจบริบทของสังคมนั้นๆ ด้วยการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้อาจจะประสบความสำเร็จหรือไม่แล้วแต่การเข้าถึงกับบริบทความเคยชินของสังคม ดังนั้น การคิดเชิงประยุกต์ (Applicative Thinking) หมายถึง การนำบางสิ่งมาใช้ประโยชน์ โดยปรับใช้อย่างเหมาะสมกับสภาวะที่เฉพาะเจาะจง บางสิ่งที่ว่านั้นอาจเป็นแนวคิด ทฤษฎี หลักการ ความรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งและนำไปใช้ประโยชน์ในภาคปฏิบัติและปรับให้เข้ากับบริบทแวดล้อมที่เป็นอยู่เหมาะสมและบางสิ่งอาจเป็นวัตถุสิ่งของที่นำมาใช้นอกเหนือจากบทบาทหน้าที่เดิม เพื่อให้เหมาะสมกับบริบทใหม่ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2546) อีกทั้ง (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2549: 1) ได้กล่าวว่าการคิดเชิงประยุกต์เข้าไปมีบทบาทสำคัญต่อการคิดสร้างสรรค์ การคิดเชิงประยุกต์ทำหน้าที่เป็นเหมือนขั้นที่สองของการคิดสร้างสรรค์ โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ในการนำมาใช้ความเหมาะสม เมื่อนำมาใช้ในบริบทนั้นๆ และพิจารณาว่าควรนำส่วนใดมาใช้ ควรเปลี่ยนแปลงอย่างไร รวมถึงการวิเคราะห์ว่า เมื่อนำมาใช้แล้วจะเกิดผลดีผลเสียอย่างไรคนที่ช่างคิดสร้างสรรค์มักจะเป็นนักคิดเชิงประยุกต์ที่ประสบความสำเร็จด้วยความสามารถในการคิดเชิงประยุกต์จัดเป็นส่วนสำคัญที่สะท้อนความคิดสร้างสรรค์ คนที่คิดประยุกต์เก่งมักจะเป็นนักคิดสร้างสรรค์ขั้นเยี่ยมไปด้วย

เป้าหมายการศึกษาต้องยกระดับการสร้างคนจากการเป็นนักปฏิบัติการมาเป็นการสร้างคนให้เป็นนักคิดพร้อม ๆ กับเป็นนักปฏิบัติการด้วยการศึกษาต้องสามารถสร้างคนให้ คิดเป็น ทำเป็น ประยุกต์เป็น เพื่อให้คนสามารถเปลี่ยนแปลงและพัฒนาตนเองในโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2539)

การคิดเชิงประยุกต์เป็นทักษะการคิดที่เป็นประโยชน์อย่างมากเพราะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริง ไม่ว่าจะเป็นการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน การนำความรู้ความสามารถที่มีอยู่มาใช้อย่างเหมาะสมและเต็มตามศักยภาพและช่วยให้เราสามารถสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ การคิดเชิงประยุกต์เป็นการนำทฤษฎี หลักการ กฎเกณฑ์แนวคิดเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในภาคปฏิบัติ โดยเฉพาะในศาสตร์สาขาวิชาต่าง ๆ มักมีการประยุกต์ภาคทฤษฎีสู่ภาคปฏิบัติเพื่อประโยชน์ในการนำไปใช้จริงในการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาในรูปแบบต่างๆ ยอมรับว่านักคิดเชิงประยุกต์เป็นผู้มีปัญญาโดยสมบูรณ์ การคิดประเภทนี้เป็นประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันอย่างมาก ผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนฝึกนำสิ่งต่าง ๆ ที่มีอยู่เดิมไปใช้ประโยชน์ในวัตถุประสงค์ใหม่ และปรับสิ่งที่มีอยู่เดิมให้เข้ากับบุคคล สถานที่ เวลาและเงื่อนไขใหม่ได้เหมาะสม คนที่ความคิดไม่ยึดติดกับบทบาทหน้าที่จะคิดเชิงประยุกต์ได้ดี เพราะจะมีมุมมองที่หลากหลาย สามารถประยุกต์สิ่ง ๆ เดียวให้สามารถปรับใช้ได้หลาย ๆ บริบทสภาพแวดล้อมอย่างเหมาะสม โดยไม่ขึ้นอยู่กับว่าเคยเข้ามา

ก่อนหรือไม่ จึงทำให้แก้ปัญหาได้ดีกว่าคนอื่นเพราะมีทางออกที่ไม่จำกัด นอกจากนี้ การคิดเชิงประยุกต์ยังช่วยให้สามารถแก้ปัญหาได้รวดเร็วมากขึ้น อีกทั้งการคิดเชิงประยุกต์ต้องอาศัยการคิดพื้นฐานที่หลากหลาย เด็กที่จะคิดเชิงประยุกต์ได้ดีต้องได้รับการฝึกฝนและเปิดโอกาสในกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อสร้างให้ผู้เรียนมีลักษณะการคิดในรูปแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการคิดเปรียบเทียบ การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์และการคิดวิพากษ์ การคิดปรับเปลี่ยนสิ่งที่มีอยู่แล้วให้ต่างไปจากเดิมและกล้าคิดตัดสินใจ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2549: 1)

โรงเรียนแม่ปะวิทยาคม อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก เป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ตำบลแม่ปะ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก เปิดทำการสอนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ซึ่งทางโรงเรียนได้มีการสอนในทุกรายวิชาตามกระทรวงศึกษาธิการกำหนดแต่ยังมีไม่สมบูรณ์ในส่วนของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยเฉพาะกิจกรรมแนะแนวซึ่งมีความสำคัญในการพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียนเป็นอย่างมาก เนื่องจากนักเรียนขาดทักษะการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น การขาดทักษะทางการประยุกต์ความคิดในการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับสิ่งแวดล้อมที่อาศัยอยู่เป็นต้น อาจมาจากปัญหาความไม่พร้อมต่าง ๆ ของทรัพยากรในการแนะแนวหรือให้คำแนะนำต่าง ๆ ที่ถูกต้องและเหมาะสม ซึ่งเป็นหน้าที่ของครูที่จำเป็นจะต้องเสริมสร้างความสามารถทางการคิดเชิงประยุกต์ให้แก่นักเรียน เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันชีวิตให้แก่นักเรียนในการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและสังคมที่มีความเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วได้เป็นอย่างดี

จากการจัดการเรียนการสอน นักเรียนไม่มีทักษะการคิดในการประยุกต์ให้เหมาะสมหรือสอดคล้องกับสภาพบริบทแวดล้อมของสังคมหรือสิ่งที่มีอยู่และไม่สามารถนำความรู้ความเข้าใจที่ได้จากการเรียนในห้องเรียนไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิต เพื่อให้คุณภาพชีวิตนั้นดีขึ้น ซึ่งการคิดเชิงประยุกต์จะช่วยให้มนุษย์ไม่รีบฉกฉวยความพึงพอใจในสิ่งหนึ่งมาใช้แต่ช่วยให้เกิดการคิดใคร่ครวญว่าจะนำมาใช้อย่างเหมาะสมได้อย่างไร ควรนำสิ่งใดมาใช้และควรปรับลดหรือเพิ่ม ปรับเปลี่ยนหรือผสมผสานกันในลักษณะใดจึงเหมาะสมกับบริบทของเรา (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2549, น. 1)

กิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รู้จักสิ่งแวดล้อม สามารถคิดตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา กำหนดเป้าหมาย วางแผนชีวิตทั้งในด้านการเรียนและอาชีพ สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูรู้จักและเข้าใจผู้เรียน ทั้งยังเป็นกิจกรรมช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งพรเพ็ญ แก้วมณี (2548, น. 74-75) กล่าวว่า กิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคลและสามารถค้นพบ พัฒนาศักยภาพของตนเอง เสริมสร้างทักษะชีวิต วุฒิภาวะทางอารมณ์ การเรียนเชิงพหุปัญญา และการสร้างสัมพันธภาพที่ดี รู้จักและเข้าใจตนเอง รู้ถึงความสามารถ ความสนใจความถนัดอันจะนำไปสู่การพัฒนากระบวนการคิด และการวางแผนการแก้ปัญหาตลอดจนการสามารถปรับตัวให้อยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544) ที่ได้กำหนดให้กิจกรรมแนะแนวเป็นหนึ่งในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ โดยมีการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ การพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ให้ครบทุกด้าน ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม โดยอาจจัดเป็นแนวทางหนึ่งที่จะสนองนโยบายในการสร้างเยาวชนของชาติให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย และมีคุณภาพ

เพื่อพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ดังเช่น งานวิจัยของ นันทธีรา หนูขาว (2556) ได้ศึกษาเรื่องผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศนิมิตใหม่ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า (1) นักเรียนกลุ่มทดลองมีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณเพิ่มขึ้นหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 (2) ระดับการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่าของกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ (3) นักเรียนกลุ่มทดลองมีระดับการคิดอย่างมีวิจารณญาณในระยะติดตามผลไม่แตกต่างกับระยะหลังการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากหลักการและเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในเรื่องของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนแม่ปะวิทยาคม จังหวัดตาก เพื่อเป็นการสนับสนุนและส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะความสามารถในการคิดเชิงประยุกต์ ตลอดจนการมีกระบวนการคิดสร้างสรรค์ เพื่อใช้ป้องกันและแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ โดยสอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ซึ่งเพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสในการพัฒนาศักยภาพทางความคิดที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุข และเป็นพลังในการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าโดยการเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติและสังคมโลกต่อไป

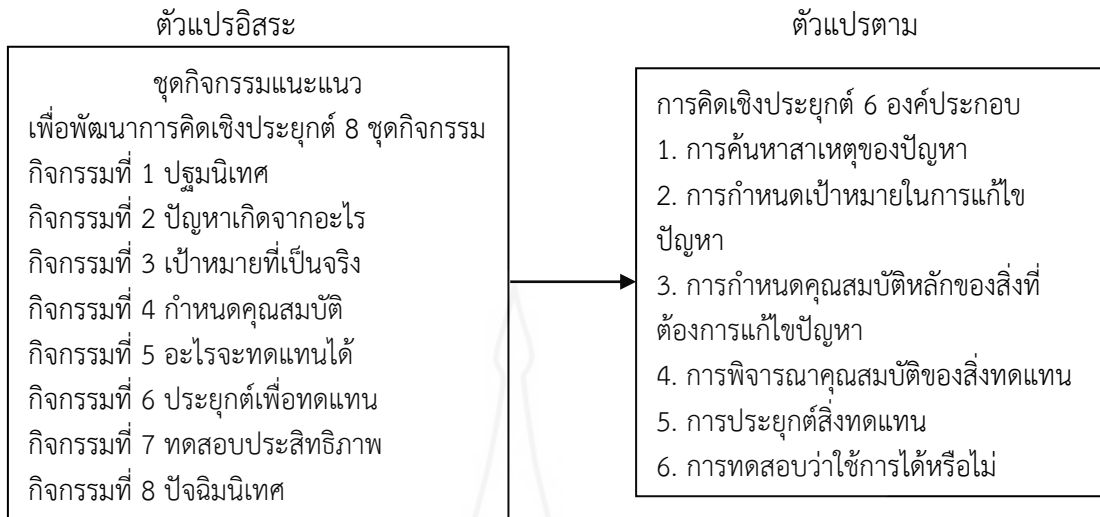
2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อเปรียบเทียบการคิดเชิงประยุกต์ของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

2.2 เพื่อเปรียบเทียบการคิดเชิงประยุกต์ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์และกลุ่มควบคุมที่ใช้กิจกรรมแนะแนวปกติ

3. กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนแม่ปะวิทยาคม จังหวัดตาก ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการคิดเชิงประยุกต์เพื่อให้เหมาะสมกับวัยของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จึงนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และสังเคราะห์ ได้กรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. สมมติฐานการวิจัย

4.1 ภายหลังจากใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อการพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์นักเรียนกลุ่มทดลอง มีการคิดเชิงประยุกต์สูงกว่าก่อนการทดลอง

4.2 ภายหลังจากใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อการพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์นักเรียนกลุ่มทดลอง มีการคิดเชิงประยุกต์สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม

5. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงกึ่งทดลอง มุ่งศึกษาการคิดเชิงประยุกต์ทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อการพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์ โดยผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

5.1 ประชากร ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนแม่ปะวิทยาคม จังหวัดตาก จำนวน 61 คน

5.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนแม่ปะวิทยาคม อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 24 คน ที่ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่มจากนั้นจึงสุ่มอย่างง่าย เพื่อแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 12 คน และกลุ่มควบคุม 12 คน

5.3 ตัวแปรในการศึกษา

5.3.1 **ตัวแปรอิสระ** คือ ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์

5.3.2 **ตัวแปรตาม** คือ การคิดเชิงประยุกต์

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 การคิดเชิงประยุกต์ หมายถึง การนำบางสิ่งมาปรับใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับ บริบทสภาพแวดล้อมและเวลาในขณะนั้น เพื่อบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ การประยุกต์ ทำให้เกิดการใช้ประโยชน์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างเต็มศักยภาพ เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ โดย ทิศทางใหม่เพื่อหาทางใช้ประโยชน์ของสิ่งที่มีอยู่มากกว่าเดิม เพื่อใช้อย่างคุ้มค่ามากที่สุด โดยแบ่ง ออกเป็น 6 องค์ประกอบ คือ

6.1.1 การค้นหาสาเหตุของปัญหา หมายถึง การค้นหาและพิจารณา เพื่อให้ทราบ ว่าอะไรคือสาเหตุของปัญหา เพราะใดจึงทำให้เกิดปัญหานั้นๆ สาเหตุที่แท้จริงของปัญหามาจากอะไร พิจารณาความเหมือนและความแตกต่างของปัญหา ตามสภาพแวดล้อม สถานการณ์ และเวลาที่ สามารถนำไปใช้ได้กับบริบทใหม่

6.1.2 การกำหนดเป้าหมายในการแก้ไขปัญหา หมายถึง การตั้งเป้าหมายที่ชัดเจน สำหรับการแก้ไขปัญหาหรือความยุ่งยากต่างๆ เป็นการนำสิ่งที่มีอยู่มาใช้ให้เหมาะสมและตอบสนอง ต่อเป้าหมาย และต้องเพิ่มเติมหรือมีการปรับเปลี่ยนสิ่งต่าง ๆ มีการกำหนดความชัดเจนว่าจะต้องทำ อะไรและจะทำสิ่งนั้นเพื่ออะไร จะช่วยให้รู้ว่าจะนำสิ่งที่มีอยู่มาปรับเปลี่ยนประยุกต์ใช้ได้อย่างไรจึงจะ แก้ปัญหาได้

6.1.3 การกำหนดคุณสมบัติหลักของสิ่งที่ต้องการแก้ไขปัญหา หมายถึง การกำหนดคุณสมบัติหลักที่มีความเหมาะสมในการแก้ปัญหา อาจเป็นการนำเพียงบางส่วนหรือ ทั้งหมดไปประยุกต์ มีการศึกษาทำความเข้าใจกับคุณสมบัติของสิ่งที่จะนำมาแก้ปัญหานั้นที่ถูกต้องและ เหมาะสม

6.1.4 การพิจารณาคุณสมบัติของสิ่งทดแทน หมายถึง การพิจารณาคุณสมบัติของ แต่ละสิ่งที่สามารถนำมาทดแทนเพื่อนำมาใช้แก้ปัญหา พิจารณาว่าสิ่งที่นำมาทดแทนนั้นมีข้อดี-ข้อเสีย อะไรบ้าง มีการพิจารณาคัดเลือกเฉพาะส่วนที่สามารถนำไปใช้ได้กับบริบทใหม่อย่างเหมาะสม

6.1.5 การประยุกต์สิ่งทดแทน หมายถึง การสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ในทิศทางใหม่ ที่ผ่านกระบวนการคิดเชิงประยุกต์ เพื่อนำมาใช้ประโยชน์กับสิ่งที่มีอยู่มากกว่าเดิม โดยมีการคิด เพิ่มเติมหรือแก้ไขสิ่งเดิมเพื่อใช้อย่างคุ้มค่ามากที่สุด และเพื่อให้สามารถใช้ได้อย่างเหมาะสมกับ สถานการณ์ใหม่ที่มีบริบทต่างจากเดิม

6.1.6 การทดสอบว่าใช้งานได้หรือไม่ หมายถึง การปรับสิ่งที่มีอยู่ให้ดีขึ้น แล้ว ทดสอบว่าสิ่งนั้นสามารถใช้งานได้หรือไม่ เพื่อค้นหาจุดบกพร่องของสิ่งที่คิดประยุกต์ เช่น ทดสอบว่า สิ่งที่ดีนั้นสามารถนำไปใช้ได้จริงหรือไม่ ถ้าใช้งานได้ไม่เต็มที่จะต้องแก้ไข และนำมาประยุกต์ใช้ให้ดีขึ้น กว่าเดิม

6.2 ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์ หมายถึง กิจกรรมแนะแนวที่ ผู้วิจัยสร้างขึ้นอย่างเป็นระบบ ตามหลักการแนะแนว และหลักการทางจิตวิทยา ที่ประกอบด้วย กิจกรรมแนะแนว ที่นำมารวมกันเพื่อพัฒนานักเรียนกลุ่มทดลองผู้เข้าร่วมกิจกรรมให้มีทักษะการคิด เชิงประยุกต์ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมแนะแนวจำนวน 8 ชุดกิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมที่ 1 ปฐมนิเทศ กิจกรรมที่ 2 ปัญหาเกิดจากอะไร กิจกรรมที่ 3 เป้าหมายที่เป็นจริง กิจกรรมที่ 4 กำหนดคุณสมบัติ

กิจกรรมที่ 5 อะไรจะทดแทนได้ กิจกรรมที่ 6 ประยุกต์เพื่อทดแทน กิจกรรมที่ 7 ทดสอบประสิทธิภาพ กิจกรรมที่ 8 ปัจฉิมนิเทศ โดยทุกกิจกรรมมีขั้นตอนในการทำกิจกรรมตามทฤษฎีการเรียนรู้ ทั้ง 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1. ชั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์ 2. ชั้นสะท้อนกลับการเรียนรู้ 3. ชั้นสรุปสาระสู่ชีวิต และ 4. ชั้นคิดและนำไปปฏิบัติ (สมร ทองดี และปราณี รามสูตร, 2533, น. 9/ 49-50)

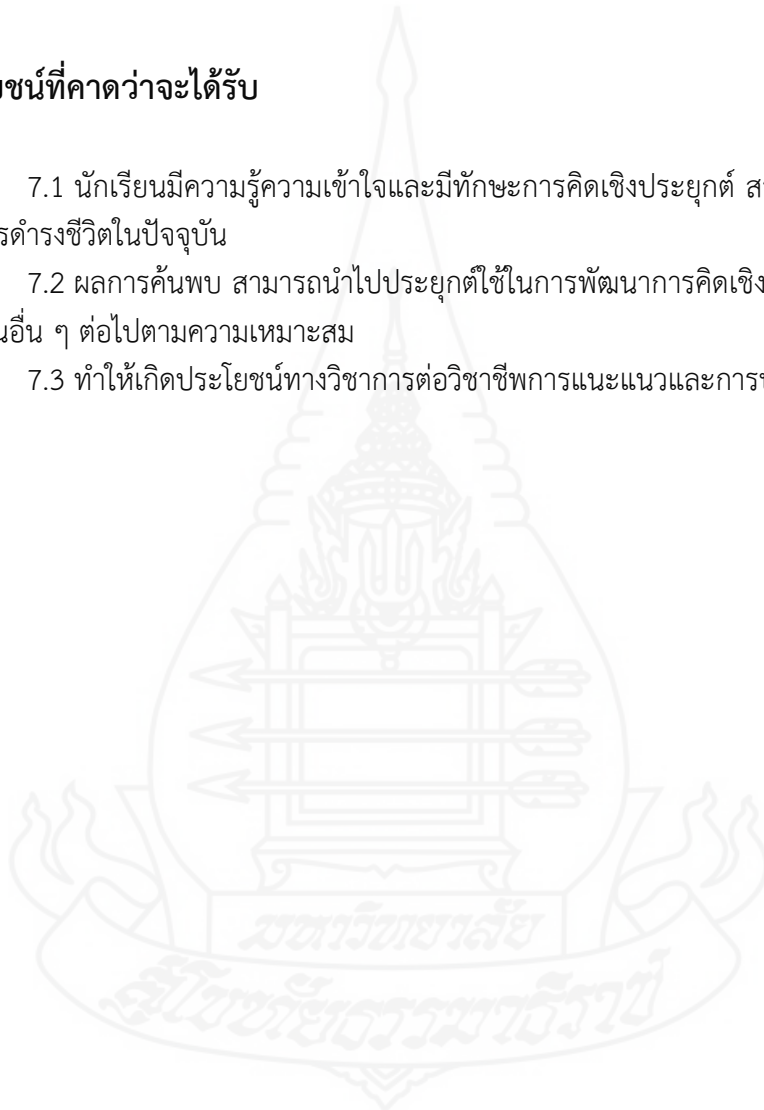
6.3 นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนแม่เปินวิทยาคม อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะการคิดเชิงประยุกต์ สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการดำรงชีวิตในปัจจุบัน

7.2 ผลการค้นพบ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์กับนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ ต่อไปตามความเหมาะสม

7.3 ทำให้เกิดประโยชน์ทางวิชาการต่อวิชาชีพรณรงค์และการปรึกษาเชิงจิตวิทยา

บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนแม่เปินวิทยาคม จังหวัดตาก เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi -experimental Research) ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นหลักในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยให้มีความน่าเชื่อถือ ถูกต้องตามหลักการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการคิดเชิงประยุกต์
 - 1.1 ความหมายการคิดเชิงประยุกต์
 - 1.2 ความสำคัญของการคิดเชิงประยุกต์
 - 1.3 องค์ประกอบของการคิดเชิงประยุกต์
 - 1.4 กระบวนการและวิธีการขั้นตอนของการคิดเชิงประยุกต์
2. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมแนะแนว
 - 2.1 ความหมายของกิจกรรมแนะแนว
 - 2.2 ความหมายของชุดกิจกรรมแนะแนว
 - 2.3 ขอบข่ายการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว
 - 2.4 หลักของกิจกรรมแนะแนว
 - 2.5 ความสำคัญของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม
 - 2.6 ประโยชน์ของกิจกรรมแนะแนว
 - 2.7 ประโยชน์ของชุดกิจกรรมแนะแนว
 - 2.8 การสร้างชุดกิจกรรมแนะแนว
 - 2.9 ทฤษฎีจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดกิจกรรมแนะแนว
 - 2.10 ขั้นตอนในการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 3.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 3.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการคิดเชิงประยุกต์

1.1 ความหมายการคิดเชิงประยุกต์

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (อ้างถึงในจิตติ กิจพงษ์ประพันธ์, 2550, น. 29) การคิดเชิงประยุกต์ หมายถึง การนำบางสิ่งมาใช้ประโยชน์ โดยปรับใช้อย่างเหมาะสมกับสถานะที่เฉพาะเจาะจง บางสิ่งที่ว่านั้นอาจเป็นแนวคิด ทฤษฎี หลักการ ความรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่ง และนำไปใช้ประโยชน์ในภาคปฏิบัติและปรับให้เข้ากับบริบทแวดล้อมที่เป็นอยู่อย่างเหมาะสม และบางสิ่งอาจเป็นวัตถุดิบของที่นำมาใช้นอกเหนือจาก บทบาทหน้าที่เดิม เพื่อให้เหมาะสมกับบริบทใหม่

สุวิทย์ มูลคำ (อ้างถึงในจิตติ กิจพงษ์ประพันธ์, 2550, น. 29) การคิดเชิงประยุกต์ เป็นความสามารถทางสมองในการคิดนำความรู้ในวิทยาการต่าง ๆ หรือวัตถุดิบของบางอย่างมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างเหมาะสมตามวัตถุประสงค์และสอดคล้องกับบริบทสภาพแวดล้อมในขณะนั้น

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (อ้างถึงในระนอง พิลาบุตร, 2553, น. 29) กล่าวถึงการคิดเชิงประยุกต์ว่าเป็นการนำบางสิ่งอย่างมาใช้ประโยชน์ อาจเป็นทฤษฎี หลักการ แนวคิด ความรู้เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งมาปรับใช้และนำมาใช้ประโยชน์ในทางปฏิบัติในทางปฏิบัติ อาจเป็นวัตถุดิบของ ที่นำมาใช้นอกเหนือบทบาทหน้าที่เดิมเพื่อให้เหมาะสมกับบริบทใหม่ การคิดประยุกต์จะช่วยในการแตกแขนงศักยภาพของสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้มากที่สุดโดยไม่อาจจำเป็นต้องเป็นสิ่งใหม่แกะกล่องเช่นเดียวกับการคิดสร้างสรรค์แต่ช่วยให้เรามองเห็นหนทางในการนำไปใช้ได้แตกต่างหลากหลายมากยิ่งขึ้น การคิดประยุกต์มีบทบาทสำคัญต่อการคิดสร้างสรรค์โดยในขั้นแรกของการคิดสร้างสรรค์มักจะเริ่มต้นด้วยการระดมความคิดใหม่ๆที่ที่หลากหลาย เน้นปริมาณความคิดมากกว่าคุณภาพ การคิดเชิงประยุกต์ทำหน้าที่เป็นเหมือนขั้นที่สองของการคิดสร้างสรรค์โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ในการนำมาใช้ความเหมาะสมเมื่อนำมาใช้กับบริบทนั้นๆและพิจารณาว่าควรนำส่วนใดมาใช้ ควรปรับเปลี่ยนอย่างไรรวมถึงการวิเคราะห์ว่าเมื่อนำมาใช้แล้วจะเกิดผลดีอย่างไร ผลงานสร้างสรรค์จำนวนไม่น้อยในโลกเป็นผลผลิตของการคิดประยุกต์

อาภากร สงวนนาม (2550, น. 4) กล่าวว่า การคิดเชิงประยุกต์ หมายถึง การพิจารณาถึงบริบทของสิ่งที่ยังไม่รู้ แล้วมาเทียบเคียงกับโครงสร้างความรู้เดิมเพื่อค้นคว้ามีอะไรที่เหมือนกันหรือคล้ายกันและมีอะไรที่แตกต่างกันแล้วนำความรู้ที่ได้มาตั้งสมมติฐาน โดยใช้หลักการและเหตุผลมาสรุปอ้างอิงไปยังบริบทที่ยังไม่รู้แล้วนำข้อมูลที่ได้เพิ่มเติมภายหลังการประยุกต์ใช้ความรู้ในแต่ละสถานการณ์มาเติมหรือปรับโครงสร้างความรู้ใหม่สอดคล้องถูกต้องยิ่งขึ้น

ฉัตรชัย กันดิษฐ์ (2553, น. 57) ได้สรุปว่า การคิดเชิงประยุกต์ เป็นความสามารถในการคิดนำความรู้ในวิทยาการต่างๆหรือวัตถุดิบของบางอย่างมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างเหมาะสมตามวัตถุประสงค์และสอดคล้องกับบริบทสภาพแวดล้อมในขณะนั้น

กล่าวสรุปคือ การคิดเชิงประยุกต์ เป็นการนำหลักการ ทฤษฎี ความรู้ หรือสิ่งของจากบริบทหนึ่งมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมในอีกบริบทหนึ่ง โดยไม่ขัดต่อวัฒนธรรม ประเพณี หรือวิถีชีวิตของชุมชนนั้นๆและต้องเกิดประโยชน์เมื่อนำไปใช้ด้วย

1.2 ความสำคัญของการคิดเชิงประยุกต์

ความสำคัญของการคิดเชิงประยุกต์ คือ การคิดนำสิ่งใดสิ่งหนึ่งมาใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติอย่างเต็มที่และเหมาะสม มุ่งให้คนเราใช้ทั้งความรู้และความสามารถเพื่อผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งการคิดเชิงประยุกต์เป็นทักษะการคิดที่เป็นประโยชน์อย่างมากเพราะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริง ไม่ว่าจะเป็นการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน การนำความรู้ความสามารถที่มีอยู่ใส่ใช้อย่างเหมาะสมและเต็มศักยภาพ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2546) การฝึกผู้เรียนให้ประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่างๆทำให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิด ยิ่งกำหนดสถานการณ์ให้ยากผู้เรียนจะยิ่งใช้ทักษะการคิดระดับสูงมากขึ้นเท่านั้น ผู้ที่มีทักษะการคิดเป็น นำความรู้มาใช้ประโยชน์ได้มากซึ่งเป็นหนทางไปสู่การคิดแบบสร้างสรรค์และการสร้างนวัตกรรมใหม่

ฉัตรชัย กันดิษฐ์ (2553, น. 58) กล่าวว่า การคิดประยุกต์ให้ความสำคัญกับความคิดนำสิ่งใดสิ่งหนึ่งมาใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติอย่างเต็มที่ที่เหมาะสม มุ่งให้คนเราใช้ทั้งความรู้และความสามารถเพื่อผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

หลักการสำคัญของการคิดเชิงประยุกต์จึงพัฒนามาจาก ทักษะย่อยของการคิดประยุกต์ คือ

1. การพิจารณาบริบทของสิ่งที่ยังไม่รู้และนำมาเทียบเคียงกับโครงสร้างความรู้เดิม เพื่อค้นหาว่ามีอะไรที่เหมือนกันหรือคล้ายกันและมีอะไรที่ต่างกัน
2. การนำความรู้เดิมเกี่ยวกับหลักการความคิดรวบยอดในบริบทที่เหมือนหรือคล้ายกันมาสรุปอ้างอิงใช้ในบริบทของสิ่งที่ยังไม่รู้
3. การสร้างโครงสร้างความรู้ใหม่เกี่ยวกับหลักการคิดรวบยอดของสิ่งที่ยังไม่รู้ในบริบทที่ต่างจากบริบทของความรู้เดิม โดยพยายามพิจารณารายละเอียดของบริบทแต่ละส่วน
4. การสร้างโครงสร้างความรู้ใหม่เกี่ยวกับสิ่งที่ยังไม่รู้ โดยนำผลการสรุปอ้างอิงและผลการใช้หลักเหตุผล เพื่อตั้งสมมติฐานมาประมวลเข้าด้วยกันเป็นภาพรวมที่สอดคล้องสัมพันธ์กัน
5. การลงมือปฏิบัติตาม โครงสร้างความรู้ใหม่เพื่อแก้ปัญหาหรือเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
6. การนำข้อมูลที่ได้เพิ่มเติมภายหลังการประยุกต์ใช้ความรู้ในแต่ละสถานการณ์ย่อยๆมาเติมหรือปรับโครงสร้างความรู้ใหม่ให้สอดคล้องถูกต้องยิ่งขึ้น (ทีศนา แคมมณี อ้างอิง ใน สุวิทย์ มูลคำ, 2547)

สรุปได้ว่า หลักการสำคัญการคิดเชิงประยุกต์ เป็นการเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ อาจจะในบริบทที่เหมือนหรือต่างกันได้ แล้วนำมาประยุกต์ใช้โดยการตั้งวัตถุประสงค์ของการประยุกต์แล้วนำความรู้ในบริบทใหม่มาทำการเทียบเคียงกับความรู้ในบริบทเดิม เพื่อทำการประมวลเข้าด้วยกัน แล้วลงมือปฏิบัติหรือนำไปใช้ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ขณะเดียวกันสามารถที่จะนำความรู้ใหม่มาเพิ่มเติมหรือปรับใช้ให้สอดคล้องและถูกต้องยิ่งขึ้น

ระนอง พลาบุตร (2553, น. 30) กล่าวว่า หลักการสำคัญของการคิดประยุกต์ มี 5 ประการ ดังนี้

1. การพิจารณาบริบทของสิ่งของที่ยังไม่รู้และนำมาเทียบเคียงกับโครงสร้างความรู้เดิม เพื่อค้นหาว่ามีอะไรที่คล้ายกัน และมีอะไรแตกต่างกัน

2. การนำความรู้เดิมเกี่ยวกับหลักการคิดรวบยอดในบริบทหนึ่งที่เหมือนหรือคล้ายกันมาสรุปอ้างอิงใช้ในบริบทของสิ่งที่ยังไม่รู้

3. การใช้หลักเหตุผล เพื่อตั้งสมมุติฐานเกี่ยวกับหลักความคิดรวบยอดของสิ่งที่ยังไม่รู้ในบริบทที่ต่างจากบริบทความรู้เดิม โดยพิจารณารายละเอียดของบริบทแต่ละส่วน

4. การสร้างโครงสร้างความรู้ใหม่เกี่ยวกับสิ่งที่ยังไม่รู้ โดยนำผลการสรุปอ้างอิงและผลการใช้หลักเหตุผล เพื่อตั้งสมมุติฐานมาประมวลเข้าด้วยกันเป็นภาพรวมที่สอดคล้องสัมพันธ์กัน

5. การลงมือปฏิบัติตามโครงสร้างความรู้ใหม่เพื่อแก้ปัญหาหรือเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

6. การนำข้อมูลที่ได้เพิ่มเติมภายหลังการประยุกต์ใช้ความรู้แต่ละสถานการณ์ย่อย ๆ มาเติมหรือปรับโครงสร้างความรู้ใหม่ให้สอดคล้องถูกต้องยิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า หลักการสำคัญของการคิดเชิงประยุกต์ คือการพิจารณาบริบทสิ่งที่ไม่รู้มาเทียบเคียงกับโครงสร้างเดิมหรือคล้ายกันมาสรุปอ้างอิงในบริบทที่ยังไม่รู้ โดยการใช้หลักเหตุผลเพื่อตั้งสมมุติฐานเกี่ยวกับความคิดรวบยอดของสิ่งที่ยังไม่รู้ในบริบทที่ต่างจากบริบทความรู้เดิมของแต่ละส่วน และสร้างโครงสร้างความรู้ใหม่เกี่ยวกับสิ่งที่ยังไม่รู้ประมวลเข้าด้วยกันเป็นภาพรวมที่สอดคล้องสัมพันธ์กันพร้อมลงมือปฏิบัติตามโครงสร้างใหม่เพื่อแก้ปัญหาให้บรรลุวัตถุประสงค์หลังจากนั้นนำข้อมูลที่ได้เพิ่มเติมหลังจากการประยุกต์ใช้มาเพิ่มเติมหรือปรับโครงสร้างความรู้ใหม่ให้มีความสอดคล้องถูกต้องยิ่งขึ้น

1.3 องค์ประกอบของการคิดเชิงประยุกต์

การคิดประยุกต์มีความสำคัญและจำเป็นต่อชีวิตประจำวัน ทั้งในด้านสังคม ด้านส่วนตัว การคิดประยุกต์ส่งผลต่อการปรับเปลี่ยน การแก้ปัญหาต่างๆ เพื่อให้เกิดผลดีต่อวัตถุประสงค์ที่ต้องการ การคิดประยุกต์จึงจำเป็นต้องอาศัยคุณลักษณะนิสัยต่าง ๆ เช่น

1. ช่างสังเกต ละเอียดรอบคอบ
2. ความสามารถในการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งหนึ่งกับอีกสิ่งหนึ่ง
3. ความสามารถในการแก้ปัญหาและกล้าเสี่ยง
4. ความประหยัด มุ่งใช้สิ่งที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าให้เกิดประโยชน์และความพึงพอใจมากที่สุด

5. สนใจ ใฝ่รู้และการนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติ
6. มีความยืดหยุ่นและมีจินตนาการ
7. มีความคิดริเริ่ม มีทิศทางของตนเอง
8. มีความสามารถทางการคิดหลาย ๆ ด้าน

การจัดการเรียนรู้เป็นวิธีการสำคัญวิธีหนึ่ง ที่จะสามารถสร้างและพัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณลักษณะต่างๆที่ต้องการ การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาผู้เรียนในทุกด้านได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน

การพัฒนาด้านสติปัญญานั้น ควรจะเน้นในเรื่องของการพัฒนาความคิดไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาทักษะการคิด ลักษณะการคิดและกระบวนการคิด (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2546)

1.4 กระบวนการ ขั้นตอนและวิธีการ การคิดเชิงประยุกต์

ฉัตรชัย กัณดิษฐ์ (2553, น. 58) ได้กล่าวว่ากระบวนการคิดประยุกต์ อาจจำแนกได้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์ของการประยุกต์ เป็นการกำหนดเป้าหมายหรือความต้องการที่ชัดเจนว่าเราจะต้องทำอะไร จะทำสิ่งนั้นเพื่ออะไร
 2. ศึกษาแนวคิดหรือสิ่งของที่จะมาประยุกต์ใช้ การนำแนวคิดหรือสิ่งของที่เราต้องการนำไปประยุกต์ใช้นั้น อาจจะเป็นการนำเพียงบางส่วน หรือทั้งหมด จึงมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาวิเคราะห์ทำความเข้าใจสิ่งนั้นก่อน
 3. คัดเลือกแนวคิดหรือสิ่งของที่จะนำไปประยุกต์ใช้ เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ
 4. ปรับเปลี่ยนหรือประยุกต์ เป็นการปรับเปลี่ยนหรือประยุกต์แนวคิด โดยอาจจะต้องคิดเพิ่มเติมหรือแก้ไขสิ่งเดิม เพื่อให้สามารถใช้ได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ใหม่
 5. ตรวจสอบผลงาน เป็นการตรวจสอบหาจุดบกพร่องในสิ่งที่เราคิดประยุกต์
- สรุปได้ว่า กระบวนการคิดเชิงประยุกต์ มีกระบวนการในการดำเนินการ คือ ขั้นที่ 1 ค้นหาสาเหตุของปัญหา ขั้นที่ 2 กำหนดวัตถุประสงค์ เพื่อกำหนดเป้าหมาย ขั้นที่ 3 ศึกษาแนวคิดหรือสิ่งของที่จะมาประยุกต์ใช้และทำการคัดเลือกแนวคิดที่จะนำมาประยุกต์ใช้ ขั้นที่ 4 ปรับเปลี่ยนหรือประยุกต์เป็นการปรับเปลี่ยนหรือประยุกต์แนวคิดและขั้นสุดท้าย ทดสอบว่าใช้งานได้หรือไม่ เพื่อหาจุดบกพร่องในสิ่งที่เราคิดประยุกต์

ขั้นตอนการแก้ปัญหาโดยใช้การคิดเชิงประยุกต์เพื่อหาสิ่งทดแทนมาใช้ประโยชน์ อาจแบ่งเป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นที่ 1 ค้นหาสาเหตุของปัญหา
- ขั้นที่ 2 กำหนดเป้าหมายการแก้ปัญหา
- ขั้นที่ 3 กำหนดคุณสมบัติหลักของสิ่งที่ต้องการแก้ปัญหา
- ขั้นที่ 4 พิจารณาคุณสมบัติหลักของสิ่งทดแทน
- ขั้นที่ 5 ประยุกต์สิ่งทดแทนนั้นตรงจุดที่เป็นปัญหา
- ขั้นที่ 6 ทดสอบว่าใช้งานได้หรือไม่

วิธีการสู่การคิดเชิงประยุกต์

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2549, น. 138) กล่าวว่า การคิดเชิงประยุกต์เกี่ยวข้องกับ การคิดในมิติอื่นๆ อย่างแยกกันลำบาก เพราะการประยุกต์เรื่องใดๆ มาใช้จำเป็นต้องพึ่งพาการคิดใน มิติอื่นๆ ร่วมด้วย อาทิ

1. ความสามารถในการคิดเชิงมโนทัศน์จะช่วยในการค้นหาสิ่งที่จะนำ มาใช้ประยุกต์ ได้อย่างรวดเร็ว การหาสิ่งทดแทนจะรวดเร็วขึ้นมาก
2. ความสามารถในการคิดเชิงเปรียบเทียบสิ่งต่างๆในด้านต่างๆเพื่อคัดเลือกสิ่งที่มี คุณสมบัติเหมาะสม ตอบสนองต่อวัตถุประสงค์มาใช้ประโยชน์ได้

3. ความสามารถในการคิดเชิงสร้างสรรค์คิดแตกแขนงความรู้ที่มีอยู่ให้ขยายในขอบเขตที่จะนำไปใช้กับคนกลุ่มต่างๆคนในบริบทต่างๆได้อย่างกว้างขวางมากที่สุด เพื่อให้สิ่งนั้นสามารถได้รับการนำไปใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่าเหมาะสมสำหรับกลุ่มเป้าหมายภายใต้สถานการณ์นั้น

4. ความสามารถในการคิดเชิงวิเคราะห์ที่สามารถแยกแยะส่วนประกอบหรือความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของสิ่งนั้นเพื่อให้ดึงส่วนประกอบหรือหลักการที่เกี่ยวข้องมาตอบสนองวัตถุประสงค์ที่ต้องการได้

5. ความสามารถในการคิดเชิงวิพากษ์ เพื่อช่วยให้ได้การมองในมุมตรงกันข้าม หาจุดอ่อน จุดที่ต้องการแก้ไขของสิ่งที่นำมาประยุกต์ใช้ประโยชน์

สุวิทย์ มูลคำ (2547, น. 16) กล่าวว่า การส่งเสริมให้เด็กสามารถคิดประยุกต์ได้ดั่งนี้ ผู้สอนจะต้องส่งเสริมและเปิดโอกาสให้เด็กมีลักษณะ ดังนี้

1. กล้าคิด เมื่อเผชิญปัญหา ไม่ว่าจะเป็สถานการณ์จริงหรือสถานการณ์ที่ถูกกำหนดขึ้น เด็กควรจะทำหาคำตอบ หาวิธีการแก้ปัญหา ที่ต่างกับคนอื่น หรือกล้าคิดในสิ่งที่ยังไม่มีใครทำมาก่อน

2. คิดยืดหยุ่น เป็นความสามารถในการคิดที่ไม่ยึดติดกรอบ ไม่มองปัญหาเพียงมุมเดียว พยายามหาคำตอบที่หลากหลาย

3. คิดใหม่ เป็นความคิดที่ไม่เหมือนใคร คิดแบบจินตนาการ

4. คิดดัดแปลง เป็นความสามารถในการคิดปรับเปลี่ยนสิ่งที่มีอยู่แล้วให้แตกต่างไปจากเดิมด้วยวิธีการต่าง ๆ

5. คิดซับซ้อน เป็นความสามารถในการคิดที่มีหลายอย่างหลายเรื่องปะปนกันอยู่ มีความยุ่งยากในการหาคำตอบ หรือ การคิดนำสิ่งของต่างชนิดต่างลักษณะใช้ประโยชน์กันมาสร้างเป็นสิ่งใหม่ที่กลมกลืนสนองวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

6. คิดวางแผน เป็นความสามารถในการออกแบบหาทางให้สำเร็จ

7. คิดตัดสินใจ เป็นการคิดขั้นสรุปเพื่อหาข้อยุติ คนที่ตัดสินใจเร็วและดี มักจะประสบความสำเร็จกว่าคนอื่น

สรุปได้ว่า การส่งเสริมการคิดเชิงประยุกต์นั้นมีความจำเป็นที่จะต้องนำการคิดขั้นพื้นฐานและลักษณะต่างๆของการคิดที่มีความหลากหลายมาประกอบกัน เด็กที่จะคิดเชิงประยุกต์ได้ดีต้องได้รับการฝึกฝนและเปิดโอกาสในกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อสร้างให้ผู้เรียนมีลักษณะการคิดในรูปแบบต่างๆไม่ว่าจะเป็น การคิดเปรียบเทียบ การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์และการวิพากษ์ การคิดสามารถปรับเปลี่ยนสิ่งที่มีอยู่แล้วให้ต่างไปจากเดิมและกล้าคิดตัดสินใจ ดังนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้สอนต้องฝึกฝนให้ผู้เรียนเกิดความเชี่ยวชาญกับทักษะการคิดย่อยต่างๆเพื่อเป็นพื้นฐานในการนำมาใช้ในกระบวนการคิดเชิงประยุกต์ตลอดจนกระบวนการคิดอื่น ๆ

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมแนะแนว

2.1 ความหมายของกิจกรรมแนะแนว

ได้มีผู้ให้ความหมายของกิจกรรมแนะแนว ดังต่อไปนี้

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ได้ให้คำอธิบายไว้ว่า กิจกรรมแนะแนว คือ กิจกรรมที่มุ่งส่งเสริมพัฒนาผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มตามศักยภาพ รักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น พึ่งตนเอง มีทักษะในการเลือกแนวทางการศึกษา การงานและอาชีพชีวิต สังคม มีสุขภาพจิตที่ดี มีจิตสำนึกในการทำประโยชน์ต่อครอบครัว สังคม ประเทศชาติ

แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (2553, น. 21) กิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รู้รักษ์สิ่งแวดล้อม สามารถคิดตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา กำหนดเป้าหมาย วางแผนชีวิตทั้งในด้าน การเรียนและอาชีพ สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูรู้จักและเข้าใจผู้เรียน ทั้งยังเป็นกิจกรรมช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมพัฒนาผู้เรียน

ปรมาภรณ์ สาระภักดี (2556, น. 35) กิจกรรมแนะแนวเป็นกระบวนการที่ช่วยให้นักเรียนสามารถที่จะช่วยเหลือตนเองได้ ช่วยให้ผู้รู้จักและเข้าใจผู้อื่นในสังคม สามารถปรับตัว เพื่อที่จะอยู่ร่วมกัน ได้พัฒนาตนเองทุกด้าน สามารถแก้ปัญหา และตัดสินใจได้ด้วยตนเองอย่างดีที่สุด อย่างฉลาดที่สุด สามารถดำเนินชีวิตและปรับตัวเองให้เข้ากับสถานการณ์ ให้เข้ากับสังคมและสิ่งแวดล้อมได้อย่างดีมีความสุข

พรเพ็ญ แก้วมณี (2548, น. 74-75) กิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคลและสามารถค้นพบ พัฒนาศักยภาพของตนเอง เสริมสร้างทักษะชีวิต วุฒิภาวะทางอารมณ์ การเรียนเชิงพหุปัญญา และการสร้างสัมพันธภาพที่ดี รู้จักและเข้าใจตนเอง รู้ถึงความสามารถ ความสนใจความถนัดอันจะนำไปสู่ การพัฒนากระบวนการคิดและการวางแผนการแก้ปัญหาตลอดจนการสามารถปรับตัวให้อยู่ร่วมกับ บุคคลอื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

ฤทัย บุญมาเมือง (2554, น. 6) ว่ากิจกรรมแนะแนว คือ กระบวนการช่วยเหลือ นักเรียน เพื่อช่วยให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง เข้าใจสังคมและเพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดความรู้ และ ทักษะที่จำเป็นในการดำเนินชีวิต ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รู้จักและเข้าใจตนเอง รู้จักและเข้าใจ สังคมและสิ่งแวดล้อม เห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น มีแนวทางในการพัฒนาตนเองสามารถเลือกและ ตัดสินใจวางแผนชีวิตได้อย่างเหมาะสมตามศักยภาพ สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม กับตนเอง ตลอดจนสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

สุจิตรา โนมะยา (2555, น. 6) กิจกรรมแนะแนวเป็นกระบวนการที่ช่วยให้นักเรียน ช่วยเหลือตนเองได้ เข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่นในสังคมสามารถปรับตัวอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ดี และช่วยให้นักเรียนพัฒนาตนเองในทุก ๆ ด้าน จุดมุ่งหมายที่สำคัญของการแนะแนวคือการช่วยให้นักเรียน สามารถคิด ตัดสินใจได้ด้วยตนเอง สามารถดำเนินชีวิตและปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ได้ อยู่ใน สังคมอย่างมีความสุข เกิดความเจริญก้าวหน้าในชีวิต

จากที่กล่าวมาจึงสรุปได้ว่า กิจกรรมแนะแนว หมายถึง กิจกรรมที่ผู้ให้บริการแนะแนวจัดให้แก่ผู้รับบริการ โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับงานบริการแนะแนวด้านต่าง ๆ ทั้งด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม เป็นกระบวนการที่มุ่งส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้เข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่นในสังคม สามารถปรับตัวอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ดี เห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น และเพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดความรู้และทักษะที่จำเป็นในการดำเนินชีวิต แนวทางในการพัฒนาตนเองสามารถเลือกและตัดสินใจวางแผนชีวิตได้อย่างเหมาะสมตามศักยภาพ สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสมกับตนเอง ตลอดจนสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

2.2 ความหมายของชุดกิจกรรมแนะแนว

ในเรื่องของชุดกิจกรรมแนะแนวนั้น ได้มีนักการศึกษาให้ความหมายไว้หลายท่านด้วยกัน ซึ่งมีลักษณะสอดคล้องกัน ดังต่อไปนี้

ภัทรพร ชมพูนุช (2550, น. 20) กล่าวถึง กรอบแนวคิดชุดการสอนและกิจกรรมแนะแนวดังกล่าว คณาจารย์และนักศึกษาระดับมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช แขนงการแนะแนว ปีการศึกษา 2545 จึงได้กำหนดให้ชุดกิจกรรมแนะแนว มีความหมายว่าชุดกิจกรรมแนะแนว (Guidance Activities Package) คือ เครื่องมือทางการแนะแนวที่ประกอบด้วยกิจกรรมแนะแนวหลาย ๆ กิจกรรมที่นำมารวมกันเข้าอย่างเป็นระบบตามเป้าหมายและขอบข่ายของการแนะแนว โดยชุดกิจกรรมแนะแนว ประกอบด้วย

- 1) คู่มือผู้ให้บริการ ซึ่งมีคำชี้แจงการเตรียมการของผู้ให้บริการ และแผนการจัดกิจกรรมต่าง ๆ
- 2) คู่มือผู้รับบริการ ซึ่งมีใบงาน ใบความรู้ และแบบทดสอบก่อนและหลัง
- 3) สื่อหรืออุปกรณ์การจัดกิจกรรม

จารุวรรณ แสงดวง (2556, น. 31) ได้สรุปความหมายของชุดกิจกรรมแนะแนวว่า หมายถึง เครื่องมือที่สร้างขึ้นอย่างเป็นระบบให้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา ประกอบไปด้วย 3 ส่วนคือ คู่มือผู้ให้บริการ คู่มือผู้รับบริการ และสื่อหรืออุปกรณ์การจัดกิจกรรม เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

บุษกรณ์ สุวรรณรัตน์ (2554, น. 25) ชุดกิจกรรมแนะแนว หมายถึง เครื่องมือทางการแนะแนวที่ประกอบด้วยกิจกรรมแนะแนวหลาย ๆ กิจกรรมที่นำมารวมกันอย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนาผู้รับบริการให้มีจิตลักษณะ หรือพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามเป้าหมาย หรือลักษณะที่ต้องการพัฒนาที่กำหนดไว้ โดยใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ และเทคนิคการจัดกิจกรรมที่หลากหลายซึ่งผู้รับบริการ เกิดการเรียนรู้ และนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

สุพัตรา เขียวหวาน (2556, น. 17) ชุดกิจกรรมแนะแนว หมายถึง เครื่องมือทางการแนะแนวที่สร้างขึ้นอย่างเป็นระบบซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมแนะแนวหลายกิจกรรม และมีการจัดสื่อแบบผสม เพื่อให้ผู้รับบริการเกิดการเรียนรู้และมีการพัฒนาตามจุดประสงค์ของกิจกรรม

สุอาภา มะหิงษาเดช (2555, น. 19) ชุดกิจกรรมแนะแนวหมายถึง เครื่องมือทางการแนะแนวที่ประกอบด้วย กิจกรรมแนะแนวหลาย ๆ กิจกรรม ที่นำมารวมเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบตามเป้าหมายและขอบข่ายของการแนะแนว โดยชุดกิจกรรมแนะแนวประกอบด้วย คำชี้แจงและการเตรียมการของผู้ให้บริการ แผนการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งระบุสื่อ ใบงาน ใบความรู้ หรือ

อุปกรณ์การจัดกิจกรรมไว้ในแต่ละแผน สร้างขึ้นโดยการใช้สื่อประสมที่สอดคล้องกับวิชา หน่วยการสอนและหัวข้อเรื่อง เพื่อช่วยให้เกิดพฤติกรรมตามเป้าหมายและการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ชลธิชา จันมณี (2554, น. 92) ชุดกิจกรรมแนะแนว หมายถึง เครื่องทางการแนะแนวที่ประกอบด้วย กิจกรรมแนะแนวหลาย ๆ กิจกรรมที่นำมารวมกันเข้าอย่างเป็นระบบตามเป้าหมายและขอบข่ายทางการแนะแนวโดยชุดกิจกรรมแนะแนวประกอบด้วย (1) คำชี้แจงและการเตรียมผู้ให้บริการ (2) แผนการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งระบุสื่อ ใบบาน ใบความรู้หรืออุปกรณ์การจัดกิจกรรมไว้ในแต่ละแผน (3) คำชี้แจงการใช้เครื่องมือตรวจสอบพฤติกรรมที่เป็นผลจากการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวนั้นๆ และ (4) เครื่องมือตรวจสอบพฤติกรรมที่เป็นผลจากการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวนั้นๆ สร้างขึ้นโดยการใช้สื่อประสมที่สอดคล้องกับวิชา หน่วยการสอนและหัวข้อเรื่อง เพื่อช่วยให้เกิดพฤติกรรมตามเป้าหมายการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จากที่กล่าวมาจึงสรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมแนะแนว หมายถึง มวลประสบการณ์หรือเครื่องมือทางการแนะแนวที่สร้างขึ้นอย่างเป็นระบบซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมแนะแนวหลายๆกิจกรรม นำมารวมกันเพื่อให้ผู้รับบริการบรรลุเป้าหมายในการพัฒนา สร้างเสริมป้องกันปัญหา และแก้ไขปัญหาทางด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งจัดทำในลักษณะของสื่อประสม ประกอบไปด้วย คู่มือครู และโปรแกรมกิจกรรมโดยใช้เทคนิควิธีการต่าง ๆ ตลอดจนการใช้สื่อและอุปกรณ์ที่สอดคล้องเหมาะสมกับเนื้อหาหรือกิจกรรม

2.3 ขอบข่ายการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

การจัดกิจกรรมแนะแนว เป็นกระบวนการให้บริการแนะแนวอย่างหนึ่ง ที่มีเป้าหมายเพื่อป้องกันปัญหา แก้ไขปัญหา และส่งเสริมพัฒนา ดังนั้น การจัดกิจกรรมแนะแนวจะต้องครอบคลุมขอบข่ายทั้ง 3 ด้าน ทั้งด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคม ในเรื่องของชุดกิจกรรมแนะแนวนั้น ได้มีนักการศึกษาให้ความหมายไว้หลายท่านด้วยกัน ซึ่งมีลักษณะสอดคล้องกันดังต่อไปนี้

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2546, น. 25) ได้กำหนดขอบข่ายการจัดกิจกรรมแนะแนว ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเอง ในด้านการเรียนอย่างเต็มตามศักยภาพ รู้จักแสวงหาและใช้ข้อมูลประกอบการวางแผนการเรียนการศึกษาต่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีเทคนิค วิธีการและทักษะการเรียนรู้ มีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียนและสามารถวางแผนการเรียน การศึกษาต่อได้อย่างเหมาะสมกับตนเอง

2. การจัดกิจกรรมแนะแนวด้านการทำงานและอาชีพ มุ่งให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเองในทุกด้านรู้จักโลกของงานอาชีพอย่างหลากหลาย มีเจตคติที่ดีและทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในอาชีพ มีการเตรียมตัวสู่อาชีพ ตลอดจนมีการพัฒนางานอาชีพตามที่ตนเองถนัดและสนใจ

3. การจัดกิจกรรมแนะแนวด้านชีวิตและสังคม มุ่งให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง รักและเห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ มีเจตคติที่ดีต่อการมีชีวิตที่ดี มีคุณภาพมีทักษะในการดำเนินชีวิตและสามารถปรับตัวให้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ให้ความสำคัญของการจัดกิจกรรมแนะแนวด้านชีวิตและสังคม

จากที่กล่าวมาข้างต้นพอสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมแนะแนว เป็นกระบวนการ ให้บริการแนะแนวอย่างหนึ่ง ที่มีเป้าหมายเพื่อป้องกันปัญหา แก้ไขปัญหา และส่งเสริมพัฒนา มี ขอบข่ายครอบคลุม 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคม

2.4 หลักของกิจกรรมแนะแนว

ในการจัดกิจกรรมแนะแนว ทางกรมวิชาการ (2546, น. 24-25) ได้ยึดหลักการจัด กิจกรรมแนะแนว ดังนี้

1. จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการ ความสนใจและธรรมชาติ ของผู้เรียน
2. จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาที่ต้องสนองต่อบุคตหมาย ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
3. จัดกิจกรรมเพื่อผู้เรียนทุกคนโดยครอบคลุมด้านการศึกษา การงานและอาชีพ ชีวิตและสังคม
4. จัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผู้เรียนมีอิสระในการคิดและตัดสินใจ
5. จัดกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียน เรียนรู้ด้วยตนเองให้มากที่สุด ด้วยการปฏิบัติจนเกิด ทักษะหรือการเรียนรู้
6. ให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม โดยครูแนะแนวทำหน้าที่เป็นที่เลี้ยงและ ประสานงาน

กรมวิชาการ (2553, น. 21) การจัดกิจกรรมแนะแนวต้องส่งเสริมและสนับสนุนเพื่อ พัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อันจะนำไปสู่สมรรถนะที่สำคัญ ๕ ประการ และคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ ๘ ประการ โดยนำไปบูรณาการในการจัดกิจกรรมตามลักษณะของกิจกรรมแนะแนวที่ระบุไว้ ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ อีกทั้งยังต้องส่งเสริมและพัฒนา ผู้เรียนให้มีทักษะชีวิตโดยมุ่งจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการ ความสนใจ ธรรมชาติของผู้เรียนและวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ที่ตอบสนองจุดมุ่งหมายหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑ ให้ครอบคลุมทั้งด้านการศึกษา ด้านอาชีพ รวมทั้งด้าน ส่วนตัวและสังคม เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยผู้เรียนมีอิสระในการคิดและตัดสินใจด้วยตนเอง เรียนรู้ ด้วยตนเองด้วยการปฏิบัติจนกระทั่งเกิดทักษะชีวิต ตลอดจนครูทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการจัด กิจกรรม โดยมีครูแนะแนวเป็นที่เลี้ยงและประสานงาน

จตุรพร ลิ้มมันจริง (2550, น. 16-17) การดำเนินงานเกี่ยวกับการแนะแนวโดยทั่วไป อาจารย์แนะแนวมักจะปฏิบัติตามแนวคิด วัตถุประสงค์ และหลักการ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญทางการแนะแนว หลายท่านได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ดังนี้

1. การแนะแนวจัดขึ้นเพื่อพัฒนาบุคคลแต่ละคนอย่างเป็นระบบ โดยเอื้ออำนวยให้ นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับ “ตน” (Self) รู้จักใช้ประสบการณ์ทั้งในอดีตและปัจจุบันได้อย่างมีความหมาย และสามารถนำการเรียนรู้ไปพัฒนาตนเองในอนาคต

2. การแนะแนวเน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล เพราะบุคคลมีเอกลักษณ์ที่ไม่ซ้ำ แบบใคร ดังนั้นอาจารย์แนะแนวจำเป็นต้องรู้จักนักเรียนแต่ละคน และต้องคำนึงถึงความแตกต่าง ระหว่างบุคคล โดยใช้เทคนิคการแนะแนวแบบต่าง ๆ ได้แก่ การสังเกต การสัมภาษณ์ การใช้

แบบทดสอบ การใช้แบบสอบถามการให้การศึกษา เป็นต้น เพื่อจะได้ช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

3. การแนะนำจะบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ได้ ถ้าได้รับความร่วมมือจากบุคคลหลาย ๆ ฝ่าย ด้วยความเต็มใจ ได้แก่ นักเรียน ผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์กลุ่มสาระการเรียนรู้ เจ้าหน้าที่ฝ่ายโสตทัศนูปกรณ์ ผู้ปกครอง เจ้าของกิจการ บุคลากรและสถาบันต่างๆในชุมชน (ทั้งภาครัฐบาลและเอกชน)

4. การแนะนำเป็นกระบวนการต่อเนื่อง เป็นลำดับขั้น และโดยผ่านกระบวนการทางการศึกษาได้แก่ การจัดบริการแนะนำ ควรเริ่มในโรงเรียนตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงระดับอุดมศึกษา และจะต้องมีกิจกรรมต่างๆที่เป็นขั้นตอน ตลอดจนมีการวางแผนทั้งระยะสั้นและระยะยาวไว้ล่วงหน้า ในรูปของการทำปฏิทินแนะนำตลอดปี และโครงการปฏิบัติงานแต่ละเรื่อง

5. มนุษย์มีความสามารถในการพัฒนาตนเอง ดังนั้นในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาดังกล่าว อาจารย์แนะนำจะไม่ทำหน้าที่เป็นผู้ตัดสินใจให้แก่ นักเรียน เพราะไม่มีใครจะรู้จักตัวนักเรียนได้ดีเท่ากับตัวของนักเรียนเอง ตลอดจนนักเรียนเป็นผู้มีสิทธิ เสรีภาพ และความรับผิดชอบต่อชีวิตของตนเอง อาจารย์แนะนำจึงมีบทบาทหน้าที่ในการสร้างบรรยากาศให้นักเรียนสำรวจตนเอง เข้าใจตนเอง และตัดสินใจด้วยตนเอง ตามทฤษฎีบุคลิกภาพและทฤษฎีการให้การศึกษา

6. การแนะนำมีจุดมุ่งหมายทั้งด้านการป้องกันปัญหา การแก้ไขปัญหา และการส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียน ดังนั้นการแนะนำจึงเป็นบริการแก่นักเรียนทุกคน (ไม่ใช่เป็นการบริการเพื่อนักเรียนที่มีปัญหา ตามที่คนทั่วไปมักเข้าใจผิด)

7. อาจารย์แนะนำจะต้องเป็นผู้ที่ได้รับการศึกษาอบรมมาโดยเฉพาะ เพื่อมีความรู้ความเข้าใจมนุษย์ และมีทักษะการใช้แบบทดสอบ ตลอดจนมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขอบเขตบทบาทหน้าที่ของอาจารย์แนะนำ เพราะในกรณีที่พบปัญหาของนักเรียนเกินความสามารถของอาจารย์แนะนำ จะต้องตัดสินใจ “ส่งต่อ” (Refer) นักเรียนไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านนั้นโดยตรง เพื่อบำบัดรักษา ได้แก่ นักเรียนที่มีอาการก้าวร้าวรุนแรง จะต้องไปพบจิตแพทย์ ซึ่งบางกรณีอาจต้องช่วยในการบำบัดควบคุมไปกับการปรับพฤติกรรม

8. การแนะนำมีหลักการที่สำคัญ คือการช่วยให้นักเรียนนำตนเอง เข้าใจตนเอง ปรับปรุง รับผิดชอบ และควบคุมตนเองทั้งในปัจจุบัน และมีการวางแผนที่ดีต่อไปในอนาคต

9. การแนะนำตั้งอยู่บนหลักการที่ว่า ถ้าบุคคลแต่ละคนพัฒนาในทุกๆด้านถึงขีดสูงสุด และสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้ดี สังคมนั้นย่อมจะเจริญก้าวหน้าควบคู่กันไป

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า หลักการของกิจกรรมแนะนำ จะต้องตอบสนองจุดมุ่งหมายหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑ โดยจัดให้ครอบคลุมทั้งด้านการศึกษา ด้านอาชีพ รวมทั้งด้านส่วนตัวและสังคม เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีอิสระในการคิด การแสดงความคิดเห็น กรให้ข้อเสนอแนะและตัดสินใจด้วยตนเอง เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเองด้วยการปฏิบัติจนกระทั่งเกิดทักษะชีวิต จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการ ความสนใจและธรรมชาติของผู้เรียนโดยคำนึงถึงศักยภาพของนักเรียน และความแตกต่างของนักเรียน เพื่อป้องกันปัญหา การแก้ไขปัญหา และการส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียน ตลอดจนครูทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมโดยมีครูแนะนำเป็นพี่เลี้ยงและประสานงาน

2.5 ความสำคัญของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม

โกสุมวดี จิตเกษม (2555, น. 41) ได้สรุปความสำคัญของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม โดยแบ่งออกเป็น 2 ประการ คือ ความสำคัญต่อตัวผู้รับบริการและผู้ให้บริการ ดังนี้

2.4.1 การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคมมีความสำคัญต่อผู้รับบริการดังต่อไปนี้

1) ช่วยให้ผู้รับบริการได้พัฒนาความเข้าใจตนเองและผู้อื่น ไม่ว่าจะเป็นด้านความสามารถ ความถนัด ความสนใจ และบุคลิกภาพ มีวิธีวัดสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ได้อย่างถูกต้องตรงตามความเป็นจริงซึ่งจะทำให้การรับรู้ของบุคคลตรงตามความเป็นจริง และช่วยให้เข้าใจเรื่องราวและความรู้สึกของผู้อื่น ซึ่งจะก่อให้เกิดความเห็นใจซึ่งกันและกันช่วยให้เกิดการเปิดเผยตนเอง อันเป็นความผูกพันอย่างลึกซึ้ง

2) ช่วยให้ผู้รับบริการ ได้พัฒนาทักษะในการคิดและการตัดสินใจ เกี่ยวกับทักษะการคิดวิเคราะห์ทักษะในการคิดแก้ปัญหา ทักษะในการตัดสินใจ และทักษะในการคิดสร้างสรรค์ ซึ่งจะทำให้เป็นคนคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น อันจะเป็นประโยชน์ในชีวิตการศึกษา ในชีวิตการทำงาน และในชีวิตส่วนตัว

3) ช่วยให้ผู้รับบริการได้พัฒนาบุคลิกภาพ ให้เป็นบุคคลที่เชื่อมั่นในตนเอง เป็นตัวของตัวเอง มีพฤติกรรมแสดงออกที่เหมาะสม มีความรับผิดชอบ มีวินัยในตนเอง มีทัศนคติที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น เป็นบุคคลที่เชื่อว่ามิบุคลิกภาพดี

2.4.2 การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคมมีความสำคัญต่อผู้ให้บริการดังต่อไปนี้

1) ช่วยให้ผู้รับบริการได้ตระหนักในความสำคัญของผู้ให้บริการว่า ได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม อันก่อให้เกิดประโยชน์ แก่ผู้รับบริการ

2) ช่วยให้ผู้รับบริการได้ให้ความสำคัญกับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม ว่าเป็นกิจกรรมที่ต้องอาศัยคนที่ศึกษาเล่าเรียน โดยเฉพาะเป็นผู้จัดทำดำเนินการ เป็นการช่วยให้นักวิชาชีพแนะแนวเป็นที่รู้จักแพร่หลายของคนทั่วไปว่าเป็นอาชีพที่พึงมีและดำรงอยู่ในสถาบันการศึกษาและในองค์กรต่าง ๆ

3) ช่วยให้ผู้ทำหน้าที่แนะแนวดำเนินการสร้างกิจกรรมใหม่ ๆ ที่เป็นมาตรฐานขึ้นทำให้มีกิจกรรมหลากหลายให้เลือกดำเนินการ

จากที่กล่าวมาข้างต้น พอสรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม มีประโยชน์ทั้งต่อให้บริการและต่อผู้รับบริการ โดยในส่วนของผู้รับบริการนั้น ทำให้ผู้รับบริการสามารถเข้าใจตนเองและผู้อื่นมากขึ้น ทั้งด้านความถนัด ความสามารถ ความสนใจ ช่วยพัฒนาทักษะในการตัดสินใจ การวิเคราะห์ปัญหา การแก้ปัญหา และช่วยในการพัฒนาบุคลิกภาพ มีความเชื่อมั่น มีความรับผิดชอบ มีวินัย มีทัศนคติที่ดีทั้งต่อตนเองและผู้อื่นของผู้ให้บริการ ช่วยให้ผู้รับบริการได้ตระหนักถึงความสำคัญในตัวผู้ให้บริการ และช่วยให้ผู้ให้บริการมีเครื่องมือหลากหลายและเหมาะสมในการนำมาใช้ให้บริการแนะแนว

2.6 ประโยชน์ของกิจกรรมแนะแนว

การแนะแนวมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการส่งเสริม พัฒนาและสนับสนุนให้งานการจัดการศึกษาบรรลุผลสำเร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าบุคลากรร่วมมือกันประสานงานกันอย่างมีระบบ จะทำให้การแนะแนวมีประสิทธิภาพ นักเรียนจะสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม

พนม ลีมาอารีย์ (2548) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดกิจกรรมแนะแนว ดังต่อไปนี้

1. ช่วยให้นักเรียนได้รู้จักและเข้าใจตนเองอย่างถ่องแท้ ทำให้สามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี รู้จักเลือกตัดสินใจอย่างฉลาดเหมาะสมสามารถแก้ปัญหาต่างๆที่ตนประสบได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถวางแผนชีวิตในอนาคตของตนเอง และสามารถนำตนเองไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ ทั้งยังช่วยให้นักเรียนได้รับการส่งเสริมพัฒนาให้เกิดความเจริญทุกด้านอย่างมีบูรณาการ

2. ช่วยให้ครูได้รู้จักนักเรียนของตนแต่ละคนได้อย่างลึกซึ้ง ทำให้ยอมรับนักเรียนในฐานะเป็นเอกัตบุคคล เข้าใจว่านักเรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันในด้านต่างๆ เช่น สติปัญญา สภาพร่างกาย ความถนัด ความสนใจ ค่านิยม ทำให้ทางโรงเรียนสามารถจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน และช่วยให้ปัญหาของโรงเรียนที่เกิดจากนักเรียนลดน้อยลงไปด้วย

3. ช่วยให้อบิดามารดาและผู้ปกครองของนักเรียนรู้จักเข้าใจเด็กของตนดีขึ้น ยอมรับสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับบุตรหลานของตนในฐานะที่เป็นบุคคลหนึ่งซึ่งแตกต่างจากบุคคลอื่น และให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนในการส่งเสริมพัฒนาบุตรหลานของตน

4. ช่วยให้สังคมและประเทศชาติได้ประชากรที่มีคุณภาพ ไม่เป็นผู้ก่อปัญหาให้กับสังคมและช่วยเพิ่มพูนเศรษฐกิจของประเทศ เนื่องจากเด็กได้เรียนและได้ประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตน

สิริวรรณ มณีโชติ (2559: online)

ประโยชน์แก่ผู้ปกครองหรือบิดามารดา

- ได้รับความรู้และเข้าใจสถานภาพทางการเรียนของบุตรหลานของท่าน เมื่อท่านได้มีโอกาสปรึกษาหารือกับครูแนะแนว

- ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับโอกาสที่บุตรหลานของท่านจะได้เรียนต่อหรือออกไปประกอบอาชีพ

- ได้รับความรู้และเข้าใจสภาพปัญหาของเด็กวัยรุ่นเพื่อจะได้ให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการปรับปรุงพฤติกรรมของบุตรหลานของท่านต่อไปประโยชน์ต่อนักเรียน

- ช่วยให้นักเรียนรู้จักตนเองดีขึ้นและสามารถปรับปรุงตนเองในด้านการเรียน สังคม อารมณ์และสติปัญญา

- ช่วยให้นักเรียนตัดสินใจได้ด้วยตนเองอย่างฉลาดและมีเหตุผล

- ช่วยให้นักเรียนเข้าใจสาเหตุของปัญหาและวิธีแก้ปัญหาเพื่อสามารถดำเนินชีวิตอย่างมีจุดหมายและอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขประโยชน์แก่ครู

- ช่วยครูให้เข้าใจถึงปัญหาและสาเหตุของปัญหารวมทั้งหาวิธีแก้ปัญหา

- ช่วยครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของนักเรียน

- ช่วยครูในการศึกษานักเรียนทำให้รู้จักนักเรียนดีขึ้นประโยชน์แก่โรงเรียน
- ช่วยโรงเรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของนักเรียน
- ช่วยลดปัญหาต่าง ๆ เช่นปัญหานักเรียนเรียนไม่จบหลักสูตร หรือปัญหานักเรียนเรียนอ่อน หรือหนีเรียน เป็นต้น

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ถ้าโรงเรียนให้บริการแนะแนว แก่นักเรียนได้เป็นอย่างดี และมีประสิทธิภาพแล้วจะเกิดประโยชน์ต่อนักเรียนโดยช่วยให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเองอย่างแท้จริง ผู้บริหารและครูได้รู้จักนักเรียนของตนอย่างชัดเจน ผู้ปกครองรู้จักและเข้าใจเด็กของตนดียิ่งขึ้น ยอมรับนักเรียนและเข้าใจเด็ก ของตนดียิ่งขึ้นยอมรับนักเรียนและเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล ช่วยให้สังคมและ ประเทศชาติ ได้ประชากรรุ่นใหม่ที่มีคุณภาพไม่เป็นผู้ที่สร้างปัญหาให้แก่สังคม

2.7 ประโยชน์ของชุดกิจกรรมแนะแนว

ชุดกิจกรรมแนะแนว ถือเป็นสื่อที่มีประโยชน์ เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรม ส่งเสริมป้องกัน และแก้ปัญหาของผู้เรียน ด้วยกระบวนการ ขั้นตอน รูปแบบ วิธีการ ที่หลากหลายเพื่อการเรียนรู้ ฝึกทักษะ ประสบการณ์ ส่งเสริมกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบและแก้ปัญหา ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาผู้เรียนให้เหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ สภาพปัญหา ความสนใจ ความต้องการทันตามยุคสมัย ครอบคลุมในการส่งเสริมศักยภาพทางการเรียนรู้ ทางอาชีพ ส่วนตัวและสังคม

ชอลดา ขวัญเมือง (2541, น. 20-21) กล่าวถึงประโยชน์ของชุดกิจกรรมการแนะแนวมีหลากหลาย จึงได้เสนอประโยชน์ของชุดกิจกรรมการแนะแนวไว้ดังนี้

1. ช่วยให้นักเรียนได้รับข้อมูลที่มีคุณค่าจากครูแนะแนว
2. ช่วยให้นักเรียนมีสัมพันธภาพที่ดีกับครู
3. ช่วยให้นักเรียนได้ปรับปรุงพฤติกรรมของตนเอง
4. ช่วยให้นักเรียนมีเจตคติที่ดี
5. ช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจในตนเองอย่างแท้จริง
6. ช่วยให้ครูแนะแนวได้มีโอกาสพบปะกับนักเรียนเป็นกลุ่มอย่างใกล้ชิดและทั่วถึง
7. ช่วยให้ครูแนะแนวมีโอกาสให้ข้อมูล
8. ช่วยให้ครูแนะแนวมีโอกาสใช้เทคนิคต่างๆ
9. ช่วยให้ครูแนะแนวได้ทราบถึงความต้องการ ความสนใจ ความสามารถ และความถนัดของนักเรียนแต่ละคนอย่างถูกต้อง
10. ช่วยให้ครูแนะแนวได้รู้จักนักเรียนที่มีปัญหาในด้านต่างๆ
11. ช่วยให้การจัดบริการแนะแนวทุกบริการประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย
12. ช่วยให้กระบวนการเรียนการสอนวิชาต่างๆ ดำเนินไปด้วยดีและมีประสิทธิภาพ
13. ช่วยลดปัญหาความประพฤติของนักเรียน
14. ช่วยให้การจัดการเรียนและการจัดกิจกรรมของโรงเรียน
15. ช่วยให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างครูแนะแนวและผู้ปกครอง
16. ช่วยให้ชุมชนได้รับความสนใจจากนักเรียน

17. ช่วยให้ประเทศชาติมีพลเมืองที่ดี

สุมาลี โชติชุ่ม (2544, น. 29 - 30) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของชุดกิจกรรมไว้ ดังนี้

1. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถตามความต้องการของตน ช่วยให้ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ได้ทั้งสิ้น ตามอัตราการเรียนรู้ของผู้เรียนนั้น
2. ฝึกการตัดสินใจแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และทำให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่องานของตนเองและสังคม
3. จะเรียนเมื่อไรก็ได้ไม่ต้องคอยครูผู้สอน ไม่จำกัดเวลาและสถานที่
4. ช่วยให้ผู้สอนสามารถถ่ายทอดเนื้อหาและประสบการณ์ที่ซับซ้อน และมีลักษณะเป็นนามธรรมสูงซึ่งไม่สามารถถ่ายทอดด้วยการบรรยายได้ดี
5. ทำให้การเรียนรู้เป็นอิสระจากอารมณ์และบุคลิกของครูผู้สอน
6. ช่วยสร้างความพร้อมและความมั่นใจให้กับผู้สอน
7. ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์เพื่อให้เกิดการพัฒนาในทุกๆ ด้าน

สุจิตรา โนมะยา (2555, น. 23) ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมแนะแนว ถ้าโรงเรียนสามารถจัดกิจกรรมแนะแนวให้นักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะเกิดประโยชน์กับนักเรียนทำให้นักเรียนสามารถเข้าใจตนเอง ผู้บริหารและครู และผู้ปกครอง เข้าใจ และยอมรับในตัว of นักเรียน เข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ช่วยให้ประเทศชาติได้ประชากรที่มีคุณภาพที่จะมาพัฒนาประเทศไทย

ชลธิชา จันมณี (2554, น. 110) ประโยชน์ของชุดกิจกรรมแนะแนวคือ ช่วยให้นักเรียนได้รับข้อมูลที่มีคุณค่าจากครูแนะแนวช่วยให้นักเรียนมีสัมพันธภาพที่ดีกับครู ช่วยให้นักเรียนได้ปรับปรุงพฤติกรรมของตนเอง ช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจในตนเองอย่างแท้จริง ช่วยให้ผู้แนะแนวได้รู้จักนักเรียนที่มีปัญหาในด้านต่าง ๆ ช่วยให้เกิดสัมพันธภาพที่ดี ระหว่างครูแนะแนวและผู้ปกครอง ช่วยให้ผู้เรียนได้รับความสนใจจากนักเรียน และช่วยให้ประเทศชาติมีพลเมืองที่ดี

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ประโยชน์ของชุดกิจกรรมแนะแนวช่วยให้ผู้สอนสามารถถ่ายทอดเนื้อหาและประสบการณ์ได้ดียิ่งขึ้น ด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวมีเทคนิคที่หลากหลายจึงช่วยกระตุ้นความสนใจของนักเรียนต่อสิ่งที่กำลังศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น ฝึกทักษะการตัดสินใจแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองและทำให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่องานของตนเองและสังคม ทั้งนี้ชุดกิจกรรมแนะแนวยังทำให้ครูผู้สอนมีสัมพันธภาพที่ดีกับนักเรียนทำให้ครูผู้สอนได้รู้จักนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น เข้าใจและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล และเพิ่มความสะดวกสบายให้กับผู้สอน เนื่องจากชุดการสอนผลิตเป็นหมวดหมู่สามารถหยิบใช้ได้ทันที

2.8 การสร้างชุดกิจกรรมแนะแนว

ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีคุณภาพและให้ประสิทธิภาพที่ดี ควรมีหลักการและกระบวนการสร้างอย่างถูกต้องและเป็นระบบ ซึ่งมีนักการศึกษากล่าวไว้ดังต่อไปนี้ (Butts, 1974: 85) เสนอหลักการสร้างไว้ ดังนี้

1. ก่อนที่จะทำการสร้างต้องกำหนดโครงร่างคร่าว ๆ ก่อนว่าจะเขียนเกี่ยวกับเรื่องอะไร มีวัตถุประสงค์อะไร
2. ศึกษางานด้วยวิทยาศาสตร์และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะทำ

3. เขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมและเนื้อหาที่สอดคล้องกัน
 4. แจกวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมออกเป็นกิจกรรมย่อย ๆ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของผู้เรียน

5. กำหนดอุปกรณ์ที่จะใช้ในแต่ละตอนให้เหมาะสม
 6. กำหนดเวลาที่ใช้ในแบบฝึกแต่ละตอนให้เหมาะสม
 7. กำหนดการประเมินผลว่าจะประเมินก่อนหรือหลังเรียน
 อัมพร ชนะทอง (2546, น. 49) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการจัดทำชุดกิจกรรมแนะแนวสรุปได้ดังนี้

1) กำหนดหมวดหมู่ เนื้อหา และประสบการณ์
 2) แบ่งย่อยเนื้อหาเป็นกิจกรรม เป็นหมวดย่อย
 3) กำหนดหัวเรื่องในแต่ละกิจกรรม
 4) กำหนดวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับหัวเรื่อง จากนั้นกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

5) กำหนดการประเมินผล ให้ตรงกับวัตถุประสงค์
 6) เลือกและจัดทำสื่อการสอนให้สอดคล้องกับหัวเรื่อง และวัตถุประสงค์
 ทิศนา แคมมณี (2545, น. 142 – 144) สารสำคัญ 5 ประการ สรุปได้ดังนี้

1. ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ (Active Participation) โดยให้ผู้เรียนมีโอกาสเข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างทั่วถึงและมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ผู้เรียนมีบทบาทเป็นผู้กระทำ รับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง มีการช่วยให้ผู้เรียนเกิดความพร้อมและมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ และเรียนรู้อย่างมีชีวิตชีวา และสนุกสนานในการเรียนรู้

2. ยึดกลุ่มเป็นแหล่งความรู้สำคัญ (Group Interaction) โดยให้ผู้เรียนมีโอกาสปฏิสัมพันธ์กันในกลุ่ม ได้พูดคุยปรึกษาหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมของตนเองและผู้อื่น เรียนรู้ที่จะปรับตัวให้สามารถอยู่และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี รวมทั้งช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ข้อมูลและทักษะที่กว้างขวาง

3. ยึดการค้นพบด้วยตนเองเป็นวิธีการสำคัญในการเรียนรู้ (Experiential Learning) โดยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นหา และค้นพบคำตอบด้วยตนเอง

4. เน้นกระบวนการ (Process – Oriented) โดยการส่งเสริมผู้เรียนให้ คิด วิเคราะห์ ถึงกระบวนการกลุ่มและกระบวนการต่างๆ ที่ทำให้เกิดผลงาน

5. เน้นการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน (Application of Knowledge) โดยให้ผู้เรียนมีโอกาสคิดหาแนวทางที่จะนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันด้วยการส่งเสริมให้เกิดการปฏิบัติจริง เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในสิ่งที่เรียน และเกิดการเรียนรู้มากขึ้น

วิไลวรรณ อนันตะ (2554, น. 46) ได้สรุปว่าการสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวนั้นต้องคำนึงถึงหลักการและขอบข่ายของงานทั้งด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม ให้เหมาะสมกับวัยเด็ก วัยรุ่นและวัยผู้ใหญ่ โดยจะต้องมีการศึกษารายละเอียดและกำหนดจุดมุ่งหมายที่แน่ชัด แล้ว

ดำเนินการให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย และมีการปรับปรุงแก้ไขให้มีคุณภาพก่อนที่จะนำไปใช้ในการวิจัย

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การสร้างชุดกิจกรรมแนะแนว นั้นมีลำดับขั้นตอนต่าง ๆ ในการสร้าง ซึ่งต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์และสาระสำคัญของการสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวเป็นหลัก เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาโปรแกรม หรือโครงสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวที่ชัดเจนเป็นระบบและดำเนินการตามขั้นตอนที่เหมาะสม คำนึงถึงความเหมาะสมในแต่ละวัย ได้แก่ วัยเด็ก วัยรุ่น วัยผู้ใหญ่ เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ที่ต้องการ แก้ไข ปรับปรุงและพัฒนา โดยจะต้องมีการศึกษารายละเอียดและกำหนดจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน แล้วดำเนินการให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ และมีการปรับปรุงแก้ไขให้มีคุณภาพก่อนที่จะนำไปใช้ในการวิจัย

2.9 ทฤษฎีจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดกิจกรรมแนะแนว

เคมป์ และเคตัน (Kemp and Dayton. 1985, น. 13-15) ได้กล่าวถึงแนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้ที่เป็นแนวทางในการสร้างชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพอยู่ 3 กลุ่มใหญ่ คือ

1. กลุ่มพฤติกรรมนิยม (Behaviorism) เป็นกลุ่มที่กำหนดพฤติกรรมของมนุษย์ว่าเป็นการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้า (Stimulus) และการตอบสนอง (Response) บางทีจึงเรียกว่า การเรียนรู้แบบ S - R สิ่งเร้า ก็คือข่าวสารหรือเนื้อหาวิชาที่ส่งไปให้ผู้เรียนได้ผ่านกระบวนการเรียนการสอน โปรแกรมการเรียนการสอนอิงหลังการทฤษฎีนี้มาก โดยจะแตกลำดับชั้นการเรียนรู้ออกเป็นขั้นตอนย่อย ๆ และเมื่อผู้เรียนเกิดการตอบสนอง ก็จะสามารถทราบผลได้ทันทีว่า เกิดการเรียนรู้หรือไม่ ถ้าตอบสนองถูกต้องก็จะมีเสริมแรง โปรแกรมการสอนเป็นรายบุคคลอิงทฤษฎีนี้มาก

2. กลุ่มเกสตัลท์หรือ สนาม หรือความรู้ความเข้าใจ (Gestalt, Field or Cognitive Theories) เป็นกลุ่มที่เน้นกระบวนการความรู้ความเข้าใจหรือการรู้จักคิด อันได้แก่ การรับรู้อย่างมีความหมาย ความเข้าใจ และความสามารถในการจัดกระทำ อันเป็นคุณสมบัติพื้นฐานของพฤติกรรมมนุษย์ ทฤษฎีนี้ถือว่าการเรียนรู้ของมนุษย์ขึ้นอยู่กับคุณภาพของสติปัญญาและความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์

3. กลุ่มจิตวิทยาทางสังคม หรือการเรียนรู้ทางสังคม (Social Psychology of Social Learning Theory) เป็นกลุ่มที่ได้รับความสนใจมากขึ้น ทฤษฎีนี้เน้นปัจจัยปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ การเรียนรู้ส่วนใหญ่เกิดขึ้นจากการกระทำทางสังคม ประสบการณ์โดยตรงหรือผ่านสื่อการเรียนการสอน

ทฤษฎีทั้ง 3 กลุ่มต่างมีความคล้ายคลึงหรือจุดเน้นเกี่ยวกับการออกแบบและการใช้สื่อการเรียนการสอนดังนี้คือ

1. แรงจูงใจ (Motivation) ถ้านักเรียนมีความต้องการ ความสนใจ หรือความปรารถนาที่จะเรียนรู้ก็จะทำให้การเรียนการสอนที่เกิดแรงจูงใจ คือประสบการณ์หรือกิจกรรมในการเรียนรู้ ซึ่งมีความหมายหรือน่าสนใจสำหรับนักเรียน

2. ความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Difference) นักเรียนแต่ละคนต่างมีอัตราและวิธีการเรียนรู้แตกต่างกัน ดังนั้นการจัดสื่อการเรียนการสอนต้องคำนึงถึงประเด็นนี้ด้วย

3. วัตถุประสงค์ (Learning Objectives) ในการจัดการเรียนการสอน หากนักเรียนได้ทราบวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ ก็จะทำให้นักเรียนมีโอกาสบรรลุจุดประสงค์ได้มากกว่าที่ไม่ทราบ

นอกจากนี้ วัตถุประสงค์การเรียนรู้ยังช่วยในการวางแผนสร้างสื่อการเรียนการสอน คือทำให้ทราบว่า ควรบรรจุเนื้อหาอะไรในสื่อ

4. การจัดเนื้อหา (Organization of Content) การเรียนรู้จะง่ายขึ้นหากมีการจัดลำดับเนื้อหาสาระในการเรียนรู้เป็นลำดับขั้นและสมเหตุสมผล

5. การจัดเตรียมการเรียนรู้ที่มีมาก่อน (Pre – Learning Preparation) บางครั้งการเรียนรู้เนื้อหาสาระหนึ่ง ๆ จำเป็นจะต้องอาศัยประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีมาก่อน ดังนั้นในการสร้างชุดการสอนควรคำนึงถึงธรรมชาติและระดับการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่มเพื่อที่จะจัดเตรียมความพร้อมให้กับกลุ่มผู้เรียน

6. อารมณ์ (Emotion) การเรียนรู้จะเกี่ยวข้องกับอารมณ์และความรู้สึกของบุคคลพอ ๆ กับความสามารถทางสติปัญญา ดังนั้น ในการสร้างชุดการสอนควรตอบสนองอารมณ์ ซึ่งก่อให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญ

7. การมีส่วนร่วม (Participation) การเรียนรู้จะบังเกิดผลอย่างรวดเร็ว และคงทนหากนักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งทางสติปัญญาและทางกายภาพ และควรจัดเป็นเวลายาวนานกว่าการเรียนรู้โดยการฟังหรือการดู

8. การสะท้อนกลับ (Reinforcement) การเรียนรู้จะเพิ่มขึ้นหากนักเรียนได้ทราบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ จึงเป็นการสร้างแรงจูงใจ

9. การเสริมแรง (Reinforcement) เมื่อนักเรียนบรรลุผลในการเรียนรู้เนื้อหาสาระใดแล้วก็จะถูกกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องต่อไปซึ่งการเรียนรู้ก็เป็นรางวัลที่สร้างความเชื่อมั่นและส่งผลให้เกิดพฤติกรรมในทางบวกแก่นักเรียน

10. การฝึกปฏิบัติและกระทำซ้ำ (Practice and Repetition) บุคคลจะเกิดการเรียนรู้ในเรื่องของความรู้และทักษะได้จะต้องอาศัยการฝึกปฏิบัติและการกระทำซ้ำอยู่เสมอ ซึ่งจะนำไปสู่ความคงทนในการเรียนรู้

2.10 ขั้นตอนในการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

กิจกรรมแนะแนวจะให้ประสิทธิภาพดีเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับขั้นตอนการเรียนรู้ที่เป็นระบบ ซึ่งนักการศึกษาได้กล่าวถึงขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมแนะแนว ดังนี้

สมร ทองดี และปราณี รามสูต (2545, น. 48) กล่าวว่า ขั้นตอนของกิจกรรมแนะแนวที่จัดในชั้นเรียนควรประกอบด้วยขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม ขั้นดำเนินการ ขั้นสรุปและขั้นประเมินผล กิจกรรมเพื่อมุ่งหวังให้ผู้รับบริการนำผลการเรียนรู้จากกิจกรรมไปใช้ประโยชน์ โดยใช้แนวคิดจากทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Participatory learning) ที่เน้นการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experiential learning) และการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่ม (Group process learning) ซึ่งนักการศึกษาส่วนใหญ่ยอมรับว่า การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมจะเสริมสร้างผู้รับบริการทั้งกระบวนการคิดและการปฏิบัตินำไปสู่การปรับเปลี่ยนและพัฒนาพฤติกรรม ซึ่งผู้ให้บริการต้องกระตุ้นให้ผู้รับบริการได้เป็น “ผู้ร่วมทำกิจกรรม” ไม่ใช่ “ผู้สังเกตการณ์” และต้องจัดกิจกรรมให้ผู้รับบริการมีอารมณ์ร่วมสนุกสนาน โดยอาจใช้เกม เพลง ข่าว กรณีศึกษา ฯลฯ เป็นสื่อ นำทางในการจัดกิจกรรมที่เน้นการเรียนรู้เชิงประสบการณ์มีแนวทางการดำเนินการ 4 ขั้นตอน คือ

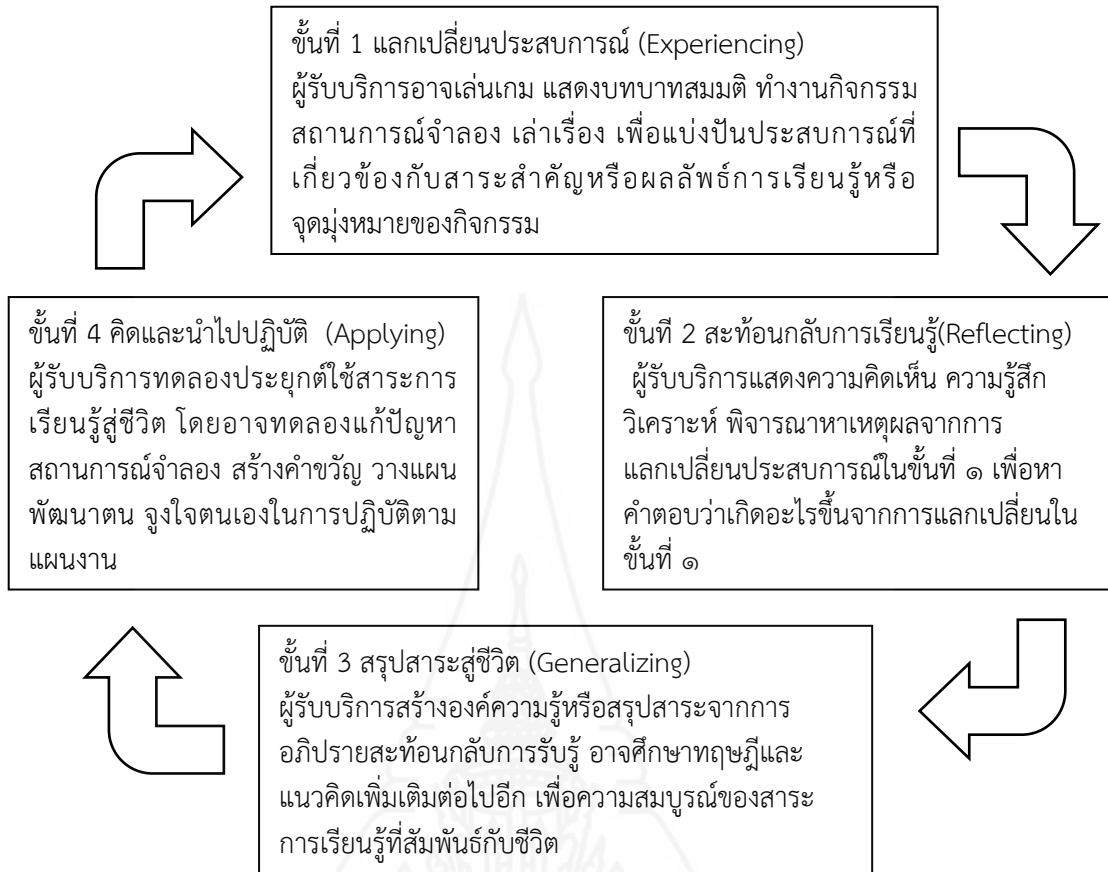
ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์ (Experiencing) ผู้รับบริการอาจเล่นเกม บทบาทสมมติทำงาน ทำกิจกรรม สถานการณ์จำลอง อ่านกรณีศึกษา ค้นคว้า เล่าอดีต เล่าเรื่อง แบ่งปันประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสาระสำคัญ หรือผลลัพธ์การเรียนรู้ หรือจุดมุ่งหมายของกิจกรรม

ขั้นที่ 2 สะท้อนกลับการรับรู้ (Reflecting) ผู้รับบริการแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก วิเคราะห์ พิจารณาหาเหตุผลจากการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ขั้นที่ 1 เพื่อหาคำตอบว่าเกิดอะไรขึ้นจากขั้นที่ 1 นั้น หรือเขาตีความว่าสิ่งนั้นอย่างไร

ขั้นที่ 3 สรุปสาระชีวิต (Generalizing) ผู้รับบริการสร้างองค์ความรู้ หรือสรุปสาระการเรียนรู้ จากการอภิปรายสะท้อนกลับ การรับรู้จากทฤษฎีและแนวคิดเพิ่มเติมต่อไปอีก เพื่อความสมบูรณ์ของสาระการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับชีวิต

ขั้นที่ 4 คิดและนำไปปฏิบัติ (Applying) ผู้รับบริการทดลองประยุกต์ใช้สาระ การเรียนรู้สู่ชีวิต โดยอาจทดลองแก้ปัญหาสถานการณ์จำลอง สร้างคำขวัญ วางแผนพัฒนาตน จูงใจตนเองในการปฏิบัติตามแผนซึ่งขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมจากขั้นที่ 1 ถึงขั้นที่ 4 อาจมีความต่อเนื่องคาบเกี่ยวกันจนแยกไม่ออกหรือบางครั้งมีการสลับขั้นตอน เช่น อาจจัดกิจกรรมนำเสนอสาระการเรียนรู้หรือองค์ความรู้ก่อน จากนั้นเป็นขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์ แล้วเป็นกิจกรรมสะท้อนกลับการเรียนรู้ สุดท้ายเป็นกิจกรรมได้ทดลองประสบการณ์และประยุกต์ใช้ ซึ่งขั้นตอนนี้จะอยู่เป็นขั้นสุดท้ายของกิจกรรมเสมอ และเมื่อถึงขั้นคิดและนำไปปฏิบัติก็อาจกลับเข้าสู่การแลกเปลี่ยนประสบการณ์เป็นวงจรต่อไปใหม่ เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ให้มั่นคงขึ้นนำไปสู่การปฏิบัติได้ดีขึ้นและเรียนรู้สิ่งใหม่อย่างต่อเนื่องต่อไปอีก

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมแนะแนว ประกอบด้วย สาระสำคัญ วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม สื่อและแหล่งการเรียนรู้ การประเมินผล การจัดกิจกรรมแนะแนวที่เน้นการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน เป็นวงจรการเรียนรู้ (Four Phases of Learning Cycle) ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์ (Experiencing) ขั้นที่ 2 สะท้อนกลับการรับรู้ (Reflecting) ขั้นที่ 3 สรุปสาระชีวิต (Generalizing) ขั้นที่ 4 คิดและนำไปปฏิบัติ (Applying) ผู้วิจัยนำทุกขั้นตอนมาใช้ในการดำเนินกิจกรรมแนะแนว

ภาพที่ 2.1 แสดงวงจรการเรียนรู้

จากที่กล่าวมาข้างต้น พอสรุปได้ว่า ขั้นตอนการใช้ชุดกิจกรรมที่นิยมใช้อย่างแพร่หลายในปัจจุบัน ได้แก่ การจัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นการจัดกิจกรรมโดยใช้แนวคิดจากทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ที่เน้นการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experiential Learning) และการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่ม (Group Process Learning) ประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ขั้นสะท้อนความรู้สึก ขั้นสรุปสาระสู่ชีวิต และขั้นคิดและนำไปปฏิบัติ ซึ่งผู้ศึกษาได้นำมาเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมในการวิจัยครั้งนี้

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1 งานวิจัยในประเทศ

สุกัญญา วงศ์ชัย (2556: บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ปัจจัยพระระดับที่ส่งผลต่อความสามารถในการคิดเชิงประยุกต์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ในจังหวัดเชียงราย พบว่า ปัจจัยระดับนักเรียนที่ส่งผลต่อความสามารถในการคิดเชิงประยุกต์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และปัจจัยระดับห้องเรียนที่ส่งผลต่อความสามารถในการคิดเชิงประยุกต์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ระนอง พิลิปบุตร (2553: บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการคิดเชิงประยุกต์ ที่พึงประสงค์ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้รูปแบบการสอนซิปปาโมเดล กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ผลการศึกษาการคิดเชิงประยุกต์โดยใช้ซิปปาโมเดล ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่านักเรียนร้อยละ 95 มีคะแนนจากการวัดการคิดเชิงประยุกต์คิดเป็นร้อยละ 81.62 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด คือนักเรียน ร้อยละ 80 มีคะแนนจากการวัดการคิดเชิงประยุกต์ร้อยละ 75 ขึ้นไปและผลการศึกษาคุณลักษณะที่ พึงประสงค์ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียนร้อยละ 100 มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ร้อยละ 94.3 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด คือไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

วันวิสา ชูการ (2556) ได้ศึกษาผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการ แสวงหาและการใช้สารสนเทศของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนตรังคริสเตียนศึกษา จังหวัด ตรัง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนตรังคริสเตียนศึกษา จังหวัดตรัง ปี การศึกษา 2556 ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม จำนวน 60 คน โดยใช้ ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อ พัฒนาการแสวงหาและการใช้สารสนเทศจำนวน 12 ครั้ง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปี ที่ 3 โรงเรียนตรังคริสเตียนศึกษาในกลุ่มทดลองที่ได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการแสวงหา และการใช้สารสนเทศ มีระดับการแสวงหาและใช้สารสนเทศสูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุมที่ได้ใช้ชุด กิจกรรมแนะแนวอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) นักเรียนกลุ่มทดลองที่มีลักษณะทางชีว สังคมต่างกันมีระดับการแสวงหาและใช้สารสนเทศไม่แตกต่างกัน (3) นักเรียนกลุ่มทดลองที่มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีระดับการแสวงหาและการใช้สารสนเทศไม่แตกต่างกัน และ(4) นักเรียนกลุ่มทดลองในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล มีระดับการแสวงหาและใช้ สารสนเทศไม่แตกต่างกัน

จิรัฐดา แก้วประเสริฐ (2555) ได้ศึกษาเรื่อง ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตาม แนวคิดมนุษยนิยมเพื่อฝึกความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนหลวงพ้อ ปานคลองด่านอนุสรณ์ จังหวัดสมุทรปราการ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียน หลวงพ้อปานคลองด่านอนุสรณ์ จังหวัดสมุทรปราการ โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดมนุษย นิยมเพื่อฝึกความคิดสร้างสรรค์ จำนวน 7 ครั้ง ผลการวิจัยพบว่า (1) ภายหลังจากทดลองนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความคิดสร้างสรรค์สูงขึ้นกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดมนุษย นิยมเพื่อฝึกความคิดสร้างสรรค์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 (2) ภายหลังจากทดลองความคิด สร้างสรรค์ของนักเรียนด้านความคิดคล่องแคล่ว ด้านความคิดริเริ่ม ด้านความคิดยืดหยุ่น และ ความคิดละเอียดลออ สูงขึ้นกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

วิไลวรรณ อนันตะ (2554) ได้ศึกษาเรื่อง ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวควบคู่ กับสื่อรูปภาพ เพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 5 โรงเรียนบ้านถ้ำ จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และ 5 ปี การศึกษา 2554 โรงเรียนบ้านถ้ำ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 30 คนโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวควบคู่ กับสื่อรูปภาพ จำนวน 17 ครั้ง ผลการวิจัยพบว่า (1) หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวควบคู่กับสื่อ รูปภาพ นักเรียนกลุ่มทดลองมีทักษะการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าสูงกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรม อย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวควบคู่กับสื่อรูปภาพ นักเรียนกลุ่มทดลองมีทักษะการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ใช้โปรแกรมการให้ข้อเสนอแนะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (3) ภายหลังจากใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวควบคู่กับสื่อรูปภาพ เป็นระยะเวลา 1 เดือน นักเรียนกลุ่มทดลองมีทักษะการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .051

เกสร เกียรติสายออ (2556) ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมใฝ่เรียนใฝ่รู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดประชานิมิตร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 60 คน ใน 2 ห้องเรียน ของโรงเรียนวัดประชานิมิตร โดยสุ่มตัวอย่างห้องละ 30 คน โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมใฝ่เรียนใฝ่รู้จำนวน 12 ครั้ง ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) พฤติกรรมใฝ่เรียนใฝ่รู้หลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่าพฤติกรรมดังกล่าวของกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 (2) นักเรียนกลุ่มทดลอง ที่มีเพศและระดับการศึกษาของผู้ปกครองแตกต่างกันมีพฤติกรรมใฝ่เรียนใฝ่รู้หลังการทดลองไม่แตกต่างกัน แต่นักเรียนที่มีผลการเรียนเฉลี่ยและอาชีพของผู้ปกครองแตกต่างกันมีพฤติกรรมใฝ่เรียนใฝ่รู้หลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 (3) นักเรียนกลุ่มทดลอง ที่ผู้ปกครองมีความเอาใจใส่ดูแลทางการเรียนต่างกัน มีพฤติกรรมใฝ่เรียนใฝ่รู้ ไม่แตกต่างกัน และ (4) นักเรียนกลุ่มทดลองมีพฤติกรรมใฝ่เรียนใฝ่รู้ในระยะหลังทดลองและระยะติดตามผลไม่แตกต่างกัน

บุษกรณ์ สุวรรณรัตน์ (2554) ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมขยันหมั่นเพียร ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนจะนะชนูปถัมภ์ จังหวัดสงขลา กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปี การศึกษา 2554 ของโรงเรียนจะนะชนูปถัมภ์ จำนวน 60 คน โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมขยันหมั่นเพียร จำนวน 10 กิจกรรม ผลการวิจัยพบว่า (1) นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมขยันหมั่นเพียร มีพฤติกรรมขยันหมั่นเพียรสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้ใช้กิจกรรมแนะแนวอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) นักเรียนกลุ่มทดลองที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองต่างกัน เมื่อได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมขยันหมั่นเพียร ได้รับประโยชน์จากการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมขยันหมั่นเพียรเพิ่มขึ้นไม่แตกต่างกัน และ (3) นักเรียนกลุ่มทดลองที่มีเพศ ผลการเรียนเฉลี่ย และรายได้ของครอบครัวต่างกัน เมื่อได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมขยันหมั่นเพียร ได้รับประโยชน์จากการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมขยันหมั่นเพียรเพิ่มขึ้นไม่แตกต่างกัน

ชลธิชา จันมณี (2554) ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาตามนโยบายสถานศึกษา 3D ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์วิทยพัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ยะลา กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช จำนวน 21 คน ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์วิทยพัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ยะลา ภาคการศึกษาที่ 2 ปี การศึกษา 2553 โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อผลการวิจัยพบว่า (1) นักศึกษามีการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามนโยบายสถานศึกษา 3D สูงขึ้นภายหลังจากใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 และ (2) ภายหลังจากใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามนโยบายสถานศึกษา 3D เป็นเวลา 1 เดือน นักศึกษามี

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของนักศึกษาตามนโยบายสถานศึกษา 3D จำนวน 12 ครั้ง

พรพิชญ์ วิริยากุลภัทร์ (2553) ได้ศึกษา ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนธิดาแม่พระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนธิดาแม่พระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยใช้โปรแกรมการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ จำนวน 12 ครั้ง ผลการวิจัยพบว่า (1) ภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะนักเรียนกลุ่มทดลองมีจิตสำนึกสาธารณะสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 (2) ภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ นักเรียนกลุ่มทดลองมีจิตสำนึกสาธารณะสูงชันกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ใช้ข้อสนเทศเพื่อการแนะแนว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และ (3) ในระยะติดตามผล นักเรียนกลุ่มทดลองยังคงมีจิตสำนึกสาธารณะคงทน โดยระดับของจิตสำนึกสาธารณะเมื่อสิ้นสุดการทดลองกับในระยะติดตามผลไม่แตกต่างกัน

วรรณรา พงษ์สิน (2550) ได้ศึกษา ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามหลักการของทฤษฎีพฤติกรรมนิยมที่มีต่อความมีระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านบักดอง จังหวัดศรีสะเกษ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านบักดอง จังหวัดศรีสะเกษ ปีการศึกษา 2550 จำนวน 30 คน โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามหลักการของทฤษฎีพฤติกรรมนิยม จำนวน 12 ครั้ง ผลการวิจัยพบว่า (1) ภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามหลักการของทฤษฎีพฤติกรรมนิยม นักเรียนกลุ่มทดลอง มีวินัยในตนเองเพิ่มมากกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามหลักการของทฤษฎีพฤติกรรมนิยมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (2) นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวตามหลักการของทฤษฎีพฤติกรรมนิยมมีวินัยในตนเองเพิ่มมากกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ใช้โปรแกรมให้ข้อสนเทศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พัชตรา พรหมชาติ (2555: บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมมุ่งมั่นในการทำงาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพระแม่มาลี กรุงเทพมหานคร พบว่า 1) กลุ่มทดลองที่ได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมมุ่งมั่นในการทำงานสูงกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมมุ่งมั่นในการทำงาน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 2) กลุ่มทดลองที่ได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมมุ่งมั่นในการทำงาน มีพฤติกรรมมุ่งมั่นในการทำงานสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 3) นักเรียนกลุ่มทดลองมีลักษณะมุ่งมั่นอนาคตและควบคุมตนเองแตกต่างกันหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมมุ่งมั่นในการทำงาน มีพฤติกรรมดังกล่าวไม่แตกต่างกัน และ 4) นักเรียนกลุ่มทดลองที่มีเพศผลการเรียนเฉลี่ย และรายได้ของครอบครัวต่างกัน หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมมุ่งมั่นในการทำงาน มีพฤติกรรมใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมมุ่งมั่นในการทำงานดังกล่าวไม่แตกต่างกัน

กาญจนา ภูไทยลาภ (2555: บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวิสุทธิวงศ์ อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ลักษณะ การควบคุม

ตนเองและการมุ่งอนาคต และการเลี้ยงดูจากครอบครัวต่างกัน เมื่อได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกัน

มยุรี วิสุตราศัย (2546: บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อการตระหนักรู้ในตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนกลุ่มที่ได้รับชุดกิจกรรมมีการตระหนักรู้ในตนเอง ในระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล สูงกว่าระยะก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนกลุ่มที่ได้รับชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อการตระหนักรู้ในตนเอง ในระยะหลังการทดลอง กับระยะติดตามผลไม่แตกต่างกัน

จิตราภรณ์ จำนงพิศ (2557) ได้ศึกษา ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมด้านการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนวาปีปทุม จำนวน 40 คน โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมด้านการปรับตัวทางสังคม ผลการวิจัยพบว่า (1) ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมด้านการปรับตัวทางสังคมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 887.84/87.06 (2)นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีพฤติกรรมด้านการปรับตัวทางสังคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก (3) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีพฤติกรรมด้านการปรับตัวทางสังคมสูงขึ้นหลังการเรียน โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมด้านการปรับตัวทางสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (4)นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวาปีปทุม มีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมด้านการปรับตัวทางสังคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก

3.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

ลีเซล (Liesel 2000 อ้างถึงในชัยญา บุญรักษ์, 2556, น. 80) ได้ศึกษาโปรแกรมการแนะแนวและการให้คำปรึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต (บริบทของชาวอัฟริกัน) โดยมีจุดมุ่งหมายของการศึกษาเพื่อสร้างโปรแกรมการแนะแนวและการให้คำปรึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของกลุ่มตัวอย่างได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งทักษะชีวิตประกอบด้วย การยอมรับตนเอง การตระหนักรู้ในตนเอง การควบคุมอารมณ์ของตนเอง การเพิ่มแรงจูงใจ การมองโลกในแง่ดีและการรู้จักตนเอง โปรแกรมการแนะแนวและการปรึกษาในการพัฒนาทักษะชีวิตนั้น พัฒนามาจากพื้นฐานทฤษฎีการบำบัดของเหตุผลพฤติกรรม ตลอดจนแนวคิดด้านความฉลาดทางอารมณ์ ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างสามารถพัฒนาทักษะชีวิตของตนเองเพิ่มขึ้น หลังจากเข้ารับการทดลอง โดยสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แมคโคลแมน (Macroman, 1975, น. 109) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ชุดการสอนและกิจกรรมกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนร่วมกับกิจกรรมกลุ่มมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษามากกว่านักเรียนที่ใช้ชุดการสอนเพียงอย่างเดียวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนเพียงอย่างเดียวมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วอกาแมน (Wogaman 1955, น. 373-379) ศึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์การจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนระดับจูเนียร์ ไฮสคูล 8 แห่ง ที่ โอไฮโอ โดยสัมภาษณ์ครูแนะแนวพบว่างานแนะแนวเป็นงานสำคัญในแผนงานโรงเรียน

จากงานวิจัยในประเทศและต่างประเทศสรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมแนะแนว เป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่บูรณาการกับการเรียนการสอนในรูปแบบต่างๆ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และตระหนักรู้ด้วยตนเอง เป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งที่มีประสิทธิภาพ สามารถใช้ในการพัฒนาศักยภาพของบุคคลในด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านส่วนตัวและสังคม ทั้งนี้พบว่าชุดกิจกรรมแนะแนวมีส่วนช่วยในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้น และเข้าใจในเนื้อหาบทเรียนมากขึ้นรวมทั้งการมีพฤติกรรมด้านต่าง ๆ ในทางที่ดีขึ้น ชุดกิจกรรมแนะแนวจึงเป็นเครื่องมือที่ช่วยส่งเสริม พัฒนาให้นักเรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข แสดงให้เห็นว่า ชุดกิจกรรมแนะแนว มีประสิทธิภาพทำให้กลุ่มทดลองที่ได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว มีการพัฒนาพฤติกรรมต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของชุดกิจกรรม ด้วยเหตุนี้ ผู้ศึกษาจึงได้นำชุดกิจกรรมแนะแนวมาใช้พัฒนาการคิดเชิงประยุกต์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนแม่ปะวิทยาคม จังหวัดตาก

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบการคิดเชิงประยุกต์ของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว และเพื่อเปรียบเทียบการคิดเชิงประยุกต์ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์และกลุ่มควบคุมที่ใช้กิจกรรมแนะแนวปกติ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

1. ประเภทและแบบของการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประเภทและแบบของการวิจัย

แบบการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงกึ่งทดลอง มีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม วัดก่อนและหลังการทดลอง

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 3 ห้องเรียน จำนวน 61 คน โรงเรียนแม่ปะวิทยาคม จังหวัดตาก

1.2 กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนแม่ปะวิทยาคม จังหวัดตาก จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 24 คน ที่ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่มและสุ่มอย่างง่าย เพื่อแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 12 คน ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1.2.1 เลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยเลือกนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 3 ห้องเรียน

1.2.2 เลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) จับฉลาก ได้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ห้อง 1 มีนักเรียน จาก 25 คน ให้เหลือ 24 คน ดำเนินการโดย 1) นำใบรายชื่อของนักเรียนชั้น ม.5/1 ตัดเป็นฉลากแล้วจับขึ้นมา 24 คน

1.2.3 นำกลุ่มตัวอย่าง 24 คน มาจับฉลากอีกครั้งแบ่งเป็น 2 กลุ่ม แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 12 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

3.1 แบบวัดทักษะการคิดเชิงประยุกต์ ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

3.1.1 กำหนดจุดมุ่งหมายในการวัด ผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาแบบวัดทักษะการคิดเชิงประยุกต์เพื่อใช้กับนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และวัดความสามารถในการคิดเชิงประยุกต์ 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1. การค้นหาสาเหตุของปัญหา 2. กำหนดเป้าหมายในการแก้ไขปัญหา 3. กำหนดคุณสมบัติหลักของสิ่งที่ต้องการแก้ไขปัญหา 4. พิจารณาคุณสมบัติของสิ่งทดแทน 5. ประยุกต์สิ่งทดแทน 6. ทดสอบว่าใช้งานได้หรือไม่

3.1.2 ศึกษาเอกสารตำรางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการคิดเชิงประยุกต์พร้อมทั้งการสร้างแบบวัด เช่น การนิยาม องค์ประกอบ ลักษณะการเขียนข้อคำถาม การสร้างตัวเลือก การให้คะแนน

3.1.3 เขียนนิยามปฏิบัติการของการคิดเชิงประยุกต์ให้สอดคล้องกับความสามารถทั้ง 6 ขั้นตอน ของการคิดเชิงประยุกต์ คือ

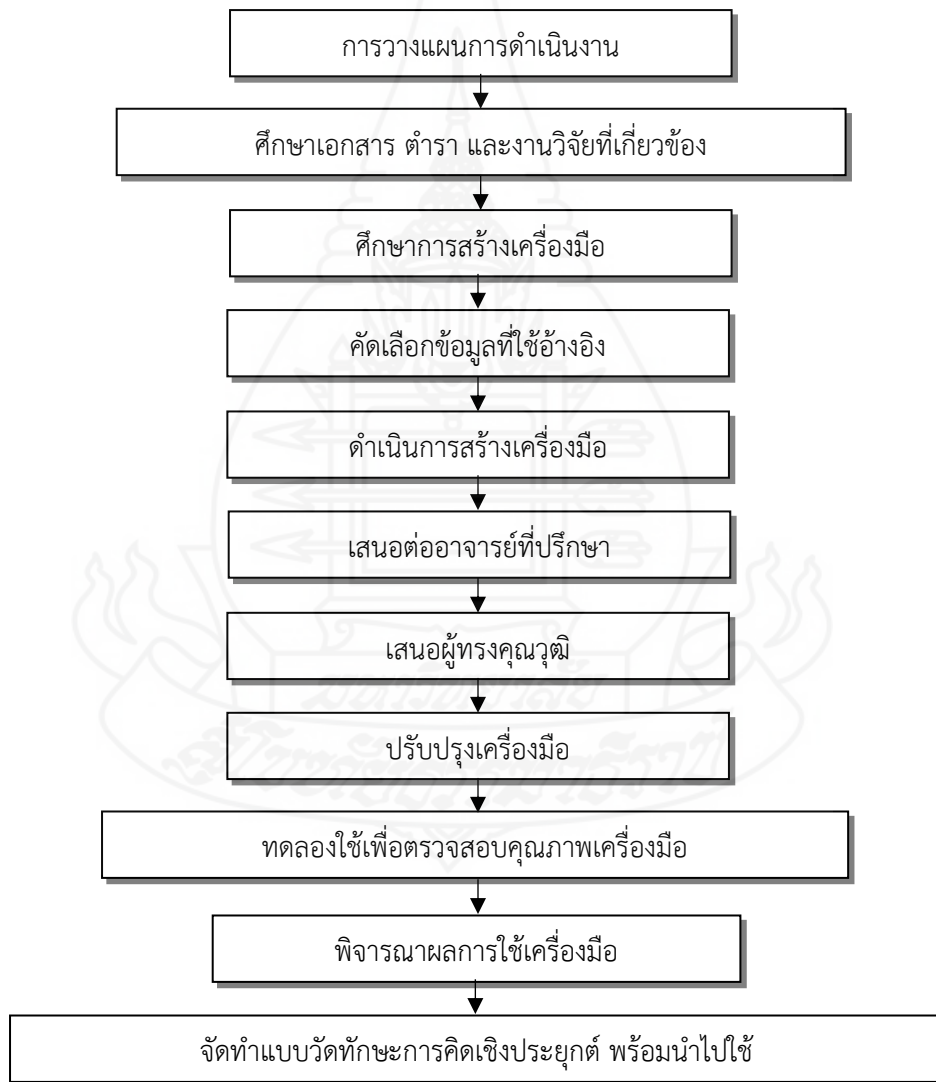
- 1) การค้นหาสาเหตุของปัญหา มีรายละเอียดทุกสถานการณ์ในแบบวัด
- 2) กำหนดเป้าหมายในการแก้ไขปัญหา มีรายละเอียดทุกสถานการณ์ในแบบวัด
- 3) กำหนดคุณสมบัติหลักของสิ่งที่ต้องการแก้ไขปัญหามีรายละเอียดทุกสถานการณ์ในแบบวัด
- 4) พิจารณาคุณสมบัติของสิ่งทดแทน มีรายละเอียดทุกสถานการณ์ในแบบวัด
- 5) ประยุกต์สิ่งทดแทน มีรายละเอียดทุกสถานการณ์ในแบบวัด
- 6) ทดสอบว่าใช้งานได้หรือไม่ มีรายละเอียดทุกสถานการณ์ในแบบวัดในการสร้างแบบวัด ลักษณะของข้อคำถามในแบบวัดที่สร้างขึ้น ประกอบไปด้วยข้อความ ปัญหาจากสถานการณ์ต่างๆ แบบวัดนี้เป็นแบบอัตนัย การตรวจให้คะแนน ตอบถูกในแต่ละข้อให้ถูก 1 คะแนน ถ้าตอบผิด หรือไม่ตอบได้ 0 คะแนน คะแนนของแบบวัดทักษะการคิดเชิงประยุกต์ทั้งฉบับรวมจากคะแนนข้อที่ตอบถูก ซึ่งแบบวัดนี้สร้างทั้งสิ้น 30 ข้อ แล้วนำแบบวัดทั้งฉบับไปตรวจสอบคุณภาพ

3.1.4 ตรวจสอบหาความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ผู้วิจัยนำแบบวัดทักษะการคิดเชิงประยุกต์ที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญในด้านเนื้อหา 5 ท่าน พิจารณาถึงความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับแบบวัดโดยพิจารณาเป็นรายข้อ ถ้ามีความสอดคล้องผู้เชี่ยวชาญจะให้ค่าเป็น “+1” แต่ถ้าผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าแบบวัดนั้น ไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์จะให้ค่าเป็น “-1” และในกรณีที่ผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่าแบบวัดข้อนั้น มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือไม่ก็จะให้ค่าเป็น “0” แล้วนำผลการพิจารณาไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item – Objective Congruence: IOC) ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบวัดทักษะการคิดเชิงประยุกต์ปรากฏว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00

3.1.5 นำแบบวัดที่ได้แก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญให้มีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาเหมาะสมเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง (Try Out)

3.1.6 นำแบบวัดที่ได้จากข้อ 2 มาทำการหาค่าอำนาจจำแนก (r) ด้วยวิธีการคำนวณสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพอยท์ไบเซรียล (Point Biserial) เลือกเฉพาะข้อที่มีค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 0.20 – 1.00 และหาความยากง่าย (P) รายข้อ เลือกเฉพาะข้อที่มีค่าตั้งแต่ 0.20 - 0.80 แล้วนำมาหาค่าความเที่ยง (Reliability) เที่ยงทั้งฉบับ โดยวิธี KR-20 ผลปรากฏว่า ค่าอำนาจจำแนก (r) รายข้อของข้อสอบที่ใช้ได้ อยู่ระหว่าง 0.27 – 0.67 และมีค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ .9

3.1.7 นำแบบวัดที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการสร้างแบบวัดทักษะการคิดเชิงประยุกต์

ตัวอย่าง แบบวัดทักษะการคิดเชิงประยุกต์

สถานการณ์ที่ 1 ใบชำระหนี้ค่าน้ำประปา

วันหนึ่งมีพนักงานของการปะปาส่วนภูมิภาค มาที่บ้านของณัฐพงษ์เพื่อที่จะมาตัดมิเตอร์น้ำปะปา โดยพนักงานอ้างว่า ณัฐพงษ์ไม่ได้จ่ายค่าน้ำปะปาประจำเดือน ณัฐพงษ์ได้บอกเหตุผลแก่พนักงานว่ายังไม่ได้รับใบชำระหนี้ค่าน้ำปะปาของเดือนที่แล้ว แต่พนักงานยืนยันว่าได้นำมาให้แล้วอยู่ที่หน้าประตูบ้าน ณัฐพงษ์เดินกลับไปค้นหาใบชำระหนี้ค่าน้ำปะปาแต่ปรากฏว่า พบใบชำระหนี้ตกอยู่ข้างหลังชั้นวางของในสภาพเปียกน้ำ ณัฐพงษ์จึงคิดอยากทำกล่องรับจดหมายโดยมีวัสดุดังนี้ กระดาษหนังสือพิมพ์ ขวดน้ำพลาสติก กระดาษกล่อง กล่องนม ม้วนกระดาษชำระ ไหมพรม กระดาษแข็ง ไม้ไผ่ ไม้อัดแผ่นเรียบ แผ่นพลาสติก แผ่นอลูมิเนียม ตะปู ค้อน เชือก ไม้ไต่ลมือ อื่น ๆ

1.1 นักเรียนคิดว่าอะไรคือปัญหาของสถานการณ์นี้

ไม่ได้จ่ายค่าน้ำประปา

1.2 วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของการแก้ปัญหาในสถานการณ์นี้คือ

จ่ายค่าน้ำประปาให้ตรงเวลา

1.3 ลักษณะใดที่สำคัญสำหรับการแก้ปัญหาในสถานการณ์นี้

- ตรงเวลา

- ได้รับความจดหมายต้องแข็งแรงและกันฝนได้

1.4 ในสถานการณ์นี้นักเรียนคิดว่าจะมีสิ่งใดมาทดแทน

- ทำตู้ให้แข็งแรง

- ไปให้ตรงเวลา

1.5 นักเรียนคิดว่าจะใช้วัสดุใดบ้างที่จะนำมาทำกล่องรับจดหมาย เพราะสาเหตุใด

- ใช้ขวดน้ำพลาสติก ไม้ไต่ลมือ ไม้อัดแผ่น

1.6 ให้นักเรียนทดสอบกล่องรับจดหมายที่ได้จากวัสดุที่ได้คัดเลือกไว้ในข้อที่ 1.5

- การนำกล่องรับจดหมายที่สร้างขึ้นลองนำไปใช้ว่ามีคุณภาพดี

3.2 ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์ ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

3.2.1 กำหนดวัตถุประสงค์และรูปแบบในการสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวตามหลักการของการคิดเชิงประยุกต์

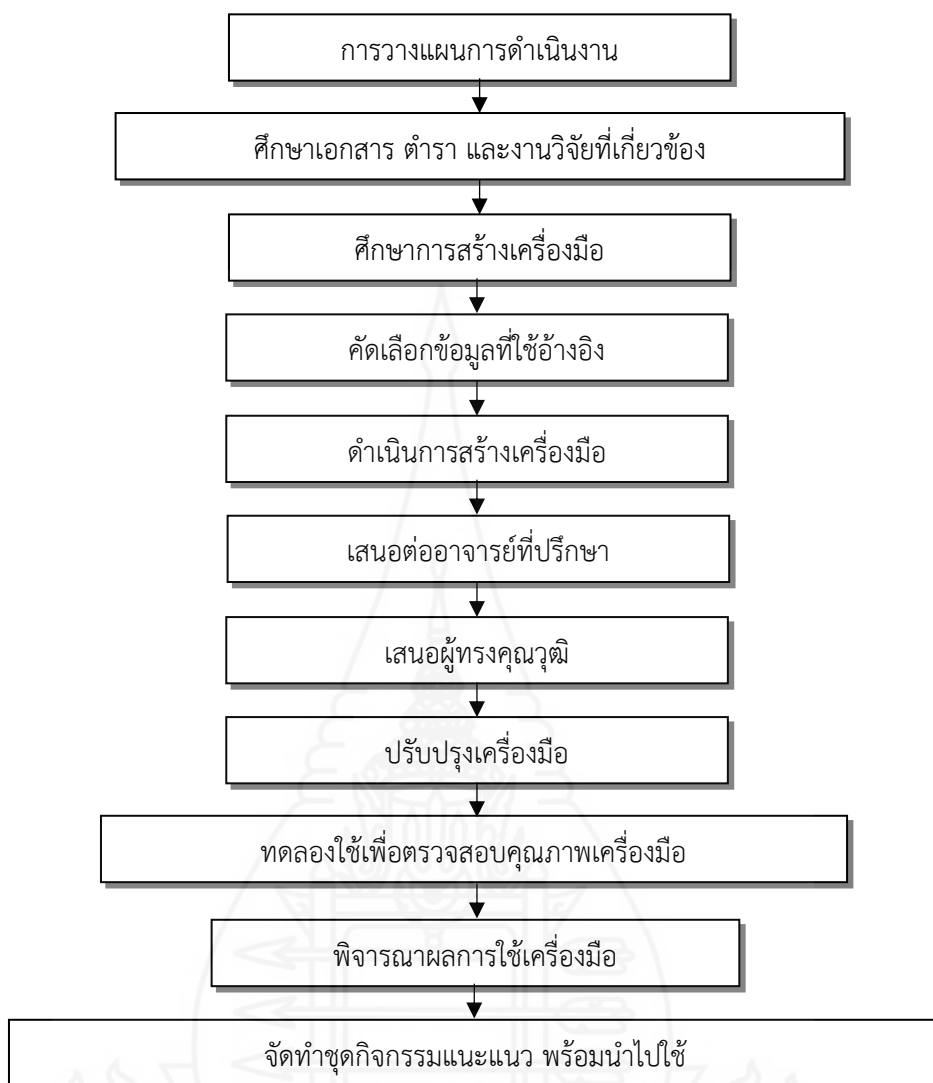
3.2.2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการสร้างชุดกิจกรรมแนะแนว

3.2.3 สร้างชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์ โดยทุกกิจกรรมประกอบด้วย 1) ชั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์ 2) ชั้นสะท้อนกลับการรับรู้ 3) ชั้นสรุปสาระสู่ชีวิต 4) ชั้นคิดและนำไปปฏิบัติ และ 5) สรุปผลและประเมินผล (ชุดกิจกรรมแนะแนว ดูภาคผนวก ง)

3.2.4 นำชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนากระบวนการคิดเชิงประยุกต์ที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญในด้านเนื้อหา พิจารณาถึงความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับชุดกิจกรรมแนะแนว โดยพิจารณา ทีละกิจกรรม ให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน พิจารณาว่า ชุดกิจกรรมมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมหรือไม่อย่างไร ถ้ามีความสอดคล้องผู้เชี่ยวชาญจะให้ค่าเป็น “+1” แต่ถ้าผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าชุดกิจกรรมนั้น ไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์จะให้ค่าเป็น “-1” และในกรณีที่ผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่าชุดกิจกรรมนั้นมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือไม่ก็จะให้ค่าเป็น “0” แล้วนำผลการพิจารณาไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item – Objective Congruence : IOC) ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนากระบวนการคิดเชิงประยุกต์ ปรากฏว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ ระหว่าง 0.80 – 1.00

3.2.5 นำชุดกิจกรรมแนะแนวที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญไปดำเนินการปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 กิจกรรม เพื่อหาข้อบกพร่องของชุดกิจกรรม แล้วก็นำมาปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง

3.2.6 นำชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนากระบวนการคิดเชิงประยุกต์ไปใช้ในการวิจัยต่อไป

ภาพที่ 3.2 ขั้นตอนการสร้างชุดกิจกรรมแนะแนว

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 ขั้นเตรียมการ

ติดต่อโรงเรียนแม่ปะวิทยาคม จังหวัดตาก เพื่อขอความอนุเคราะห์ ในการดำเนินการศึกษาค้นคว้าติดต่อประสานงานกับรองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ ฝ่ายบริหาร คณะครูชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เพื่ออำนวยความสะดวกในการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

4.2 ขั้นก่อนการทดลอง

4.2.1 เลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยเลือกนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 3 ห้องเรียน

4.2.2 เลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) จับฉลาก ได้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ห้อง 1 จากนักเรียน 25 คน ให้เหลือ 24 คน ดำเนินการโดย 1. นำใบรายชื่อของนักเรียนชั้น ม.5/1 ตัดเป็นฉลากแล้วจับขึ้นมา 24 คน 2.นำกลุ่มตัวอย่าง 24 คน มาจับฉลากอีกครั้งแบ่งเป็น 2 กลุ่ม แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 12 คน

4.2.3 เก็บข้อมูลก่อนการทดลอง โดยให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบวัดก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

4.2.4 ตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ บันทึกคะแนนเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐาน

4.3 ขั้นทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองกับกลุ่มทดลองใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์ จำนวน 8 ครั้ง ครั้งละ 5 นาที เป็นเวลา 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน คือ วันจันทร์ - วันศุกร์ เวลา 15.30 - 16.20 น. การทดลองเริ่มตั้งแต่วันอังคาร ที่ 15 สิงหาคม พ.ศ. 2560 สิ้นสุดวัน อังคาร ที่ 22 สิงหาคม พ.ศ. 2560

วิธีดำเนินการทดลองแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์ (Experiencing) ผู้เข้าร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนความรู้ที่ได้จากสิ่งที่ได้เรียนรู้จากสาระสำคัญหรือผลลัพธ์การเรียนรู้หรือจุดมุ่งหมายของกิจกรรม

ขั้นที่ 2 สะท้อนกลับการเรียนรู้ (Reflecting) ผู้เข้าร่วมกิจกรรมแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก วิเคราะห์ พิจารณาหาเหตุผลจากการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในขั้นที่ 1 เพื่อหาคำตอบว่า เกิดอะไรขึ้นจากการแลกเปลี่ยนในขั้นที่ 1

ขั้นที่ 3 สรุปสาระสู่ชีวิต (Generalizing) ผู้เข้าร่วมกิจกรรมสร้างองค์ความรู้หรือสรุปสาระจากการอภิปรายสะท้อนกลับการเรียนรู้ อาจศึกษาทฤษฎีและแนวคิดเพิ่มเติมต่อไปอีก เพื่อความสมบูรณ์ของสาระการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับชีวิต

ขั้นที่ 4 คิดและนำไปปฏิบัติ (Applying) ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทดลองประยุกต์ใช้สาระการเรียนรู้สู่ชีวิต โดยอาจทำการอภิปรายหรือนำเสนองานเป็นกลุ่ม

การวัดและประเมินผล

1. การแสดงความคิดเห็น การซักถาม และการตอบคำถาม
2. การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม

4.4 ระยะเวลาหลังการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบหลังการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบวัดชุดเดียวกับที่นักเรียนทำก่อนการทดลองและเก็บไว้เป็นคะแนนหลังการทดลอง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลก่อนการทดลอง ทำการทดลอง และเก็บรวบรวมข้อมูล หลังการทดลองเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการบันทึกมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ ดังนี้

5.1 นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาเทียบกับเกณฑ์การให้คะแนนของแบบวัดทักษะการคิดเชิงประยุกต์

5.2 นำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติที่ใช้ในการทดลองสมมติฐานเปรียบเทียบการคิดเชิงประยุกต์ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว โดยใช้ สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบวิลคอกชันและการทดสอบแมนวิทนี

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์ ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนแม่ปะวิทยาคม จังหวัดตาก เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi -
experimental) วัตถุประสงค์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลและได้นำเสนอ
ผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.1 เพื่อเปรียบเทียบการคิดเชิงประยุกต์ของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุด
กิจกรรมแนะแนว
- 1.2 เพื่อเปรียบเทียบการคิดเชิงประยุกต์ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะ
แนวเพื่อพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์และกลุ่มควบคุมที่ใช้กิจกรรมแนะแนวปกติ

2. การเสนอผลการวิจัย

- 2.1 การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบการคิดเชิงประยุกต์ของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและ
หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยการทดสอบแมนวิทนี (The Mann-Whitney U Test)
- 2.2 การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบการคิดเชิงประยุกต์ระหว่างกลุ่มทดลองที่ใช้ชุด
กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์และกลุ่มควบคุมที่ใช้กิจกรรมแนะแนวปกติ โดยการ
ทดสอบวิลคอกสัน (The Wilcoxon pairs rank test)
- 2.3 สำหรับสัญลักษณ์และอักษรย่อในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติที่จะใช้นั้น ผู้วิจัย
กำหนดดังนี้

n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
Mdn	แทน	ค่ามัธยฐาน (Median)
Q.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนควอไทล์ (Quartile Deviation)
p-value	แทน	นัยสำคัญทางสถิติ
T	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาการทดสอบวิลคอกสัน
U	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาการทดสอบแมนวิทนี
*	แทน	ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐานของงานวิจัย

3.1 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนการคิดเชิงประยุกต์ก่อนการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม (n=24 คน) แสดงการเปรียบเทียบดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนการคิดเชิงประยุกต์ก่อนการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้การทดสอบแมนวิทนี (The Mann-Whitney U Test) (n=24 คน)

กลุ่มตัวอย่าง	Mdn	Q.D.	TheMann-WhitneyU Test	p-value
กลุ่มทดลอง	20.00	2	.844	.235
กลุ่มควบคุม	17.50	4		

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ก่อนการทดลอง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนการคิดเชิงประยุกต์ไม่แตกต่างกัน แสดงว่า ก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์ พบว่ากลุ่มตัวอย่าง ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนการคิดเชิงประยุกต์ไม่แตกต่างกัน

3.2 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนการคิดเชิงประยุกต์ของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์ (n=8 คน) แสดงการเปรียบเทียบดังตารางที่ 4.2

ผู้วิจัยได้คำนวณคะแนนจากแบบวัดการคิดเชิงประยุกต์ของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์ เพื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนการคิดเชิงประยุกต์ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์ ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 4.2 ดังนี้

ตารางที่ 4.2 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนการคิดเชิงประยุกต์ของกลุ่มทดลอง โดยใช้การทดสอบวิลคอกสัน (The Wilcoxon pairs rank test) (n=12 คน)

กลุ่มตัวอย่าง	Mdn	Q.D.	The Wilcoxon pairs rank test	p-value
ก่อนทดลอง	20.00	2	2.588	.005**
หลังทดลอง	21.00	1.87		

**P < .01

จากตารางที่ 4.2 จากการทดสอบพบว่า ภายหลังจากนักเรียนกลุ่มทดลองมีการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวการคิดเชิงประยุกต์สูงกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

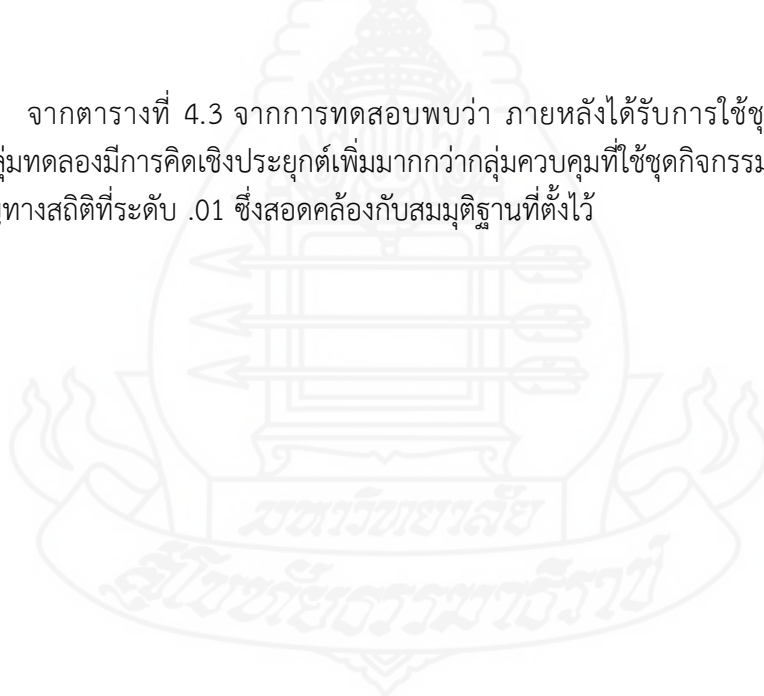
3.3 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนการคิดเชิงประยุกต์ภายหลังจากทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม (n=24 คน) แสดงการเปรียบเทียบดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนการคิดเชิงประยุกต์ภายหลังจากทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้การทดสอบแมนวิทนี (The Mann-Whitney U Test)

กลุ่มตัวอย่าง	□	Mdn	Q.D.	The Mann-Whitney U Test	p-value
กลุ่มทดลอง	21.08	21.00	1.87	2.906	.002**
กลุ่มควบคุม	16.25	17.00	3.50		

**P < .01

จากตารางที่ 4.3 จากการทดสอบพบว่า ภายหลังจากได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวนักเรียนกลุ่มทดลองมีการคิดเชิงประยุกต์เพิ่มมากกว่ากลุ่มควบคุมที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

บทที่ 5

สรุปการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนแม่ปะวิทยาคม จังหวัดตาก” ผู้วิจัยขอสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปการศึกษา

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อเปรียบเทียบการคิดเชิงประยุกต์ของนักเรียนก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

1.1.2 เพื่อเปรียบเทียบการคิดเชิงประยุกต์ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์และกลุ่มควบคุมที่ใช้กิจกรรมแนะแนวปกติ

1.2 สมมติฐานการวิจัย

1.2.1 ภายหลังจากใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อการพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์นักเรียนกลุ่มทดลอง มีการคิดเชิงประยุกต์สูงกว่าก่อนการทดลอง

1.2.2 ภายหลังจากใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อการพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์นักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว มีการคิดเชิงประยุกต์สูงกว่าก่อนการทดลองสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ใช้กิจกรรมแนะแนวแบบปกติ

1.3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงกึ่งทดลองมีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม วัดก่อนและหลังการทดลอง

ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

ประชากร เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 3 ห้องเรียน โรงเรียนแม่ปะวิทยาคม จังหวัดตาก จำนวน 61 คน

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 1 ห้องเรียน โรงเรียนแม่ปะวิทยาคม จังหวัดตาก จำนวน 24 คน ที่ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่มและสุ่มอย่างง่าย เพื่อแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 12 คน

ตัวแปรในการวิจัย ประกอบด้วย

1. ตัวแปรอิสระ คือ ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์
2. ตัวแปรตาม คือ การคิดเชิงประยุกต์

1.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

1. แบบวัดทักษะการคิดเชิงประยุกต์ จำนวน 30 ข้อ ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 องค์กรประกอบ คือ 1) การค้นหาสาเหตุของปัญหา 2) กำหนดเป้าหมายในการแก้ไขปัญหา 3) กำหนดคุณสมบัติหลักของสิ่งที่ต้องการแก้ไขปัญหา 4) สังเคราะห์วงจรปัญหา 5) ประยุกต์สิ่งทดแทน 6) ทดสอบว่าใช้งานได้หรือไม่

2. ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์จำนวน 1 ชุด ประกอบด้วยกิจกรรมจำนวน 8 กิจกรรม คือ กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมปฐมนิเทศ และกิจกรรมที่ 8 กิจกรรมปัจฉิมนิเทศ กิจกรรมเพื่อการพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์ 6 กิจกรรม คือ กิจกรรมที่ 2 ถึง กิจกรรมที่ 7

1.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษา ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. เลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จับฉลาก ได้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ห้อง 1 และสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งเพื่อ แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 12 คน

2. เก็บข้อมูลก่อนการทดลอง โดยให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว ตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ บันทึกคะแนนเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐาน

3. ดำเนินการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์ กับกลุ่มทดลองจำนวน 6 กิจกรรม โดยจัดกิจกรรมสัปดาห์ละ 5 กิจกรรม ๆ ละ 50 นาที รวม 8 ชั่วโมง ส่วนกลุ่มควบคุมเรียนกิจกรรมแนะแนวปกติ

4. หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์ ให้กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ทำแบบวัดการคิดเชิงประยุกต์ เพื่อเก็บคะแนนภายหลังการเข้าร่วมกิจกรรม

5. นำแบบวัดมาตรวจให้คะแนน และทำการวิเคราะห์ตามสมมติฐานการวิจัย ด้วยวิธีการทางสถิติ

1.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

1.1 การหาค่าความตรงเชิงพินิจของแบบวัด และชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อการพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item – Objective Congruence = IOC) พบว่ามีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00

1.2 หาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบทดสอบโดยวิธี KR-20 พบว่ามีค่าความเที่ยงทั้งฉบับ เท่ากับ .9

2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การทดสอบวิลคอกสัน (The Wilcoxon pairs rank test) การทดสอบแมนวิทนี (The Mann-Whitney U Test)

1.7 ผลการวิจัย

จากการศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อการพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนแม่ปะวิทยาคม จังหวัดตาก สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. นักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์ มีความคิดเชิงประยุกต์สูงกว่า ก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. ภายหลังจากการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์ นักเรียนกลุ่มทดลองมีความคิดเชิงประยุกต์ สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. อภิปรายผล

จากการศึกษาผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนแม่เปินวิทยาคม จังหวัดตาก ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์ มีความคิดเชิงประยุกต์สูงกว่า ก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งการคิดเชิงประยุกต์เป็นทักษะการคิดที่เป็นประโยชน์อย่างมากเพราะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริง ไม่ว่าจะเป็นการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน การนำความรู้ความสามารถที่มีอยู่ไปใช้อย่างเหมาะสมและเต็มศักยภาพ ซึ่งมีผลการวิจัยที่สอดคล้องกับผู้ใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียน ไว้อย่างหลากหลาย ดังนี้ สุกัญญา วงศ์ชัย (2556: บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ปัจจัยพระระดับที่ส่งผลต่อความสามารถในการคิดเชิงประยุกต์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ในจังหวัดเชียงราย พบว่า ปัจจัยระดับนักเรียนที่ส่งผลต่อความสามารถในการคิดเชิงประยุกต์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และปัจจัยระดับห้องเรียนที่ส่งผลต่อความสามารถในการคิดเชิงประยุกต์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รวมถึง ระนอง พิลานบุตร (2553: บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการคิดเชิงประยุกต์ที่พึงประสงค์ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้รูปแบบการสอนชิปปาโมเดล กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ผลการศึกษาการคิดเชิงประยุกต์โดยใช้ชิปปาโมเดล ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่านักเรียนร้อยละ 95 มีคะแนนจากการวัดการคิดเชิงประยุกต์คิดเป็นร้อยละ 81.62 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด คือนักเรียนร้อยละ 80 มีคะแนนจากการวัดการคิดเชิงประยุกต์ร้อยละ 75 ขึ้นไปและผลการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียนร้อยละ 100 มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ร้อยละ 94.3 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดคือไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

แสดงให้เห็นว่าชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์ที่นำมาประกอบกันเป็นชุดกิจกรรมจำนวน 6 กิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแล้วนำมาใช้กับกลุ่มทดลอง จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมมีความสามารถในการคิดเชิงประยุกต์เพิ่มมากขึ้นหลังจากใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้เพราะนักเรียนได้บรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ ได้ทำกิจกรรมร่วมกัน ได้พัฒนาตนเอง ได้เรียนรู้จากกิจกรรมต่างๆ ที่ครอบคลุมวัตถุประสงค์ในการพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์ 6 องค์ประกอบ

การค้นหาสาเหตุของปัญหา จาก กิจกรรมที่ 2 ปัญหาเกิดจากอะไร เป็นกิจกรรมที่ผู้วิจัยกระตุ้นให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมพินิจพิจารณาสาเหตุของสถานการณ์ที่เป็นปัญหาและให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมระบุผลกระทบของการเกิดปัญหา พบว่า กลุ่มทดลองสนใจในการค้นหาสาเหตุของปัญหาและผลกระทบที่แท้จริงของปัญหาที่เกิดขึ้น

กำหนดเป้าหมายในการแก้ไขปัญห พัฒนาคด้วย กิจกรรมที่ 3 เป้าหมายที่เป็นจริง ผู้วิจัยมุ่งเน้นให้ผู้เข้าร่วมระบุเป้าหมายที่ชัดเจนในการแก้ไขปัญหาคได้ พบว่า กลุ่มทดลองเลือกเป้าหมายในการแก้ไขปัญหาคที่หลากหลายและมีความเหมาะสมกับปัญหาคที่ชัดเจน

กำหนดคุณสมบัติหลักของสิ่งที่ต้องการแก้ไขปัญหาค ฝึกปฏิบัติด้วย กิจกรรมที่ 4 กำหนดคุณสมบัติ กิจกรรมนี้ผู้วิจัย มุ่งให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมระบุวิธีการสำคัญที่มีความเหมาะสมกับการแก้ไขปัญหาคได้ พบว่า กลุ่มทดลองมีความกระตือรือร้นในการกำหนดคุณลักษณะที่สามารถนำไปใช้แก้ไขปัญหาคได้ซึ่งสังเกตจากการถกเถียงกันถึงความเหมาะสมที่จะนำไปใช้แก้ปัญหาค

พิจารณาคุณสมบัติของสิ่งทดแทน จาก กิจกรรมที่ 5 อะไรจะทดแทนได้ กิจกรรมนี้ผู้วิจัย มุ่งให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมระบุลักษณะของสิ่งที่สามารถนำมาทดแทนในการแก้ไขปัญหาคนั้นๆได้ ซึ่งพบว่า กลุ่มทดลองมีความพยายามที่จะระดมความคิดในการพิจารณาหาสิ่งใหม่ๆมาทดแทนการแก้ไขปัญหาค

การประยุกต์สิ่งทดแทน จาก กิจกรรมที่ 5 ประยุกต์เพื่อทดแทน กิจกรรมนี้ผู้วิจัย มุ่งฝึกทักษะในการคิดสร้างสรรค์ในสิ่งใหม่ๆในการนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดความเหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ ของผู้เข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งพบว่า การมีสถานการณ์หรือบทความใกล้เคียงกับสิ่งที่สามารถทดแทนปัญหาคนั้น กลุ่มทดลองมีความสนใจในการสร้างสรรค์นำสิ่งที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้

การทดสอบว่าใช้ได้หรือไม่ จาก กิจกรรมที่ 5 ทดสอบประสิทธิภาพ กิจกรรมนี้ผู้วิจัย มุ่งให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมระบุวิธีการตรวจสอบนำสิ่งต่างๆมาทดลองและปรับใช้และนำมาประยุกต์ใช้ได้ ซึ่งกลุ่มทดลองมีความใส่ใจในการประดิษฐ์ชิ้นงานขึ้นและทดสอบความทนทานของสิ่งที่นำมาประยุกต์ใช้พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขในชิ้นงานและสามารถนำไปใช้ได้จริงในแต่ละสถานการณ์

จากกิจกรรมทั้งหมดที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวสามารถพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์ของนักเรียนให้ประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นได้อย่างมีคุณภาพ

2.2 ภายหลังกการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์ นักเรียนกลุ่มทดลอง มีความคิดเชิงระบบ สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ที่เป็นเช่นนี้เพราะ ผู้วิจัยได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่พัฒนาขึ้นอย่างถูกต้องครอบคลุมองค์ประกอบของการพัฒนากระบวนการคิดเชิงประยุกต์และผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว ซึ่งชุดกิจกรรมแนะแนวนี้มี 4 ขั้นตอน คือ ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ขั้นสะท้อนกลับ การรับรู้ ขั้นสรุปสู่สาระชีวิต ขั้นคิดและนำไปปฏิบัติ ทำให้นักเรียนที่ร่วมกิจกรรมทำความเข้าใจกิจกรรมได้ง่ายขึ้น นอกจากนี้นักเรียนยังได้เรียนจากเอกสาร เช่น ใบความรู้ ใบงาน การมีส่วนร่วมกับกิจกรรมต่าง ๆ เช่น นิทาน การชมภาพยนตร์สั้น เรียนรู้จากตัวแบบ ในการจัดการเรียนการสอนจะมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบร่วมกันและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ โดยการจัดสถานการณ์หรือปัญหา ที่น่าสนใจ ทำทาคให้ผู้เรียนอยากคิด ซึ่งแตกต่างกับกลุ่มควบคุมที่ใช้กิจกรรมแนะแนวปกติ สอดคล้องกับ วิลาวรรณ อนันตะ (2554) ได้ศึกษาเรื่อง ผลของกรการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวควบคุม

กับสื่อรูปภาพ เพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 5 โรงเรียนบ้านถ้ำ จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และ 5 ปี การศึกษา 2554 โรงเรียนบ้านถ้ำ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 30 คนโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวควบคู่กับสื่อรูปภาพ จำนวน 17 ครั้ง ผลการวิจัยพบว่า (1) หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวควบคู่กับสื่อรูปภาพ นักเรียนกลุ่มทดลองมีทักษะการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าสูงกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวควบคู่กับสื่อรูปภาพ นักเรียนกลุ่มทดลองมีทักษะการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ใช้โปรแกรมการให้ข้อเสนอแนะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (3) ภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวควบคู่กับสื่อรูปภาพ เป็นระยะเวลา 1 เดือน นักเรียนกลุ่มทดลองมีทักษะการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .051

จากการสังเกตของผู้วิจัย นักเรียนที่ได้เข้าร่วมชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์ นักเรียนสามารถคิด ค้นหาสาเหตุของปัญหา กำหนดเป้าหมายในการแก้ไขปัญหา กำหนดคุณสมบัติหลักของสิ่งที่ต้องการแก้ไข พิจารณาคุณสมบัติของสิ่งทดแทน ประยุกต์สิ่งทดแทน และทดสอบว่าใช้งานได้หรือไม่เพื่อหาเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่นักเรียนต้องพบในชีวิตประจำวัน ซึ่งการแก้ปัญหาต่าง ๆ ในปัจจุบันมีความวุ่นวายเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ การคิดเชิงประยุกต์ (Applicative Thinking) จะทำให้เข้าใจภาพใหญ่ยิ่งขึ้น (<http://www.gotoknow.org/>) การคิดเชิงประยุกต์เป็นความคิดที่มีความสำคัญมาก และเป็นประโยชน์อย่างมาก กระบวนการคิดเชิงประยุกต์สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตประจำวัน ทั้งในเรื่องของการแก้ไขปัญหา และการนำความรู้ที่มีอยู่มาใช้ได้เต็มศักยภาพ

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

3.1.1 ครูผู้สอนสามารถนำ ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อการพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์ โดยผ่านการบูรณาการเข้ากับรายวิชาอื่น ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์กับผู้เรียนในการนำไปประยุกต์ใช้กับชีวิตจริง

3.1.2 ในการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผู้สอนสามารถปรับเปลี่ยนเนื้อหาของกิจกรรม ขั้นตอนการสอนกิจกรรม สื่อและอุปกรณ์ในการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน เวลา สถานที่

3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ในการทำวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาเรื่อง การสร้างเจตคติที่ส่งผลต่อการคิดเชิงประยุกต์ ของนักเรียนระดับชั้นอื่น ๆ เพื่อนำไปพัฒนาในการจัดการเรียนการสอนต่อไป

3.2.2 ควรมีระยะติดตามผลของการคิดเชิงประยุกต์ของผู้เรียน ในระยะเวลา 1 เดือน หลังการทดลอง

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551) *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กรมวิชาการ. (2545). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ: ศุภสภา.
- _____. (2546). *แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน*. กรุงเทพฯ: ศุภสภา.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2546). *การคิดเชิงประยุกต์*. กรุงเทพฯ: ชัคเซสมิเดีย.
- เกสร เถียรสายออ. (2556). *ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมใฝ่เรียนใฝ่รู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดประชานิมิตร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์)*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- จารุวรรณ แสงด้วง. (2556). *ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตวิทยาเชิงบวกของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนผดุงปัญญา จังหวัดตาก. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์)*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- จิรัฐดา แก้วประเสริฐ. (2555). *ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดมนุษยนิยมเพื่อฝึกความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนหลวงพ่อบานคลองด่านอนุสรณ์ จังหวัดสมุทรปราการ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์)*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- จิตติ กิจพงษ์ประพันธ์. (2550). *ผลของมัลติมีเดียที่พัฒนาจากหลักการ Constructivist Learning Environments (CLEs) ที่ส่งเสริมการคิดเชิงประยุกต์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์)*. มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- ฉัตรชัย กันดิษฐ์. (2553). *การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดประยุกต์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ช่วงชั้นที่ 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี. วิทยานิพนธ์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์)*. มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- ช่อลัดดา ขวัญเมือง. (2541). *กิจกรรมแนะแนวในชั้นเรียน*. กรุงเทพฯ: วิทยพัฒน์.
- ชลธิชา จันมณี. (2554). *ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาตามนโยบายสถานศึกษา 3D ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์วิทยพัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ยะลา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์)*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- นันท์ธีรา หนูขาว. (2556). *ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศนิมิตใหม่ กรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์)*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.

- บุษกรณ สุวรรณรัตน์. (2554). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมขยันหมั่นเพียรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนจนะชนูปถัมภ์ จังหวัดสงขลา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- พรเพ็ญ แก้วมณี. (2548). การสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการรู้คิดของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4. (สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- พรพิชญ์ วิริยากุลภัทร์. (2553). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนธิดาแม่พระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- ระนอง พิลาบุตร. (2553). การศึกษาการคิดประยุกต์และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้รูปแบบการสอนชิปปาโมเดล กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- วันวิสา ชูการ. (2556). ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการแสวงหาและการใช้สารสนเทศของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนตรังคริสเตียนศึกษา จังหวัดตรัง. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- วิไลวรรณ อนันต์ตะ. (2554). ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวควบคู่กับสื่อรูปภาพ เพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-5 โรงเรียนบ้านถ้ำ จังหวัดเชียงใหม่. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- วรรณรา พงษ์สิน. (2550). ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามหลักการของทฤษฎีพฤติกรรมนิยมที่มีต่อการพัฒนาความมีวินัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านบักดอง จังหวัดศรีสะเกษ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- สุกัญญา วงค์ชัย (2556). การวิเคราะห์ปัจจัยพหุปัจจัยระดับที่ส่งผลต่อความสามารถในการคิดเชิงประยุกต์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36 ในจังหวัดเชียงราย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, เชียงราย.
- สุภัตรา เขียวหวาน. (2556). ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดเขมาภิตาราม จังหวัดนนทบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2547). กลยุทธ์การสอนคิดประยุกต์. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.

- สุอาภา มะหิงษาเดช. (2555). การพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อเสริมสร้างการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความมีน้ำใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, บุรีรัมย์
- อาภากร สงวนนาม. (2550). ผลของสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้บนเครือข่ายตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ที่ส่งเสริมการคิดเชิงประยุกต์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- Kemp. (1985). *The Instructional Design Process*. New York: Harper & Row.
- Liesel, E. (2000). *Guidance and counseling programme in core Life skills (Afrikaans text)*. Retrieve from: <http://www.thailis-db.car.chula.ac.th/dao/detail.nsp>.
- Mccolmaman, James Westley. (1975). Relationship between the Use of Learning Activity Packages, Group Activity and the Preferences of student toward the Social study Course. *Dissertation Abstracts International*, 36(1), 109-A.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ชื่อ - สกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิรนาท แสนสา
สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
วุฒิการศึกษา กศ.ด. พัฒนศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
ตำแหน่ง/หน้าที่ปฏิบัติงาน รองประธานกรรมการฝ่ายวิชาการ/อาจารย์ผู้สอน
ประสบการณ์หรือความชำนาญ การสอน แขนงวิชา การแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา
2. ชื่อ - สกุล อาจารย์ฐิราวัลย์ เส็งพานิช
สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา จังหวัดนครสวรรค์
วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำแหน่ง/หน้าที่ปฏิบัติงาน ผู้อำนวยการสำนักศึกษาทั่วไป
ประสบการณ์หรือความชำนาญ ผู้เชี่ยวชาญด้านงานวิจัยและวัดผลการศึกษา
3. ชื่อ - สกุล อาจารย์จักรดลย์ มนตรีกุล ณ อยู่ธยา
สถานที่ทำงาน โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำแหน่ง/หน้าที่ปฏิบัติงาน ครูแนะแนว
ประสบการณ์หรือความชำนาญ ครูผู้สอนกิจกรรมแนะแนว 15 ปี
4. ชื่อ - สกุล อาจารย์อภิวัฒน์ บัวลอย
สถานที่ทำงาน บริษัท โอแอล ไพรวาท เคาน์ซิล จำกัด
วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำแหน่ง/หน้าที่ปฏิบัติงาน เสมียนทนาย บริษัท โอแอล ไพรวาท เคาน์ซิล จำกัด
ประสบการณ์หรือความชำนาญ ผู้เชี่ยวชาญด้านการให้การปรึกษาทั่วไปและการแนะแนวอาชีพ
วิทยากรกระบวนการจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์และที่ปรึกษาด้านกฎหมายทั่วไป
5. ชื่อ - สกุล อาจารย์เมทินี ทิพสอน
สถานที่ทำงาน โรงเรียนบ้านโนนคูณ อำเภอมือง จังหวัดหนองบัวลำภู
วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำแหน่ง/หน้าที่ปฏิบัติงาน หัวหน้างานฝ่ายวิชาการ
ประสบการณ์หรือความชำนาญ วิทยากรเกี่ยวกับจิตวิทยาในการดูแลเด็กพิเศษให้กับคุณครู

ที่ ศร ๐๕๒๒.๑๖ (บ)/๒๕๕๕

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือ
เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนแม่จะเรววิทยาคม

ด้วยนายนิพนธ์ บุญประเสริฐ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการแนะแนวและการปรึกษา
เชิงจิตวิทยา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ผลการ
ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนแม่จะเรววิทยาคม
จังหวัดตาก

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าอิสระ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ใน
การศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนแม่จะเรววิทยาคม อำเภอแม่ระมาด จังหวัดตาก จำนวน
๓๐ คน ที่ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม จากนั้นสุ่มอย่างง่าย เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ ๑๕ คนเท่านั้น
รูปแบบของการวิจัยเป็นวิจัยเชิงทดลอง ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม ทดสอบก่อนเรียนและหลังการทดลอง
โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์ และแบบทดสอบวัดการคิดเชิงประยุกต์ กำหนดระยะเวลา
ทดลองเป็นเวลา ๓ สัปดาห์ ในเดือนกรกฎาคมถึงเดือนสิงหาคม ๒๕๖๐

ทั้งนี้ จะมีให้เป็นการรบกวนเวลาเรียนตามปกติของนักเรียน และผลการศึกษาค้นคว้าอิสระที่ได้จะเป็น
ประโยชน์แก่งานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลองเครื่องมือ ตามวัน เวลา
และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕
โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๐-๐๗๑๕๘๙๕

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๑๖ (บ)/๒๕๖๕

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นรินาถ แสนสา

สิ่งที่ส่งมาด้วยโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายนิพนธ์ บุญประเสริฐ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนแม่เปินวิทยาคม จังหวัดตาก ตามโครงการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมานี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการแนะแนวและการให้การศึกษาเชิงจิตวิทยา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวิวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๐-๐๗๑๕๘๙๕

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๑๖ (บ)/๒๕๖๔

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย
เรียน นางฐิรวาลีย์ เส็งพานิช
สิ่งที่ส่งมาด้วยโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายนิพนธ์ บุญประเสริฐ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการแนะแนวและการปรึกษา
เชิงจิตวิทยา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ
เรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนแม่ปะ
วิทยาคม จังหวัดตาก ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมานี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและ
ได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้น
มีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความ
อนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการแนะแนวและการให้การศึกษาเชิงจิตวิทยา ได้โปรดพิจารณา
ตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษานี้ด้วย สำหรับ
รายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวิวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕
โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๐-๐๗๑๕๘๙๕

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๑๖ (ว)/๒๕๖๐

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๒๕๖๐

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นายจักรคุณย์ มนต์ริกุล ณ อยู่ยา

สิ่งที่ส่งมาด้วยโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายนิพนธ์ บุญประเสริฐ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนแม่เปินวิทยาคม จังหวัดตาก ตามโครงการค้นคว้าอิสระที่แนบมานี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการแนะแนวและการให้การศึกษาเชิงจิตวิทยา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วิวัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๐-๐๗๑๕๘๘๕

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๑๖ (บ)/๒๕๖๔

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นายอภิวัฒน์ บัวลอย

สิ่งที่ส่งมาด้วยโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายนิพนธ์ บุญประเสริฐ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนแม่เปินวิทยาคม จังหวัดตาก ตามโครงการค้นคว้าอิสระที่แนบมานี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการแนะแนวและการให้การศึกษาเชิงจิตวิทยา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๐-๐๗๑๕๘๘๕

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๑๖ (บ)/๙๔๔

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๙๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาวเมทินี ทิพสอน

สิ่งที่ส่งมาด้วยโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายนิพนธ์ บุญประเสริฐ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการแนะแนวและการปรึกษา
เชิงจิตวิทยา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ
เรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนแม่ปะ
วิทยาคม จังหวัดตาก ตามโครงการค้นคว้าอิสระที่แนบมานี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและ
ได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้น
มีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความ
อนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการแนะแนวและการให้การปรึกษาเชิงจิตวิทยา ได้โปรดพิจารณา
ตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับ
รายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วิฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๐-๐๗๑๕๘๙๕

ภาคผนวก ข

การหาความตรงเชิงเนื้อหา ความเที่ยง และคุณภาพของเครื่องมือ

แบบรายงานคุณภาพของแบบวัดที่ใช้ในการวิจัย
การวิเคราะห์หาค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญ

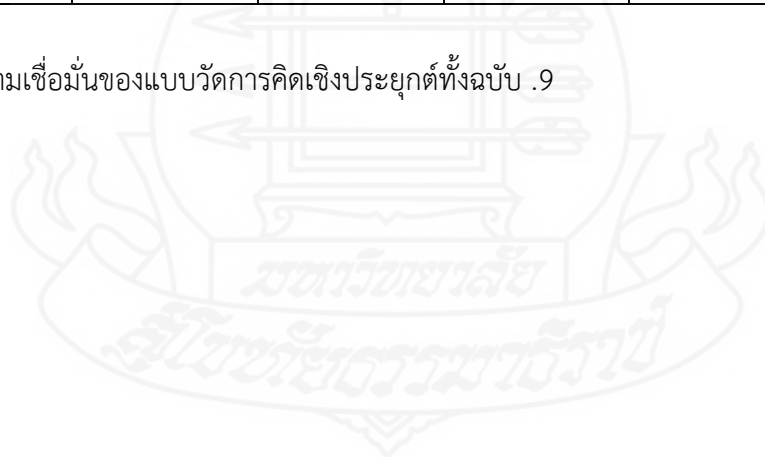
ตารางที่ 1 แบบวัดการคิดเชิงประยุกต์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ข้อที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	ผลการพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
21	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
23	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
24	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
25	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
26	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
27	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
28	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
29	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
30	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

ตารางที่ 2 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเที่ยงทั้งฉบับของแบบวัดการคิดเชิงประยุกต์ (30 ข้อ)

ข้อที่	r	ผลสรุป	ข้อที่	r	ผลสรุป
1	0.4	ใช้ได้	16	0.33	ใช้ได้
2	0.6	ใช้ได้	17	0.4	ใช้ได้
3	0.47	ใช้ได้	18	0.53	ใช้ได้
4	0.67	ใช้ได้	19	0.47	ใช้ได้
5	0.4	ใช้ได้	20	0.4	ใช้ได้
6	0.6	ใช้ได้	21	0.27	ใช้ได้
7	0.27	ใช้ได้	22	0.47	ใช้ได้
8	0.27	ใช้ได้	23	0.6	ใช้ได้
9	0.33	ใช้ได้	24	0.27	ใช้ได้
10	0.33	ใช้ได้	25	0.47	ใช้ได้
11	0.33	ใช้ได้	26	0.47	ใช้ได้
12	0.47	ใช้ได้	27	0.47	ใช้ได้
13	0.27	ใช้ได้	28	0.6	ใช้ได้
14	0.4	ใช้ได้	29	0.53	ใช้ได้
15	0.4	ใช้ได้	30	0.6	ใช้ได้

*** ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดการคิดเชิงประยุกต์ทั้งฉบับ .9

ตารางที่ 3 ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

กิจกรรม ที่	ผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ					ผลของ คะแนน	ค่า IOC	ผลการ พิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

ภาคผนวก ค

แบบทดสอบการคิดเชิงประยุกต์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

สถานการณ์ที่ 1 ใบชำระหนี้ค่าน้ำปะปา (ข้อที่ 1-6)

วันหนึ่งมีพนักงานของการปะปาส่วนภูมิภาค มาที่บ้านของณัฐพงษ์เพื่อที่จะมาตัดมิเตอร์น้ำปะปา โดยพนักงานอ้างว่า ณัฐพงษ์ไม่ได้จ่ายค่าน้ำปะปาประจำเดือน ณัฐพงษ์ได้บอกเหตุผลแก่พนักงานว่ายังไม่ได้รับใบชำระหนี้ค่าน้ำปะปาของเดือนที่แล้ว แต่พนักงานยืนยันว่าได้นำมาให้แล้วอยู่ที่หน้าประตูบ้าน ณัฐพงษ์เดินกลับไปค้นหาใบชำระหนี้ค่าน้ำปะปาแต่ปรากฏว่า พบใบชำระหนี้ตกอยู่ข้างหลังชั้นวางของในสภาพเปียกน้ำ ณัฐพงษ์จึงคิดอยากทำกล่องรับจดหมายโดยมีวัสดุดังนี้ กระดาษหนังสือพิมพ์ ขวดน้ำพลาสติก กระดาษกล่อง กล่องนม ม้วนกระดาษชำระ ไหมพรม กระดาษแข็ง ไม้ไผ่ ไม้อัดแผ่นเรียบ แผ่นพลาสติก แผ่นอลูมิเนียม ตะปู ค้อน เชือก ไม้ไต่ตอม อื่นๆ

1. นักเรียนคิดว่าอะไรคือปัญหาของสถานการณ์นี้

.....

.....

.....

2. วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของการแก้ปัญหาในสถานการณ์นี้คือ

.....

.....

.....

3. ลักษณะใดที่สำคัญสำหรับการแก้ปัญหาในสถานการณ์นี้

.....

.....

.....

4. ในสถานการณ์นี้นักเรียนคิดว่าจะมีสิ่งใดมาทดแทน

.....

.....

.....

5. นักเรียนคิดว่าจะใช้วัสดุใดบ้างที่จะนำมาทำกล่องรับจดหมาย เพราะสาเหตุใด

.....

.....

.....

6. ให้นักเรียนทดสอบกล่องรับจดหมายที่ได้จากวัสดุที่ได้คัดเลือกไว้ในข้อที่

.....

.....

สถานการณ์ที่ 2 กระโปรงขาด (ข้อที่ 7-12)

นางสาวอรนลินเดินไปนั่งที่เก้าอี้และสังเกตเห็นชายกระโปรงของตนเองขาดรูดเป็นทางยาว อรนลินจึงคิดซ่อมแซมกระโปรงจากวัสดุดังนี้ แม็คเย็บกระดาดช เทปกาวใส ข้าวสุก เข็มกลัด คลิปหนีบกระดาดช กาวลาเท็ค เศษผ้า อื่นๆ

7. นักเรียนคิดว่าอะไรคือปัญหาของสถานการณ์นี้

.....

.....

.....

8. วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของการแก้ปัญหาในสถานการณ์นี้คือ

.....

.....

.....

9. ลักษณะใดที่สำคัญสำหรับการแก้ปัญหาในสถานการณ์นี้

.....

.....

.....

10. ในสถานการณ์นี้นักเรียนคิดว่าจะมีสิ่งใดมาทดแทน

.....

.....

.....

11. นักเรียนคิดว่าจะใช้วัสดุใดบ้างที่จะนำมาซ่อมแซมกระโปรง เพราะสาเหตุใด

.....

.....

.....

12. ให้นักเรียนทดลองซ่อมกระโปรงที่ได้จากวัสดุที่ได้คัดเลือกไว้ในข้อที่ 11

.....

.....

.....

สถานการณ์ที่ 3 กระจุกออมสิน (ข้อที่ 13-18)

ในรายวิชาแนะแนว คุณครูให้เตรียมกระจุกออมสินมาเพื่อฝึกการออมแต่นายสุนันท์
ไม่ได้นำกระจุกออมสินมาโรงเรียน นายสุนันท์เกิดความรู้สึกกลัวว่าจะถูกหักคะแนน จึงคิดทำกระจุก
ออมสินขึ้น มาเองจากวัสดุดังนี้ ขวดน้ำพลาสติก กระจุกป้องกันน้ำอัดลม กล่องนม กล่องซีอิ๊ว กล่องขนม
กระดาษสี ดินสอสี กาว กรรไกร อื่นๆ

13. นักเรียนคิดว่าอะไรคือปัญหาของสถานการณ์นี้

.....

.....

.....

14. วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของการแก้ปัญหาในสถานการณ์นี้คือ

.....

.....

.....

15. ลักษณะใดที่สำคัญสำหรับการแก้ปัญหาในสถานการณ์นี้

.....

.....

.....

16. ในสถานการณ์นี้นักเรียนคิดว่าจะมีสิ่งใดมาทดแทน

.....

.....

.....

17. นักเรียนคิดว่าจะใช้วัสดุใดบ้างที่จะนำมาทำกระจุกออมสิน เพราะสาเหตุใด

.....

.....

.....

18. ให้นักเรียนออกแบบและทดสอบกระจุกออมสินที่ได้จากวัสดุที่ได้คัดเลือกไว้ในข้อที่ 17

.....

.....

.....

สถานการณ์ที่ 4 กล้องดินสอ (ข้อที่ 19-24)

นางสาวเสาวณีย์มักหาอุปกรณ์การเรียนไม่พบ เธอจึงมักถูกรุดำตำหนิอยู่บ่อยครั้ง
เสาวณีย์จึงคิดที่จะทำกล่องเก็บอุปกรณ์การเรียนเพื่อความเป็นระเบียบและง่ายต่อการค้นหา โดยใช้
วัสดุดังนี้ กระจ่องนมข้น กระจ่องปลากระป๋อง แกนกระดาษทิชชู ไม้ไอติม ขวดพลาสติก กล่องใส่
รองเท้า กล่องคุกกี้ขนาดใหญ่ กระจาดยี่ กรรไกร ดินสอสี อื่นๆ

19. นักเรียนคิดว่าอะไรคือปัญหาของสถานการณ์นี้

.....

.....

.....

20. วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของการแก้ปัญหาในสถานการณ์นี้คือ

.....

.....

.....

21. ลักษณะใดที่สำคัญสำหรับการแก้ปัญหาในสถานการณ์นี้

.....

.....

.....

22. ในสถานการณ์นี้นักเรียนคิดว่าจะมีสิ่งใดมาทดแทน

.....

.....

.....

23. นักเรียนคิดว่าจะใช้วัสดุใดบ้างที่จะนำมาทำกล่องเก็บอุปกรณ์การเรียน เพราะสาเหตุใด

.....

.....

.....

24. ให้นักเรียนออกแบบและทดสอบกล่องเก็บอุปกรณ์การเรียนที่ได้จากวัสดุที่ได้คัดเลือกไว้ในข้อที่ 23

.....

.....

.....

สถานการณ์ที่ 5 พื้นกระเบื้องเปียกน้ำ (ข้อที่ 25-30)

ร้านสะดวกซื้อแห่งหนึ่งมีลูกค้าจำนวนมากมาย ในแต่ละวันจะขายของได้เป็นจำนวนมาก แต่ช่วงนี้เป็นฤดูฝน พนักงานของร้านสังเกตเห็นว่าพื้นกระเบื้องเปียกและสกปรกมากกว่าเป็นปกติ พนักงานจึงคิดหาวิธีการแก้ปัญหาโดยมีวัสดุดังนี้ ก่องลังกระดาษ ถุงพลาสติก ฝ้ายาง แผ่นยางพารา ฝาน้ำอัดลม กระสอบเก่า ก่องโฟม ผ้าห่มผืนเก่า ถุงขยะพลาสติก เศษท่อ PVC เศษไม้ อื่นๆ

25. นักเรียนคิดว่าอะไรคือปัญหาของสถานการณ์นี้

.....

.....

.....

26. วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของการแก้ปัญหาในสถานการณ์นี้คือ

.....

.....

.....

27. ลักษณะใดที่สำคัญสำหรับการแก้ปัญหาในสถานการณ์นี้

.....

.....

.....

28. ในสถานการณ์นี้นักเรียนคิดว่าจะมีสิ่งใดมาทดแทน

.....

.....

.....

29. นักเรียนคิดว่าจะใช้วัสดุใดบ้างที่จะนำมาแก้ปัญหาพื้นกระเบื้องสกปรก เพราะสาเหตุใด

.....

.....

.....

30. ให้นักเรียนออกแบบและทดสอบสิ่งที่ได้จากวัสดุที่ได้คัดเลือกไว้ในข้อที่ 29 เพื่อนำมาแก้ไขปัญหากพื้นกระเบื้องที่มีความสกปรกให้สะอาดขึ้น อย่างไร

.....

.....

.....

ภาคผนวก ง

ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์

คำชี้แจง

ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นการจัดกิจกรรมแนะแนวโดยเน้นรูปแบบการเรียนรู้เชิงประสบการณ์และนำเทคนิคการสอนกระบวนการคิดแบบต่าง ๆ มาประสมประสานกันเพื่อพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์ของนักเรียน ซึ่งการดำเนินกิจกรรมประกอบด้วย 4 ขั้นตอนคือ ขั้นตอนการเปลี่ยนประสบการณ์ขั้นสะท้อนการรับรู้ขั้นสรุปสาระสู่ชีวิต ขั้นคิดและนำไปปฏิบัติ

ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีทั้งหมด 8 กิจกรรม ใช้เวลาในการจัดกิจกรรม 8 ครั้ง แต่ละครั้งใช้เวลา 50 นาที แผนการจัดกิจกรรมแต่ละแผนประกอบด้วยวัตถุประสงค์ของกิจกรรม สื่อที่ใช้ในกิจกรรม การดำเนินกิจกรรม และการประเมินผล โดยบางกิจกรรมจะมีเอกสาร ใบความรู้ ใบงาน เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันต่อไป

โครงสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์

ชื่อกิจกรรม	ด้านที่ต้องพัฒนา	วัตถุประสงค์	เทคนิค/สื่อ/อุปกรณ์
1. ปฐมนิเทศ		1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้จัดทำกิจกรรมและผู้เข้าร่วมกิจกรรม 2. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้ทราบวัตถุประสงค์วิธีการบทบาทหน้าที่ของผู้เข้าร่วมกิจกรรม	1. กลุ่มสัมพันธ์ 2. เพลง เจอะกัน สวัสดี
2. ปัญหาเกิดจากอะไร	การค้นหาสาเหตุของปัญหา	1. เพื่อกระตุ้นให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมพินิจพิจารณาสาเหตุของสถานการณ์ที่เป็นปัญหา 2. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมระบุผลกระทบของการเกิดปัญหา	1. ใบงาน “ช่างไม้พ่อลูก” 2. ใบงานรูปภาพ “พุ่มเฟือย ฟุ้งเฟ้อ แผลอๆ...จะยากจน” 3. ดินสอ ปากกา สี
3. เป้าหมายที่เป็นจริง	การกำหนดเป้าหมายในการแก้ไขปัญหา	เพื่อให้ผู้เข้าร่วมระบุเป้าหมายที่ชัดเจนในการแก้ไขปัญหาได้	1. กรณีศึกษาเรื่อง “ชีวิตนางสาว กิ่งกาน” 2. ใบงาน “ห้องไม่พร้อม”
4. กำหนดคุณสมบัติ	การกำหนดคุณสมบัติหลักของสิ่งที่ต้องการแก้ไขปัญหา	เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมระบุวิธีการสำคัญที่มีความเหมาะสมกับการแก้ไขปัญหาได้	1. วีดิทัศน์ “ขอบคุณพ่อที่ไม่เคยซื้ออะไรให้” 2. ใบงาน “ขอบคุณพ่อที่ไม่เคยซื้ออะไรให้”

ชื่อกิจกรรม	ด้านที่ต้องพัฒนา	วัตถุประสงค์	เทคนิค/สื่อ/อุปกรณ์
5. อะไรจะทดแทนได้	การพิจารณาคุณสมบัติของสิ่งทดแทน	เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมระบุนักษณะของสิ่งที่สามารถนำมาทดแทนในการแก้ไขปัญหาต่างๆได้	1. ใบงาน “การศึกษา คือ ดอกไม้ที่ผลิบานได้ทุกที่” 2. วีดีทัศน์ “การศึกษา คือ ดอกไม้ที่ผลิบานได้ทุกที่”
6. ประยุกต์เพื่อทดแทน	การประยุกต์สิ่งทดแทน	เพื่อฝึกทักษะในการคิดสร้างสรรค์ในสิ่งใหม่ๆในการนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดความเหมาะสมในสถานการณ์ต่างๆของผู้เข้าร่วมกิจกรรม	1. ใบงาน “นิทานเรื่อง มันทิ้ง” 2. ภาพ “ใบไม้ใบตอง” 3. ใบงาน “สิ่งที่มีมากกว่าพืช”
7. ทดสอบประสิทธิภาพ	การทดสอบว่าใช้งานได้หรือไม่	เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมระบุวิธีการตรวจสอบนำสิ่งต่างๆมาทดลองและปรับใช้และนำมาประยุกต์ใช้ได้	1. ใบงาน “ชุดรีไซเคิลของพวกเรา”
8. ปัจฉิมนิเทศ		1. เพื่อยุติการทำกิจกรรมกลุ่ม 2. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมบอกประโยชน์และข้อคิดที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม	1. กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ 2. เพลง “เพื่อเธอ” 3. แบบทดสอบหลังเรียน

กิจกรรมที่ 1

ชื่อกิจกรรม ปฐมนิเทศ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้จัดทำกิจกรรมและผู้เข้าร่วมกิจกรรม
2. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้ทราบวัตถุประสงค์ วิธีการ บทบาท หน้าที่ของผู้เข้าร่วมกิจกรรม

ระยะเวลาเวลาที่ใช้ 50 นาที

สื่อที่ใช้ในกิจกรรม

1. เนื้อร้อง “เพลง เจอะกันส์ว๊สดี”
2. ใบความรู้ การคิดเชิงประยุกต์

ขั้นตอนการดำเนินการ

ขั้นนำ

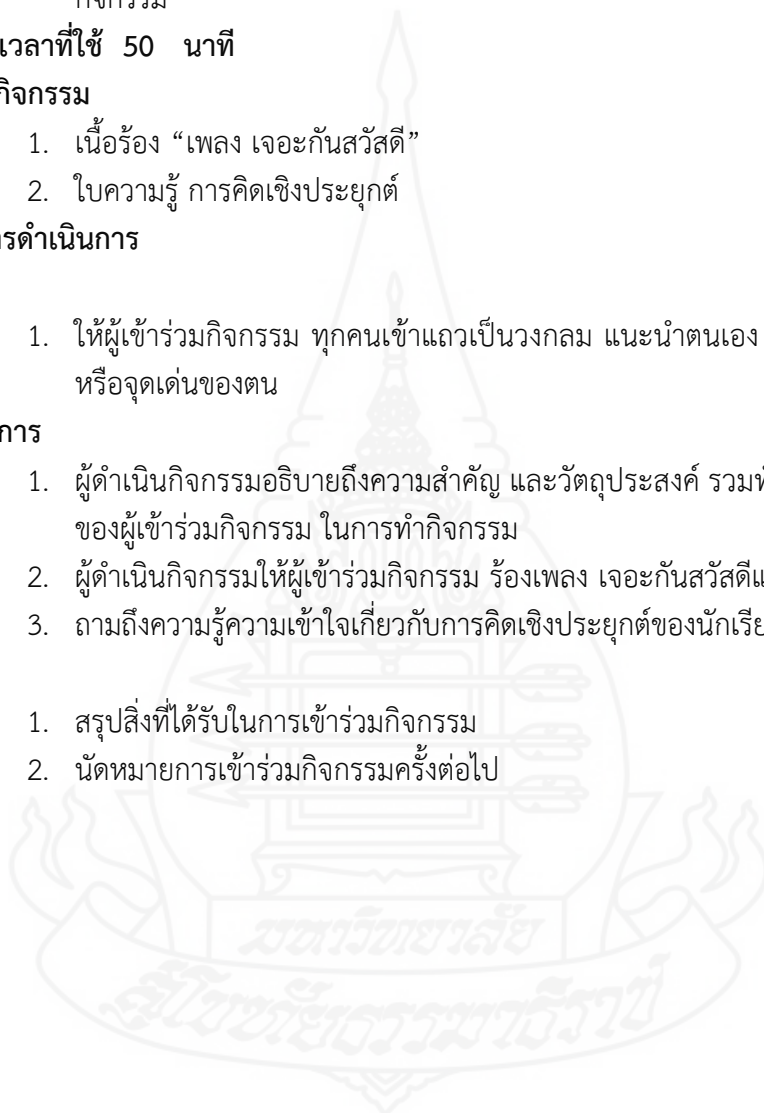
1. ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ทุกคนเข้าแถวเป็นวงกลม แนะนำตนเอง ชื่อ ชื่อเล่นและชื่อดี หรือจุดเด่นของตน

ขั้นดำเนินการ

1. ผู้ดำเนินกิจกรรมอธิบายถึงความสำคัญ และวัตถุประสงค์ รวมทั้งบทบาทและหน้าที่ของผู้เข้าร่วมกิจกรรม ในการทำกิจกรรม
2. ผู้ดำเนินกิจกรรมให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ร้องเพลง เจอะกันส์ว๊สดีและทำท่าประกอบ
3. ถามถึงความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการคิดเชิงประยุกต์ของนักเรียน

ขั้นยุติ

1. สรุปสิ่งที่ได้รับในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. นัดหมายการเข้าร่วมกิจกรรมครั้งต่อไป

ใบความรู้ การคิดเชิงประยุกต์ (Appreciative Thinking)

การคิดเชิงประยุกต์ หมายถึง ความสามารถที่มีอยู่เดิมมาปรับใช้ในบริบทใหม่ คล้าย ๆ กับนำต้นไม้ เช่น นำต้นยางจากภาคใต้ไปปลูกภาคเหนือ ภาคอีสาน หรือในสมัยรัชกาลที่ 5 นำต้นสักไปปลูกที่ประเทศมาเลเซีย ต้นยางหรือต้นสักไม่เปลี่ยนแปลงแต่สภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลงเป็นเสมือนว่าเรานำกรอบ วิธีการหรือหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่มีอยู่นั้น นำมาประยุกต์พวกนี้เกิดจากการคิดว่า เหล่านี้นำมาประยุกต์ใช้ได้ไหม เกิดผลดี ผลเสียอย่างไร นำมาประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ที่เราเผชิญอยู่ หลักการคิดเชิงประยุกต์ ประกอบด้วย

1. ใช้หลักการทดแทนคุณสมบัติหลัก
2. ใช้หลักปรับสิ่งเดิมให้เข้ากับสถานการณ์
3. ใช้หลักการหาสิ่งทดแทน

สรุป : การคิดเชิงประยุกต์เป็นการคิดเพื่อดึงความสามารถในการนำบางสิ่งมาปรับใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับบริบทสภาพแวดล้อมและเวลาขณะนั้น เพื่อบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ช่วยให้สามารถปรับตัวและปรับใช้สิ่งต่าง ๆ ให้เหมาะสมเข้ากับยุคสมัยที่บริบทแวดล้อมเปลี่ยนไป ทำให้เราสามารถแก้ปัญหาในวิถีทางที่ถูกต้องได้ และช่วยให้เราสามารถสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ที่ใช้การได้เพิ่มขึ้นจำนวนมาก การพัฒนาทักษะการคิดเชิงประยุกต์จึงเหมาะสมสำหรับทุกกลุ่มคน ทุกเพศและทุกวัย

ที่มา <http://applicativethinking.blogspot.com/2012/11/applicative-thinking.html>

สืบค้นเมื่อ 17 กรกฎาคม 2560

ที่มา <https://www.google.co.th/search?q=ตัวการ์ตูนน่ารักๆ&source>

สืบค้นเมื่อ 17 กรกฎาคม 2560

เพลง เจอะกันส์วีสดี

ฉันและเธอ เจอกัน แทบทุกวันเลยเชียว
 เมื่อเจอกันเราทักกัน เพื่อสวัสดีมิตรี
 ยิ้มให้กันทีไร สุขุขทัยเปรมปรีดี
 ได้พูดจาพาที สวัสดีเพื่อนเอย

ที่มา <https://www.google.com/search?q> สืบค้นเมื่อ 30 มิถุนายน 2560

ที่มา <https://www.gotoknow.org/posts/351646> สืบค้นเมื่อ 30 มิถุนายน 2560

กิจกรรมที่ 2

ชื่อกิจกรรม

ปัญหาเกิดจากอะไร

วัตถุประสงค์

1. เพื่อกระตุ้นให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมพิจารณาสาเหตุของสถานการณ์ที่เป็นปัญหา
2. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมระบุผลกระทบของการเกิดปัญหา

สาระสำคัญ

การค้นหาสาเหตุของปัญหา เป็นการพิจารณาหาสาเหตุที่แท้จริงของปัญหาตามสถานการณ์เพื่อค้นหาสาเหตุในปัญหาว่าแท้จริงนั้นคืออะไร ความแตกต่างของปัญหา สภาพปัญหาคืออะไรและสามารถนำไปใช้กับบริบทใหม่ได้เหมาะสม

สื่อประกอบกิจกรรม

1. ใบงาน “ช่างไม้พ่อลูก”
2. ใบงาน “ฟุ่มเฟือย ฟุ้งเฟ้อ เผลอๆ...จะยากจน”

ระยะเวลาเวลาที่ใช้ 50 นาที

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

1. ผู้ดำเนินกิจกรรมทักทายผู้เข้าร่วมกิจกรรม
2. ผู้ดำเนินกิจกรรมให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ร้องเพลง สักประด พร้อมทำประกอบ

ขั้นดำเนินการ

1. ผู้ดำเนินกิจกรรมแบ่งผู้เข้าร่วมกิจกรรมออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน
2. ผู้ดำเนินกิจกรรมแจกใบงาน “ช่างไม้พ่อลูก” ให้แต่ละกลุ่มศึกษาและช่วยกันทำ
3. ผู้ดำเนินกิจกรรมแจกใบงาน “ฟุ่มเฟือย ฟุ้งเฟ้อ เผลอจะยากจน” ให้แต่ละกลุ่มศึกษาและช่วยกันทำ
4. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมในแต่ละกลุ่มปรึกษาและแสดงความคิดเห็น

ขั้นสรุป

1. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมในแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปความคิดเห็นลงในใบงานที่ได้รับมอบหมาย
2. ตัวแทนผู้เข้าร่วมกิจกรรมนำเสนอผลการอภิปราย
3. ผู้ดำเนินกิจกรรมสรุปกิจกรรม

ขั้นคิดและนำไปปฏิบัติ

1. ผู้ดำเนินกิจกรรม สุ่มเลือกสอบถามในแต่ละกลุ่ม ๆ 1 คน เพื่อสอบถามว่า ได้เรียนรู้อะไรบ้างจากการเข้าร่วมกิจกรรมนี้และจะนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร
2. ผู้ดำเนินกิจกรรมทำการสรุปคำตอบเพิ่มเติม
3. นัดหมายวันทำกิจกรรมต่อไป

การประเมินผล

1. การแสดงความคิดเห็น การซักถาม และการตอบคำถาม
2. การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม

เนื้อเพลง สับปะรด

มีตารอบตัว รอบตัว รอบตัว มีหัวหลายตา หลายตา หลายตา
 ฮูล่า ฮูล่า.... สับปะรด สับปะรด
 สัมบ้อๆ (สัมม) เปรี้ยวใหม่ๆ (เปรี้ยวว) เปรี้ยวแล้วทำยังไง
 เปรี้ยวก็จิ้มเกลือ หวานก็จิ้มเกลือ เปรี้ยวก็จิ้มเกลือ หวานก็จิ้มเกลือ
 ถ้าไม่มีเกลือ... ก็ไม่ต้องจิ้ม กินไปเลย กินไปเลย

ที่มา <https://www.google.co.th/search?q=รูปการ์ตูนน่ารักๆ&source>

สืบค้นเมื่อ 30 มิถุนายน 2560

ที่มา <http://4866548856.blogspot.com/2014/09/> สืบค้นเมื่อ 30 มิถุนายน 2560

ใบงาน
“ช่างไม้พ่อลูก”

กลุ่มที่.....

คำชี้แจง อ่านบทความต่อไปนี้แล้วทำกิจกรรม

ช่างไม้พ่อลูก

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ยังมีสองคนพ่อลูกประกอบอาชีพเป็นช่างไม้ หารายได้จากการ
ทำเครื่องมือเครื่องใช้ โต๊ะ ตู้ เตียง ชายเลียงชีพ ไปตามอู่ภาพ

ช่างไม้ผู้พ่อได้ถ่ายทอดวิชาช่างให้แก่ลูกชายจนหมดสิ้น ลูกชายจึงมีฝีมือช่างไม้ที่ยอด
เยี่ยมมาก แต่มีข้อเสียอยู่อย่างเดียวคือ ช่างไม้ลูกชายคนนี้เป็นคนใจร้อน มุทะลุ แก้ไม่หายสักที

วันหนึ่งขณะที่ช่างไม้สองพ่อลูกทำงานอยู่ด้วยกัน ผู้เป็นพ่อกำลังเลื่อยไม้ ส่วนลูก
ชายกำลังตอกตะปูอยู่ใกล้ ๆ ปรากฏว่ามีแมลงวันตัวหนึ่งมีเกาะอยู่บนศีรษะอันล้านเส้นของ
ช่างไม้ผู้พ่อ แกร์ราคาญมากอยากจะเอามือปัดออก แต่ว่าไม่สามารถละมือจากการทำงานได้
จึงบอกให้ลูกชายช่วยจัดการเจ้าแมลงวันให้หน่อย ลูกชายขณะนั้นกำลังใช้ฆ้อนตอกตะปู
โป๊กๆ อยู่พอดี พอรู้ว่าแมลงวันบังอาจมาเกาะหัวพ่อของตนเท่านั้น ก็คิดโกรธแค้นเจ้า
แมลงวันมาก จึงตรงเข้าไปใช้ฆ้อนทุบเจ้าแมลงวันที่เกาะบนหัวพ่อสุดแรงเกิด

ผลก็คือเจ้าแมลงวันตัวนั้นตายไปพร้อมกับช่างไม้ผู้เป็นพ่อที่กระโหลกแตกตายคาที่
ตรงนั่นเอง

1. จงอธิบายปัญหาจากบทความข้างต้น

.....

.....

.....

2. จงบอกสิ่งที่ทำให้เกิดปัญหาที่แท้จริงของตัวละครในบทความข้างต้น

.....

.....

.....

ที่มา http://www.xn--o3cdbaa5esca6bs6pud.com/2012/04/blog-post_20.html

สืบค้นเมื่อ 30 มิถุนายน 2560

ที่มา <https://www.google.com/search?q> สืบค้นเมื่อ 30 มิถุนายน 2560

ใบงาน
“ฟุ่มเฟือย ฟุ้งเฟ้อ เหลอๆ จะเป็นกบต้ม”

คำชี้แจง ดูรูปภาพแล้วตอบคำถามต่อไปนี้

จากรูปภาพข้างต้นอะไรคือปัญหาของมนุษย์ในปัจจุบัน

.....

.....

.....

.....

.....

ที่มา <http://www.bangkokbiznews.com/news/detail/584392> สืบค้นเมื่อ 30 มิถุนายน 2560

ที่มา <https://www.google.com/search?q> สืบค้นเมื่อ 30 มิถุนายน 2560

กิจกรรมที่ 3

ชื่อกิจกรรม เป้าหมายที่เป็นจริง

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมระบุเป้าหมายที่ชัดเจนในการแก้ไขปัญหาได้

สาระสำคัญ

การกำหนดเป้าหมายในการแก้ไขปัญหาเป็นกระบวนการที่สามารถนำไปสู่การสร้างกรอบเป้าหมายในการแก้ปัญหาให้ตรงกับเป้าหมายที่เรากำหนดไว้จะช่วยให้รู้ว่าจะนำสิ่งที่มีอยู่มาปรับเปลี่ยนประยุกต์ใช้ได้อย่างไรจึงจะแก้ปัญหาคือ

สื่อประกอบกิจกรรม

1. กรณีศึกษาเรื่อง “ชีวิตนางสาว กิ่งกาน”
2. ใบงาน “ห้องไม่พร้อม”
3. เพลง กิ่งกานใบ

ระยะเวลาเวลาที่ใช้ 50 นาที

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

1. ผู้ดำเนินกิจกรรมทักทายผู้เข้าร่วมกิจกรรม
2. ผู้ดำเนินกิจกรรมให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ร้องเพลง กิ่งกานใบ จังหวะ 3 รอบ พร้อมทำประกอบ

ขั้นดำเนินการ

1. ผู้ดำเนินกิจกรรมแบ่งผู้เข้าร่วมกิจกรรมออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน
2. ผู้ดำเนินกิจกรรมแจกใบงาน “ขอบคุณพ่อที่ไม่เคยซื้ออะไรให้” ให้แต่ละกลุ่มศึกษาและช่วยกันทำ
3. ผู้ดำเนินกิจกรรมแจกใบงาน “ห้องไม่พร้อม” ให้แต่ละกลุ่มศึกษาและช่วยกันทำ
4. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมในแต่ละกลุ่มปรึกษาและแสดงความคิดเห็น

ขั้นสรุป

1. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมในแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปความคิดเห็นลงในใบงานที่ได้รับมอบหมาย
2. ตัวแทนผู้เข้าร่วมกิจกรรมนำเสนอผลการอภิปราย
3. ผู้ดำเนินกิจกรรมสรุปกิจกรรม

ขั้นคิดและนำไปปฏิบัติ

1. ผู้ดำเนินกิจกรรม สุ่มเลือกสอบถามในแต่ละกลุ่มๆ 2-3 คน เพื่อสอบถามว่า ได้เรียนรู้อะไรบ้างจากการเข้าร่วมกิจกรรมนี้และจะนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร
2. ผู้ดำเนินกิจกรรมทำการสรุปคำตอบเพิ่มเติม
3. นัดหมายวันทำกิจกรรมต่อไป

การประเมินผล

1. การแสดงความคิดเห็น การซักถาม และการตอบคำถาม
2. การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม

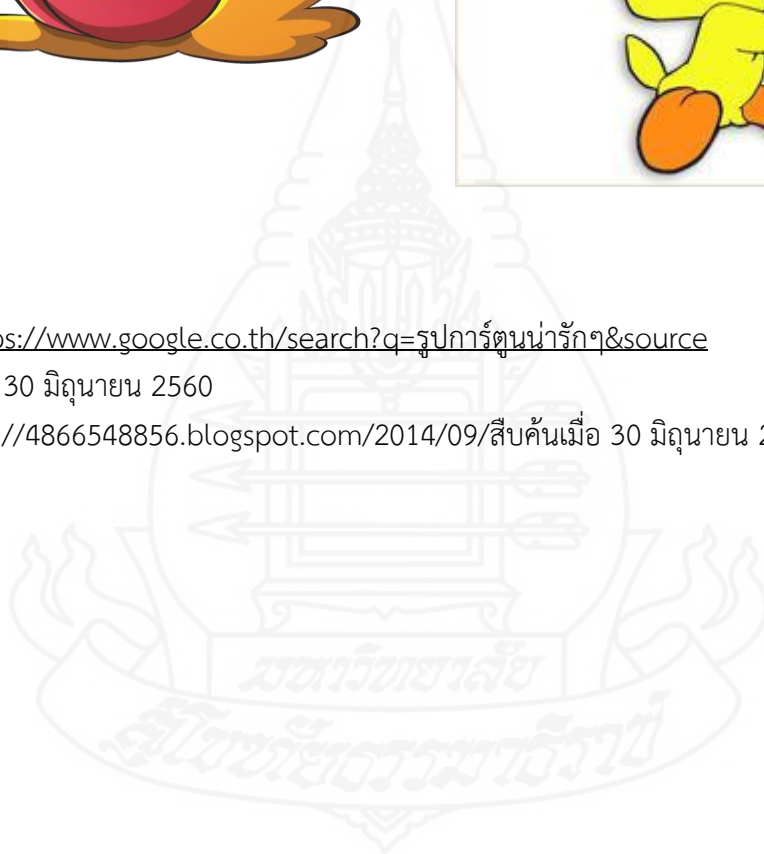
เนื้อเพลง กิ่งก้านใบ

กิ่งก้านใบ ชะๆ ใบก้านกิ่ง กิ่งก้านใบ ชะๆ ใบก้านกิ่ง
 ฝนตกลงมาจริงจริง ๆ ชะๆ กิ่งก้านใบ ชะๆ กิ่งก้านใบ

ที่มา <https://www.google.co.th/search?q=รูปการ์ตูนน่ารักๆ&source>
 สืบค้นเมื่อ 30 มิถุนายน 2560

ที่มา [http://4866548856.blogspot.com/2014/09/สืบค้นเมื่อ 30 มิถุนายน 2560](http://4866548856.blogspot.com/2014/09/สืบค้นเมื่อ%2030%20มิถุนายน%202560)

ใบงาน
“กรณีศึกษาเรื่อง ชีวิตนางสาว กิ่ง

กลุ่มที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทความกรณีศึกษาและตอบคำถาม

กรณีศึกษา “เรื่อง ชีวิตนางสาว กิ่งกาน”

นางสาวกิ่งกาน มีฐานะยากจน พ่อติดคุก แม่มีสามีใหม่และถูกทิ้งให้อยู่กับยายและยังมีน้องอีก 2 คน ซึ่งเป็นลูกของน้ำชายนำมาทิ้งไว้ให้ยายเลี้ยงเช่นกัน ซึ่งยายมีโรคประจำตัวและไม่ได้ประกอบอาชีพแต่มีรายได้จากเบี้ยเลี้ยงคนชราเพียงเดือนละ 600 บาท จึงทำให้ไม่สามารถส่งเสียนางสาว กิ่งกานให้ได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงได้

1. ปัญหาของนางสาวกิ่งกาน คืออะไร

.....

.....

.....

2. ให้นักเรียนเขียนเป้าหมายการแก้ไขปัญหา

ใบงาน
“ท้องไม่พร้อม”

กลุ่มที่.....

ท้องไม่พร้อม ปัญหาหนักใจของวัยรุ่นท้องก่อนวัยอันควร

สังคมไทยในปัจจุบันนี้ เรื่องปัญหาเด็กที่ท้องไม่พร้อมหรือตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรมีสูงมาก เพราะการคบเพื่อนต่างเพศเป็นเรื่องที่ปกติของวัยรุ่น เด็กบางคนมีอิสระในการใช้ชีวิต สามารถทำอะไรได้ตามใจตัวเองมากขึ้น และเรื่องเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าไปมากทำให้การติดต่อสื่อสารกันระหว่างเพื่อนต่างเพศเป็นเรื่องที่ง่ายมากการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร คือการตั้งครรภ์ที่ทั้งฝ่ายหญิงและฝ่ายชายยังไม่พร้อม ในช่วงวัยรุ่นการเจริญเติบโตและความสมบูรณ์ทางร่างกายทำให้เกิดความพร้อม ทางภาวการณ์เจริญพันธุ์สูงมาก และส่วนมากยังเป็นนักเรียนอยู่ เมื่อเกิดการตั้งครรภ์อาจจะต้องออกจากโรงเรียน บางคนตัดสินใจด้วยการทำแท้งซึ่งเป็นเรื่องที่ผิดทางศีลธรรมอย่างมาก การทำแท้งจะส่งผลกระทบต่อจิตใจต่อผู้ทำและยังส่งผลเสียต่อด้านร่างกายอีกด้วย

คำชี้แจง อ่านบทความข้างต้นพร้อมตอบคำถามต่อไปนี้แล้วแสดงความคิดเห็น

1. เป้าหมายที่สำคัญในการแก้ปัญหาจากบทความข้างต้นในความคิดของคุณคืออะไร

.....

.....

.....

2. จงอธิบายวิธีการแก้ปัญหาจากบทความข้างต้น

.....

.....

.....

ที่มา <https://pattananaries.wordpress.com> สืบค้นเมื่อ 30 มิถุนายน 2560

กิจกรรมที่ 4

ชื่อกิจกรรม กำหนดคุณสมบัติ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมระบุวิธีการสำคัญที่มีความเหมาะสมกับการแก้ไขปัญหาได้

สาระสำคัญ

การกำหนดคุณสมบัติหลักของสิ่งที่ต้องการแก้ไขปัญหาเป็นการระบุสิ่งที่มีความเหมาะสมในการแก้ปัญหา มีการศึกษาทำความเข้าใจกับคุณสมบัติของสิ่งที่จะนำมาแก้ไขปัญหาที่ถูกต้องและเหมาะสม

สื่อประกอบกิจกรรม

1. ใบงาน “ขอบคุณพ่อที่ไม่เคยซื้ออะไรให้”
2. วีดิทัศน์ “ขอบคุณพ่อที่ไม่เคยซื้ออะไรให้”
3. เนื้อเพลง เจ้านกน้อย

ระยะเวลาเวลาที่ใช้ 50 นาที

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

1. ผู้ดำเนินกิจกรรมทักทายผู้เข้าร่วมกิจกรรม
2. ผู้ดำเนินกิจกรรมให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ร้องเพลง มะเหมี่ จังหวะ 3 รอบ พร้อมท่าประกอบ

ขั้นดำเนินการ

1. ผู้ดำเนินกิจกรรมแบ่งผู้เข้าร่วมกิจกรรมออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน
2. ผู้ดำเนินกิจกรรมให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมดูวีดิทัศน์ “ขอบคุณพ่อที่ไม่เคยซื้ออะไรให้”
3. ผู้ดำเนินกิจกรรมแจกใบงาน “ขอบคุณพ่อที่ไม่เคยซื้ออะไรให้” ให้แต่ละกลุ่มศึกษาและช่วยกันทำ
4. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมในแต่ละกลุ่มปรึกษาและแสดงความคิดเห็น

ขั้นสรุป

1. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมในแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปความคิดเห็นลงในใบงานที่ได้รับมอบหมาย
2. ตัวแทนผู้เข้าร่วมกิจกรรมนำเสนอผลการอภิปราย
3. ผู้ดำเนินการกิจกรรมสรุปกิจกรรม

ขั้นคิดและนำไปปฏิบัติ

1. ผู้ดำเนินกิจกรรม สุ่มเลือกสอบถามในแต่ละกลุ่ม ๆ 1 คน เพื่อสอบถามว่า ได้เรียนรู้อะไรบ้างจากการเข้าร่วมกิจกรรมนี้และจะนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร
2. ผู้ดำเนินกิจกรรมทำการสรุปคำตอบเพิ่มเติม
3. นัดหมายวันทำกิจกรรมต่อไป

การประเมินผล

1. การแสดงความคิดเห็น การซักถาม และการตอบคำถาม
2. การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม

เนื้อเพลง เจ้านกน้อย

เจ้านกน้อย คล้อยบินสู่เวหา
 เจ้าถลาเล่นลม เพลินฤดี
 บิน บิน ถลา ๆ เล่นลม
 บินล่อง บินลอย (ซ่า)

ที่มา <https://www.google.co.th/search?q=รูปการ์ตูนน่ารักๆ&source>

สืบค้นเมื่อ 30 มิถุนายน 2560

ที่มา <http://4866548856.blogspot.com/2014/09/> สืบค้นเมื่อ 30 มิถุนายน 2560

ใบงาน
“ขอบคุณพ่อที่ไม่เคยซื้ออะไรให้”

กลุ่มที่.....

คำชี้แจง ดูวีดิทัศน์แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

วีดิทัศน์ “ขอบคุณพ่อที่ไม่เคยซื้ออะไรให้”

1. จากวีดิทัศน์ข้างต้นจงระบุคุณลักษณะสำคัญของสิ่งนำไปแก้ไขปัญหาการไม่มีความสุข

.....

.....

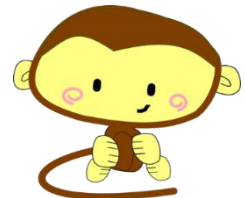
.....

2. จงระบุวิธีการแก้ไขปัญหาการไม่มีความสุข

.....

.....

.....

ที่มา <httpswww.youtube.com/watchv=4XK6pKd1POI> สืบค้นเมื่อ 17 กรกฎาคม 2560

ที่มา <https://www.google.com/search?q> สืบค้นเมื่อ 30 มิถุนายน 2560

กิจกรรมที่ 5

ชื่อกิจกรรม

อะไรจะทดแทนได้

วัตถุประสงค์

ปัญหาที่นักเรียนได้

สาระสำคัญ

เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมระบุลักษณะของสิ่งที่สามารถนำมาทดแทนในการแก้ไขปัญหานั้นๆได้

การตรึงตรองหาสิ่งที่จะนำมาทดแทนเพื่อใช้แก้ปัญหาซึ่งอาจมีทั้งข้อดีและข้อเสีย เพื่อให้การแก้ไขปัญหานั้นๆที่อาจเกิดจากตนเองหรือสิ่งอื่น ๆ ได้มีแนวทางในการเปลี่ยนชีวิตหรือสิ่งที่ต้องการไปสู่บริบทใหม่ที่ดีและเหมาะสมกับสิ่งที่ทำให้ชีวิตมีความสุขยิ่งขึ้น

สื่อประกอบกิจกรรม

1. ใบงาน “การศึกษา คือ ดอกไม้ที่ผลิบานได้ทุกที่”
2. วีดิทัศน์ “การศึกษา คือ ดอกไม้ที่ผลิบานได้ทุกที่”
3. เนื้อเพลง ฮิปโป

ระยะเวลาเวลาที่ใช้ 50 นาที

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

1. ผู้ดำเนินกิจกรรมทักทายผู้เข้าร่วมกิจกรรม
2. ผู้ดำเนินกิจกรรมให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ร้องเพลง ฮิปโป 3 รอบ พร้อมทำประกอบ

ขั้นดำเนินการ

1. ผู้ดำเนินกิจกรรมแบ่งผู้เข้าร่วมกิจกรรมออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน
2. ผู้ดำเนินการให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ดูวีดิทัศน์ “การศึกษา คือ ดอกไม้ที่ผลิบานได้ทุกที่”
3. ผู้ดำเนินกิจกรรมแจกใบงาน “การศึกษา คือ ดอกไม้ที่ผลิบานได้ทุกที่” ให้แต่ละกลุ่มศึกษาและช่วยกันทำ
4. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมในแต่ละกลุ่มปรึกษาและแสดงความคิดเห็น

ขั้นสรุป

1. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมในแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปความคิดเห็นลงในใบงานที่ได้รับมอบหมาย
2. ตัวแทนผู้เข้าร่วมกิจกรรมนำเสนอผลการอภิปราย
3. ผู้ดำเนินกิจกรรมสรุปกิจกรรม

ขั้นคิดและนำไปปฏิบัติ

1. ผู้ดำเนินกิจกรรม สุ่มเลือกสอบถามในแต่ละกลุ่ม ๆ 1 คน เพื่อสอบถามว่า ได้เรียนรู้อะไรบ้างจากการเข้าร่วมกิจกรรมนี้และจะนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร
2. ผู้ดำเนินกิจกรรมทำการสรุปคำตอบเพิ่มเติม
3. นัดหมายวันทำกิจกรรมต่อไป

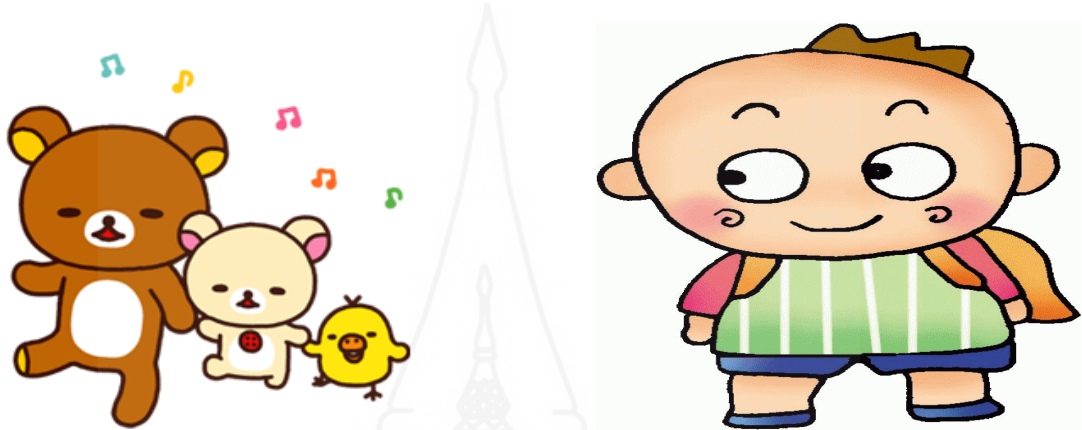
การประเมินผล

1. การแสดงความคิดเห็น การซักถาม และการตอบคำถาม
2. การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม

เนื้อเพลง ฮิปโป

ฮิป ฮิป ฮิป ฮิปโป โ้วโห ตัวมันใหญ่ โ้วโห ตัวมันใหญ่
มันเดินอยู่อ้าย มันเดินอยู่อ้าย ลัล ลัล ล้า ลัล ลัล ล่า

ที่มา <https://www.google.co.th/search?q=รูปการ์ตูนน่ารักๆ&source>

สืบค้นเมื่อ 30 มิถุนายน 2560

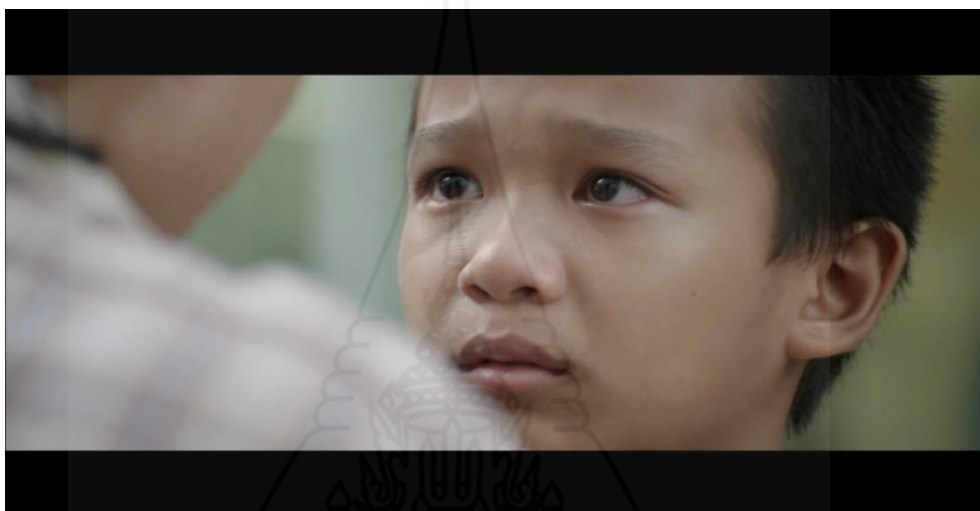
ที่มา <http://4866548856.blogspot.com/2014/09/> สืบค้นเมื่อ 30 มิถุนายน 2560

ใบงาน
“การศึกษา คือ ดอกไม้ที่ผลิบานได้ทุกที่”

กลุ่มที่.....

คำชี้แจง ดูวีดิทัศน์แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

ที่มา <httpswww.youtube.comwatchv=FQe4CHKJGfI> สืบค้นเมื่อ 30 มิถุนายน 2560

1. จากวีดิทัศน์นี้ผู้แสดงได้พิจารณาถึงคุณลักษณะของสิ่งที่จะนำมาทดแทนในสิ่งที่ขาด เพื่อใช้แก้ปัญหาได้อย่างไร

.....
.....
.....

2. ให้นักเรียนพิจารณาถึงข้อดี-ข้อเสียของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในวีดิทัศน์นี้ว่าเป็นอย่างไร

.....
.....
.....

กิจกรรมที่ 6

ชื่อกิจกรรม ประยุกต์เพื่อทดแทน

วัตถุประสงค์

เพื่อฝึกทักษะในการคิดสร้างสรรค์ในสิ่งใหม่ๆในการนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดความเหมาะสมในสถานการณ์ต่างๆของผู้เข้าร่วมกิจกรรม

สาระสำคัญ

การประยุกต์ใช้สิ่งต่างๆไปในทิศทางใหม่ตามบริบทสิ่งแวดล้อมนั้นล้วนผ่านกระบวนการคิดเชิงประยุกต์ เพื่อนำมาใช้ประโยชน์กับสิ่งที่มีอยู่ให้ดีกว่าเดิม โดยมีการคิดเพิ่มเติมหรือแก้ไขสิ่งเดิมประยุกต์สิ่งใหม่ๆให้มีความเหมาะสมหรือดีขึ้น

สื่อประกอบกิจกรรม

1. ใบงาน “นิทาน เรื่อง มันทิ้ง”
2. ใบงาน “สิ่งที่มีมากกว่าพีช”
3. เนื้อเพลง รถตุ๊กตุ๊กๆ

ระยะเวลาเวลาที่ใช้ 50 นาที

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

1. ผู้ดำเนินกิจกรรมทักทายผู้เข้าร่วมกิจกรรม
2. ผู้ดำเนินกิจกรรมให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ร้องเพลง รถตุ๊กตุ๊กๆ พร้อมทำประกอบ

ขั้นดำเนินการ

1. ผู้ดำเนินกิจกรรมแบ่งผู้เข้าร่วมกิจกรรมออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน
2. ผู้ดำเนินกิจกรรมแจกใบงาน “นิทาน เรื่อง มันทิ้ง” ให้แต่ละกลุ่มศึกษาและช่วยกันทำ
3. ผู้ดำเนินกิจกรรมแจกใบงาน “สิ่งที่มีมากกว่าพีช” ให้แต่ละกลุ่มศึกษาและช่วยกันทำ
4. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมในแต่ละกลุ่มปรึกษาและแสดงความคิดเห็น

ขั้นสรุป

1. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมในแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปความคิดเห็นลงในใบงานที่ได้รับมอบหมาย
2. ตัวแทนผู้เข้าร่วมกิจกรรมนำเสนอผลการอภิปราย
3. ผู้ดำเนินกิจกรรมสรุปกิจกรรม

ขั้นคิดและนำไปปฏิบัติ

1. ผู้ดำเนินกิจกรรม สุ่มเลือกสอบถามในแต่ละกลุ่ม ๆ 1 คน เพื่อสอบถามว่า ได้เรียนรู้อะไรบ้างจากการเข้าร่วมกิจกรรมนี้และจะนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร
2. ผู้ดำเนินกิจกรรมทำการสรุปคำตอบเพิ่มเติม
3. นัดหมายวันทำกิจกรรมต่อไป

การประเมินผล

1. การแสดงความคิดเห็น การซักถาม และการตอบคำถาม
2. การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม

เนื้อเพลง รถตุ๊ก ๆ

รถตุ๊กตุ๊กๆ บรรทุกถ่านๆ เลี้ยวขวาขึ้นสะพาน
(ยกล้อขึ้นสะพาน/ถอยหลังลงสะพาน)
มันชักกระตุก กระตุกๆๆ

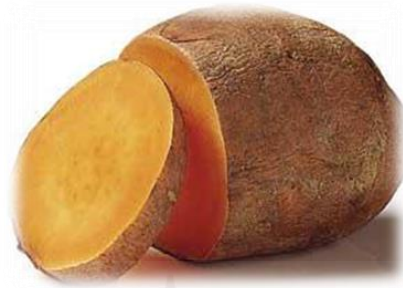

ที่มา <https://www.google.co.th/search?q=รูปการ์ตูนน่ารักๆ&source>

สืบค้นเมื่อ 30 มิถุนายน 2560

ที่มา <http://4866548856.blogspot.com/2014/09/> สืบค้นเมื่อ 30 มิถุนายน 2560

นิทาน เรื่องมันฝรั่ง

คุณครูในโรงเรียนสอนเด็กอนุบาลแห่งหนึ่ง ตัดสินใจที่จะให้เด็กนักเรียนในชั้นของเธอเล่นเกมหนึ่ง ดังนั้นเธอจึงบอกให้เด็กนักเรียนแต่ละคนในชั้นนำมันฝรั่งใส่ถุงพลาสติกมา และบนมันฝรั่งแต่ละหัวให้เขียนชื่อคนที่รังเกียจไว้ ดังนั้นจำนวนหัวมันฝรั่งที่เด็กนักเรียนใส่ไว้ในถุงของเขาจะขึ้นกับจำนวนคนที่เขารังเกียจไม่ชอบ และเมื่อถึงวันกำหนด เด็ก ๆ ทุกคนก็นำมันฝรั่งที่มีชื่อคนที่เขารังเกียจติดตัวมา บางคนมีมัน 2 หัว บางคนมีมัน 3 หัว ในขณะที่บางคนมีถึง 5 หัว จากนั้นคุณครูให้เด็กนักเรียนนำมันฝรั่งของตนเองใส่ถุงถือติดตัวไปทุก ๆ แห่ง (แม้กระทั่งเข้าห้องน้ำ) เป็นระยะเวลา 1 อาทิตย์

หลังจากที่หลายๆ วันผ่านไป พวกนักเรียนก็เริ่มบ่นถึงกลิ่นเหม็นที่ออกมาจากมันฝรั่งซึ่งเริ่มจะเน่า นอกจากนั้นเด็กที่มีมันฝรั่ง 5 หัว ก็ยิ่งบ่นที่ต้องถือถุงหนักกว่าคนอื่น เมื่อเวลา 1 อาทิตย์สิ้นสุดลง พวกเด็กนักเรียนจึงรู้สึกปลดปล่อย เพราะเกมได้จบลงแล้ว คุณครูจึงถามว่า "พวกเธอรู้สึกอย่างไรกับการที่ต้องถือมันฝรั่งติดตัวอยู่ 1 อาทิตย์" พวกเด็กนักเรียนจึงระบายความหงุดหงิดไม่พอใจออกมาและบ่นถึงความลำบาก ที่พวกเขาต้องเจอจากการที่ต้องถือถุงมันฝรั่งที่ทั้งหนักและส่งกลิ่นเน่าเหม็น

หลังจากนั้นคุณครูจึงได้อธิบายให้พวกเด็กได้ทราบถึงความหมายแท้จริงที่ซ่อนอยู่ในเกม คุณครูกล่าวว่า "นี่เป็นเหมือนกับสถานการณ์จริงๆ เมื่อเราต้องแบกเก็บความเกลียดชังผู้อื่นไว้ในใจ มลพิษของความเกลียดชังจะกัดกร่อนใจของเรา และติดไปกับตัวเราในทุก ๆ ที่ที่เราไป ถ้าขนาดที่เรา ยังทนไม่ได้กับกลิ่นเน่าเหม็นของมันฝรั่งในช่วง 1 อาทิตย์ ลองคิดว่ามันจะเป็นเช่นไร ถ้าเราแบกเก็บความเกลียดชังไว้ในใจตลอดชั่วชีวิต?"

คติสอนใจจากนิทานเรื่องนี้ คือ โยนทิ้งความเกลียดชังผู้อื่นออกไปจากใจของคุณ เพื่อที่ว่า คุณจะได้ไม่ต้องแบกรับบาปนี้ไปชั่วชีวิต 'ให้อภัยผู้อื่นเป็นทัศนคติที่ดีที่สุดควรรียึดถือไว้ รักชื่นชมผู้อื่นแม้ว่าคุณจะไม่ชอบพวกเขาเพราะความรักที่แท้จริงนั้นไม่ใช่การรักชอบบุคคลที่สมบูรณ์แบบ แต่เป็นการรักชอบชื่นชมบุคคลที่ไม่สมบูรณ์แบบให้สมบูรณ์แบบ

ที่มา <https://www.facebook.com/141114569384800/photos//a.141192566043667.31637.141114569384800/153213844841539/?type=3> สืบค้นเมื่อ 30 มิถุนายน 2560

ใบงาน
“นิทาน เรื่องมันฝรั่ง”

กลุ่มที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทานเรื่อง “มันฝรั่ง” แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

1. จากนิทานเรื่องนี้ นักเรียนสามารถใช้สิ่งใดแทนมันฝรั่งเพื่อเป็นตัวแทนในการลบความเกลียดชังผู้อื่นได้บ้าง ยกตัวอย่างมา 3 สิ่งพร้อมอธิบายพอสังเขป

.....

.....

.....

.....

2. นักเรียนคิดว่าปัญหาการเกลียดชังที่เกิดจากตนเองแยกเช่นเดียวกับการเน่าเสียของมันฝรั่งส่งผลกระทบต่อคนน้อยเพียงใด

.....

.....

.....

.....

ที่มา <https://www.google.com/search?q> สืบค้นเมื่อ 30 มิถุนายน 2560

ใบงาน
“สิ่งที่มีค่ามากกว่าพืช”

กลุ่มที่.....

1. จากภาพข้างต้นนักเรียนสามารถนำใบตองหรือใบไม้มาดัดแปลงเป็นวัสดุอะไรได้บ้าง

.....

.....

.....

2. จากคำตอบข้อที่ 1 นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างไร พร้อมทั้งบอกข้อดีและข้อเสียในการนำไปประยุกต์ใช้

.....

.....

.....

ที่มา <https://www.google.co.th/search?biw=1600&bih=770&tbm=isch&sa>

สืบค้นเมื่อ 30 มิถุนายน 2560

ที่มา <https://www.google.com/search?q> สืบค้นเมื่อ 30 มิถุนายน 2560

กิจกรรมที่ 7

ชื่อกิจกรรม ทดสอบประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมระบุวิธีการตรวจสอบนำสิ่งต่างๆมาทดลองและปรับใช้และนำมาประยุกต์ใช้ได้

สาระสำคัญ

การปรับสิ่งที่มีอยู่ให้ดีขึ้นหรือทดสอบการทำสิ่งต่างๆ ให้เข้ากับสิ่งที่มีอยู่แล้วให้เกิดสิ่งที่ดีขึ้นกว่าเดิมว่าสามารถใช้การได้หรือไม่ เพื่อค้นหาจุดบกพร่องของสิ่งที่คิดประยุกต์และนำมาปรับใช้ให้เหมาะสม

สื่อประกอบกิจกรรม

1. อุปกรณ์การทำชุดรีไซเคิล
2. ใบงาน “ชุดรีไซเคิลของพวกเรา”
3. เนื้อเพลง ตาแดงๆ

ระยะเวลาเวลาที่ใช้ 50 นาที

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

1. ผู้ดำเนินกิจกรรมทักทายผู้เข้าร่วมกิจกรรม
2. ผู้ดำเนินกิจกรรมให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ร้องเพลง ตาแดงๆ พร้อมท่าประกอบ

ขั้นดำเนินการ

1. ผู้ดำเนินกิจกรรมแบ่งผู้เข้าร่วมกิจกรรมออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน
2. ผู้ดำเนินกิจกรรมให้นักเรียนประดิษฐ์ชุดรีไซเคิลจากอุปกรณ์ที่กำหนดให้
3. ผู้ดำเนินกิจกรรมแจกใบงาน “ชุดรีไซเคิลของพวกเรา” และช่วยกันทำ
4. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมในแต่ละกลุ่มปรึกษากับแสดงความคิดเห็น

ขั้นสรุป

1. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมในแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปความคิดเห็นลงในใบงานที่ได้รับมอบหมาย
2. ตัวแทนผู้เข้าร่วมกิจกรรมนำเสนอผลการอภิปราย
3. ผู้ดำเนินกิจกรรมสรุปกิจกรรม

ขั้นคิดและนำไปปฏิบัติ

1. ผู้ดำเนินกิจกรรม สุ่มเลือกสอบถามในแต่ละกลุ่ม ๆ 1 คน เพื่อสอบถามว่า ได้เรียนรู้อะไรบ้างจากการเข้าร่วมกิจกรรมนี้และจะนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร
2. ผู้ดำเนินกิจกรรมทำการสรุป
3. นัดหมายวันทำกิจกรรมต่อไป

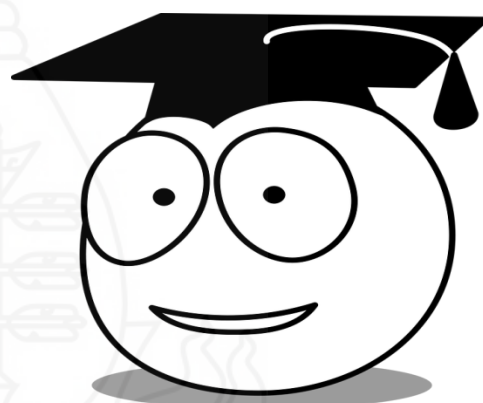
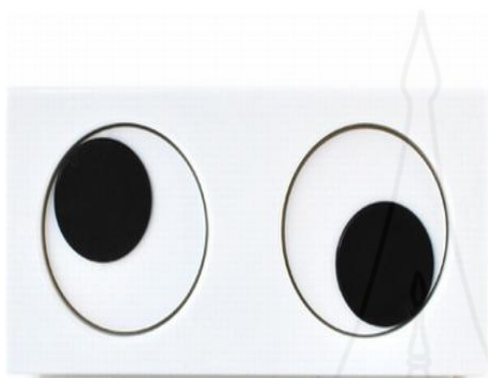
การประเมินผล

1. การแสดงความคิดเห็น การซักถาม และการตอบคำถาม
2. การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม

เนื้อเพลง ตาแดงๆ

ตาแดงๆ อย่างมาเยน้องแรงน้องเจ็บหัวเข่า (2 รอบ) น้องบอกอย่างมาเยอย่างมาเย
อย่างมาเยน้องแรงน้องเจ็บหัวเข่า ปีน้าจะมีร้าง ๆ น้องกลัวท้องโป่ง อย่างมาเยอย่างมาเย

ที่มา <https://www.google.co.th/search?q=รูปการ์ตูนน่ารักๆ&source>

สืบค้นเมื่อ 30 มิถุนายน 2560

ที่มา <http://4866548856.blogspot.com/2014/09/> สืบค้นเมื่อ 30 มิถุนายน 2560

ใบงาน
“ชุดรีไซเคิลของพวกเรา”

กลุ่มที่.....

คำชี้แจง : จงออกแบบชุดรีไซเคิลและทดสอบความทนทานของชุดและตอบคำถามดังต่อไปนี้

รูปชุดรีไซเคิล

1. เหตุผลที่เลือกอุปกรณ์ในการทำชุดรีไซเคิลนี้คืออะไร

.....
.....

2. จงบอกข้อดี-ข้อเสีย ของอุปกรณ์ที่จะทำชุดรีไซเคิลนี้

.....
.....

3. จงบอกวิธีการนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างไร

.....
.....

กิจกรรมที่ 8

ชื่อกิจกรรม ปัจฉินิเทศ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อยุติการทำกิจกรรมกลุ่ม
2. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมบอกประโยชน์และข้อคิดที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม

ระยะเวลาเวลาที่ใช้ 50 นาที

สื่อที่ใช้ในกิจกรรม

1. กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์
2. เพลง “เพื่อเธอ”
3. แบบทดสอบหลังเรียน

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

1. ผู้ดำเนินกิจกรรมทักทายผู้เข้าร่วมกิจกรรม

ขั้นดำเนินการ

1. ผู้ดำเนินกิจกรรมให้นักเรียนนั่งเป็นกลุ่ม
2. ผู้ดำเนินกิจกรรมเปิดเพลงให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมร่วมร้องเพลง “เพื่อเธอ” ด้วยกัน
3. ผู้ดำเนินกิจกรรมสนทนากับผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งหมดโดยสอบถามความเห็นของผู้เข้าร่วมกิจกรรมถึงความสำคัญของการคิดเชิงประยุกต์
4. ผู้ดำเนินกิจกรรมให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเปิดใจพูดคุยและเสนอปัญหาของตนเองในชีวิตประจำวันและให้ผู้ดำเนินกิจกรรมและเพื่อนช่วยเสนอแนะ แนวทางแก้ไขปัญหา และร่วมให้กำลังใจ

ขั้นสรุป

1. ผู้ดำเนินกิจกรรมและผู้เข้าร่วมกิจกรรมสรุปและแสดงความคิดเห็นถึงประโยชน์ที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตจริงได้ตลอดจนข้อเสนอแนะต่างๆโดยใช้หลักการคิดเชิงประยุกต์ในการตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาต่างๆเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเกิดข้อคิดที่ได้จากการทำกิจกรรมนี้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริงซึ่งจะประสบความสำเร็จได้หรือไม่ขึ้นอยู่กับการนำไปประยุกต์ใช้ของผู้เรียนให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองสู่พฤติกรรมที่เหมาะสมและการปรับปรุงแก้ไขตนเองให้ดียิ่งขึ้น และสามารถอยู่กับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
2. ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ทำแบบทดสอบหลังเรียน (Posttest)

ขั้นคิดและนำไปปฏิบัติ

1. ผู้ดำเนินกิจกรรมกล่าวสรุปพร้อมขอบคุณและกล่าวปิดกิจกรรมพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

การประเมินผล

1. ให้ทำแบบทดสอบหลังเรียน (Posttest)
2. การให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม

เพลง เพื่อเธอ
ศิลปิน โต คักคิลิธี เวชสุภาพร

รู้ตัว หรือเปล่า
เธอทำอะไรให้ชีวิต ของฉัน
มากมาย เท่าไร
ที่ได้จากการที่มีเธออยู่ข้างกัน
เป็นความอบอุ่น ในหัวใจ
เป็นความยิ่งใหญ่ ของทุกวัน
เป็นจุดมุ่งหมาย
และเรียวแรงใจ อันสำคัญ

เพราะว่าเธอนั้นคือ
ดวงใจ ของฉัน
ที่ทำให้ทุกๆวันฉันเดินสู้อต่อ
ต้องล้มแล้วลุกเท่าไร
ไม่เคย จะท้อ
ไม่เคยหวั่นไหว
ขอเพียงยังมีเธอ
อยู่ด้วยกัน ตลอดไป

รู้สึก หรือเปล่า
เธอเติมอะไรให้วันคืน
เหล่านั้น เนิ่นนาน เท่าไร
ได้สุขจากการที่มีเธอ
อยู่ใกล้กัน
เป็นความอบอุ่น ในหัวใจ
เป็นความยิ่งใหญ่ ของทุกวัน
เป็นจุดมุ่งหมาย
และเรียวแรงใจ อันสำคัญ

เพราะว่าเธอนั้นคือ
ดวงใจ ของฉัน
ที่ทำให้ทุกๆวันฉันเดินสู้อต่อ
ต้องล้มแล้วลุกเท่าไรไม่เคย จะท้อ
ไม่เคยหวั่นไหว
ขอเพียงยังมีเธอ
อยู่ด้วยกัน ตลอดไป

เพราะว่าเธอนั้นคือ
ดวงใจ ของฉัน
ที่ทำให้ทุกๆวันฉันเดินสู้อต่อ
ต้องล้มแล้วลุกเท่าไร
ไม่เคย จะท้อ
ไม่เคยหวั่นไหว
เพราะว่าเธอนั้นคือ
ดวงใจ ของฉัน
ที่ทำให้ทุกๆวันฉันเดินสู้อต่อ
ต้องล้มแล้วลุกเท่าไร
ไม่เคย จะท้อ
ไม่เคยหวั่นไหว
ขอเพียงยังมีเธอ
อยู่ด้วยกัน
ขอเพียงยังมีเธอ
เดินเคียงข้างฉัน
ขอเพียงยังมีเรา
อยู่ด้วยกัน...ฉันก็สุขใจ

หนังสือแสดงความยินยอมเข้าร่วมการวิจัย (ทดลองเครื่องมือ)

ทำที่ โรงเรียนแม่จะเรววิทยาคม
อำเภอแม่ระมาด จังหวัดตาก

วันที่ เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2560

ข้าพเจ้า ซึ่งได้ลงนามทำหนังสือนี้ยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย เรื่อง “ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนแม่จะเรววิทยาคม จังหวัดตาก” โดยผู้วิจัย คือนายนินท์ บุญประเสริฐ รหัส 2582800450 มี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจโทหญิงดร.สุซอรุณ วงษ์ทิม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และรศ.ดร.นิธิพัฒน์ เมฆขจร เป็นกรรมการสอบ ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ คือ บ้านเลขที่ 462 ต.แม่ปะ อ.แม่สอด จ.ตาก 63110 โทรศัพท์ 080 - 0715895

ข้าพเจ้า ได้รับทราบรายละเอียดเกี่ยวกับที่มาและวัตถุประสงค์ในการทำวิจัย ข้าพเจ้าได้อ่านรายละเอียดในเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัยโดยตลอดและได้รับคำอธิบายจนเข้าใจเป็นอย่างดีแล้ว

ข้าพเจ้าจึงสมัครใจเข้าร่วมในโครงการวิจัยนี้ภายใต้เงื่อนไขที่ระบุไว้ในเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัยโดยข้าพเจ้ายินยอมเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 8 ครั้ง เป็นเวลาครั้งละ 1 ชั่วโมง

ข้าพเจ้ามีสิทธิถอนตัวออกจากการร่วมกิจกรรม วิจัยเมื่อใดก็ได้ตามความประสงค์ โดยไม่ต้องแจ้งเหตุผล ซึ่งการกระทำดังกล่าวจะไม่มีผลกระทบในทางใดๆ ต่อตัวข้าพเจ้าทั้งสิ้น

ข้าพเจ้าได้รับคำรับรองว่า ผู้วิจัยจะปฏิบัติต่อข้าพเจ้า ตามข้อมูลที่ระบุไว้ในเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย และข้อมูลใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับข้าพเจ้า ผู้วิจัยจะเก็บรักษาเป็นความลับ โดยจะนำเสนอข้อมูลการวิจัยเป็นภาพรวมเท่านั้น ไม่มีข้อมูลใดในการรายงานที่จะนำไปสู่การระบุตัวของข้าพเจ้า

หากข้าพเจ้าไม่ได้รับการปฏิบัติตรงตามที่ได้ระบุไว้ในเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย ข้าพเจ้าสามารถร้องเรียนได้ที่แขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 9/9 หมู่ 9 ต.บางพูด อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120 โทรศัพท์ 0-2504-8504-6 โทรสาร 0-2503-3567

ข้าพเจ้าได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน ทั้งนี้ข้าพเจ้าได้รับสำเนาเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย และสำเนาหนังสือแสดงความยินยอมไว้แล้ว

ลงชื่อ.....

(นายนินท์ บุญประเสริฐ)

ผู้วิจัยหลัก

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย

ลงชื่อ.....

(นางฐานิช จันทร์ดี)

พยาน

ทำที่ โรงเรียนแม่ปะวิทยา
อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

วันที่ 15 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2560

ข้าพเจ้า ซึ่งได้ลงนามทำหนังสือนี้ยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย เรื่อง “ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนแม่ปะวิทยา จังหวัดตาก” โดยผู้วิจัย คือนายนิพนธ์ บุญประเสริฐ รหัส 2582800450 มีผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจโทหญิงดร.สุพรรณ วงษ์ทิม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ รศ.ดร.นิธิวัฒน์ เมฆขจร เป็นกรรมการสอบ ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ คือ บ้านเลขที่ 462 ต.แม่ปะ อ.แม่สอด จ.ตาก 63110 โทรศัพท์ 080 - 0715895

ข้าพเจ้า ได้รับทราบรายละเอียดเกี่ยวกับที่มาและวัตถุประสงค์ในการทำวิจัย ข้าพเจ้าได้อ่านรายละเอียดในเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัยโดยตลอด และได้รับคำอธิบายจนเข้าใจเป็นอย่างดีแล้ว

ข้าพเจ้าจึงสมัครใจเข้าร่วมในโครงการวิจัยนี้ ภายใต้เงื่อนไขที่ระบุไว้ในเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย โดยข้าพเจ้ายินยอมเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 8 ครั้ง เป็นเวลาครั้งละ 1 ชั่วโมง

ข้าพเจ้ามีสิทธิถอนตัวออกจากการร่วมกิจกรรม วิจัยเมื่อใดก็ได้ตามความประสงค์ โดยไม่ต้องแจ้งเหตุผล ซึ่งการกระทำดังกล่าวจะไม่มีผลกระทบในทางใดๆ ต่อตัวข้าพเจ้าทั้งสิ้น

ข้าพเจ้าได้รับคำรับรองว่า ผู้วิจัยจะปฏิบัติต่อข้าพเจ้า ตามข้อมูลที่ระบุไว้ในเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย และข้อมูลใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับข้าพเจ้า ผู้วิจัยจะเก็บรักษาเป็นความลับ โดยจะนำเสนอข้อมูลการวิจัยเป็นภาพรวมเท่านั้น ไม่มีข้อมูลใดในการรายงานที่จะนำไปสู่การระบุตัวของข้าพเจ้า

หากข้าพเจ้าไม่ได้รับการปฏิบัติตรงตามที่ได้ระบุไว้ในเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย ข้าพเจ้าสามารถร้องเรียนได้ที่ แขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 9/9 หมู่ 9 ต.บางพูด อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120 โทรศัพท์ 0-2504-8504-6 โทรสาร 0-2503-3567

ข้าพเจ้าได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน ทั้งนี้ข้าพเจ้าได้รับสำเนาเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย และสำเนานหนังสือแสดงความยินยอมไว้แล้ว

ลงชื่อ.....

(นายนิพนธ์ บุญประเสริฐ)

ผู้วิจัยหลัก

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย

ลงชื่อ.....

(นางจิตตราภรณ์ ทองดอนเหมือน)

พยาน

ข้อมูลสำหรับกลุ่มประชากรหรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย (การทดลอง)

ชื่อเรื่องวิจัย ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนแม่ปะวิทยาคม จังหวัดตาก

ชื่อผู้วิจัย นายนิพนธ์ บุญประเสริฐ รหัสนักศึกษา 2582800450

หลักสูตร ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา

สถานที่ติดต่อผู้วิจัย โรงเรียนแม่ปะวิทยาคม โทรศัพท์ 086 - 4464380

1. ขอเรียนเชิญท่านเข้าร่วมในการวิจัยครั้งนี้ ก่อนที่ท่านจะตัดสินใจเข้าร่วมในการวิจัย มีความจำเป็นที่ท่านควรทำความเข้าใจว่างานวิจัยนี้ทำเพราะเหตุใด และเกี่ยวข้องกับอะไร กรุณาใช้เวลาในการอ่านข้อมูลต่อไปนี้ อย่างละเอียดรอบคอบ และสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมหรือข้อมูลที่ไมชัดเจนจากผู้วิจัยได้ตลอดเวลา

2. โครงการนี้เป็นการศึกษาวิจัยเรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์

3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาการพัฒนาการคิดเชิงประยุกต์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

4. ผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยนี้ หมายถึง ผู้ที่มีความคิดเชิงประยุกต์ ซึ่งมีความสมัครใจเข้าร่วมการวิจัยในครั้งนี้ จำนวน 30 คน โดยที่ท่านคือผู้ให้ข้อมูลและมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ เกณฑ์การคัดเลือก คือ การสุ่มแบบกลุ่ม

5. กระบวนการวิจัย คือ การวิจัยเชิงทดลอง

6. กระบวนการให้ข้อมูลแก่กลุ่มประชากรหรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย

6.1 ผู้วิจัยจะเป็นผู้ให้ข้อมูลแก่ท่านที่เข้าร่วมการวิจัยเอง และท่านที่เข้าร่วมการวิจัยสามารถสอบถามข้อสงสัยได้ตลอดเวลาที่ดำเนินการสัมภาษณ์

6.2 ในการคัดกรองผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย หากผู้วิจัยพบว่าท่านผู้นั้นไม่อยู่ในเกณฑ์คัดเลือกและกำลังอยู่ในสถานะที่สมควรได้รับความช่วยเหลือ ผู้วิจัยจะส่งต่อให้กับแหล่งช่วยเหลือต่างๆ..... (ถ้ามี) เพื่อให้ได้รับความช่วยเหลือในลำดับต่อไป

7. งานวิจัยนี้ อาจมีความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นแก่ท่านอยู่บ้าง..... (ถ้ามี)

8. ผู้วิจัยจะยุติการสัมภาษณ์ทันที หากท่านรู้สึกอึดอัดใจ ไม่พอใจในการสัมภาษณ์ และทำการช่วยเหลือเบื้องต้นหรือส่งต่อแหล่งช่วยเหลือต่าง ๆ เช่น (ถ้ามี) เพื่อให้ได้รับความช่วยเหลือในลำดับต่อไป

9. การเข้าร่วมในการวิจัยเป็นไปโดย ความสมัครใจ โดยท่านสามารถปฏิเสธ หรือยุติการการสัมภาษณ์ได้ตลอดเวลา โดยไม่ต้องให้เหตุผล และไม่สูญเสียประโยชน์แต่อย่างใด

10. การเข้าร่วมการวิจัยครั้งนี้ ผู้เข้าร่วมการวิจัยได้รับของที่ระลึกเป็น.....(ถ้ามี)

หากท่านไม่ได้รับการปฏิบัติตามข้อมูลดังกล่าวสามารถร้องเรียนได้ที่ แขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 9/9 หมู่ 9 ต.บางพูด อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120 โทรศัพท์ 0-2504-8504-6 โทรสาร 0-2503-3567

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นายนิพนธ์ บุญประเสริฐ
วัน เดือน ปีเกิด	11 พฤษภาคม 2534
สถานที่เกิด	อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว
ประวัติการศึกษา	ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา พ.ศ. 2554 ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (กศ.ม.) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พ.ศ. 2560
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนแม่ปะวิทยาคม จังหวัดตาก
ตำแหน่ง	ครู อันดับ ค.ศ. 1

